Ceſſatio a diuinis alia generalis: ⁊ hec cõparatur interdicto. itaq; poſita generali ceſſatiõe ab eo q̄ põt vl' de iure vel cõſuetudie in loco aliquo: ſi qs ibi celebrat ē irregularis. ⁊ religioſ⁹ talē ceſſatio nē nõ ſeruãs eſt excõmunicatus ip̄o facto: ſi ma trix Eccl'ia ſeruat. Et ſic itelligitur clemētina illa prima. de ſen. exco. et. c. Nõ eſt vobis de. Spõ. quod in eo notat Innocētius. ¶ Alia vero eſt ceſſatio ſpecialis. illa ſc; q̄ ſolū in ali qua eccl'ia ponitur. vt in. c. de priuile. Cum ⁊ plātare. Et hec non cõparatur interdicto. Unde celebrans i eadē eccleſia nõ efficitur irregularis: nec religioſ⁹ excõmunicat⁹ q̄muis eadē eccl'ia ſit ma trix. Et dicūt aliq̄ ꝙ ſic intelligitur. glõ. et. c. Si canonici. de offi. ordi. li. vj. et Innocen. in. c. Dilectis filijs. d appella. quia irregu laritas nunq̄; contrahitur niſi in caſibus expreſſis a iure. vt in. c. Is q̄. d ſen. exco. li. vj. ¶ Decē req̄rūtur ad hoc ꝙ ceſſatio debeat ſeruari: vt notatur in. c. Quamuis de offi. ordi. li. vj. et ibi glõ.

¶ Que debent fieri tp̄e ceſſationis generalis a diuinis circa ſacramenta et celebrationem diuinorum

¶ Cõceditur baptiſm⁹ tā adultis quā paruulis: ⁊ cõfirmatio ſimilit̄.

¶ Conceditur penitentia omnibus tam ſanis: quam infirmis. Penia conceditur.

¶ Euchariſtia conceditur ſolummodo infirmis. lumine ⁊ campa nella precedentibus: ſicut mos eſt deferre infirmis.

¶ Extrēma vnctio nõ dat̄ alicui: neq; cl'icis: neq; laicis. vt. d. c. qd ite. Extrema vnctio nõ datur tp̄e ceſſationis

¶ Sepultura cõceditur omnibus indifferenter: etiā ſi nullum ha beant priuilegium: ſed abſq; ſolēnitate aliqua: quia neq; pulſan tur campane: neq; dicatur officium: cum portatur funus ad ſepe liendum: ſed portetur cum cruce ⁊ lumine: ⁊ a laicis ſepeliatur.

¶ Miſſa nõ celebrat̄ niſi ſolū ad renouationē Euchariſtie: ⁊ ꝓ infir mis ſemel in hebdõa. vt in. c. Permittim⁹ d ſen. exco. vl' ad decē vel q̄ndecim dies ſcd3 neceſſitatē occurrētē: celebretur ſubmiſſa vo ce vna Miſſa ianuis clauſis: nõ pulſatis cāpanis: ſicut tp̄e inter dicti ſolet obſeruari. S3 cū vno ſuitore dicatur: nõ admiſſis alijs. Semel in hebdomeda

¶ Aqua benedicta diebus Dominicis benedicatur ſimiliter ia nuis clauſis: et campanis ſimiliter non pulſatis. etiam aqua ad

baptizandũ benedicatur. Et fiat publice denũtiatio feſtoꝝ ꝑcũ.

¶ Poſſunt ire ad letanias: et laudes dei: ⁊ dicere Antiphonas ⁊ Reſpõſoria: ⁊ letanias laici: ⁊ pulſare cãpanas. Sed non dicetur miſſa: neqȝ aliquid deputatũ alicui ordini.

Quattuor feſtiuitates anni

¶ In quattuor feſtiuitatibꝰ ſcilicet in feſto Natiuitatis domini. Paſche. Pẽthecoſtes: ⁊ Aſſumptionis virginis marie: ꝑma die in qualibet feſtiuitate a primis veſpis vſqȝ ad ſecũdas incluſiue: ſine cõpletorio. ⁊ etiã in feſto Corporis chriſti. ⁊ per totas octauas tollitur ceſſatio: ⁊ poteſt celebrari ſolemniter ſicut prius.

¶ Incipiũt caſus papales lȝ multi alibi repiũt. Joã. Andre. numerat quinq̃ginta. in. c. Eos qui. de ſen. exco. li. vj. et eodẽ ti. in. Cle. glõ. j. vide Extrauagãtem. Pape Pauli vbi q̇dã caſus ſemp intelligũtur excepti in plenarijs remiſſionibus.

¶ Primus caſus papalis eſt in illo qui ꝑcutit enormite clericũ. vt probatur. xvij. q. iiij. c. Si quis ſuadẽte. Si autẽ eſt leuis percuſſio: Epiſcopus abſoluit: vt in. c. Peruenit. de ſen. exco.

¶ Secundus eſt in illo qui comburit eccl'ias vel eas infringit. qui poſtq̃ȝ denũciatus eſt: abſolutio pertinet ad ſolũ papã: vt de ſen. exco. c. Conqueſti. Jtẽ idẽ eſt ȯ quocũqȝ alio incendiario: ſi forte excõmunicetur vel publicetur: vt de ſen. exco. c. Tua.

Falſarijs

¶ Tertius ẽ ĩ illo qui falſificat litteras dñi noſtri pape: vel falſis ſcienter vtitur. de cri. fal. c. Cura et. c. Falſariorum.

¶ Quartus eſt in illo qui excõmunicatus eſt a delegato Pape: qui non poteſt abſolui per aliquem niſi per Papam: vl' pape delegatum. vt de ſen. exco. c. Significauit.

¶ Quintus in illo qui participat cuȝ excõmunicato a Papa: qui non poteſt abſolui niſi per Papam: quod intelligitur ȯ participatione in crimine propter quod talis eſt excõmunicatus.

¶ Sextus eſt in illo qui participat in oſculo vel alijs ei qui excõmunicatus eſt per Papam cum participantibus: quoniam iſte talis ab illo debet abſolui qui ſententiam tulit.

¶ Septimus eſt in clerico qui ſecũdas nuptias bñdixit. de ſecun. nup. c. j. Sed eſt q̃dã extrauagans dñi Pape Joãnis. xxij. q̃ talẽ rigorẽ tẽperat. Jncipit Cõcertatiõi tãgit ſup̃ vbi ȯ matrimõio.

¶ Octauus eſt in perſecutoribus Cardinaliū: qui graues ꝛ multas penas incurrūt. vt habetur in. c. Felicis. de pen. li. vj.

¶ Nonus eſt in eo qui dat licentiam grauādi eos qui tulerūt ſententiam excōmunicationis: ſuſpenſionis vel interdicti: vel eos in ſuis perſonis vel bonis. vt de ſen. exco. c. Quicūq;. li. vj.

¶ Decimus eſt in eo qui corpus defuncti incendit vel decoquit pro oſſibus transferendis. in extraua. Boni. viij. de teſt.

¶ Undecimus eſt in Inquiſitoribus hereticorum ſi odio vł gratia amore vel lucro contra iuſtitiam vel conſciētiam omiſerint cōtra quē piā ꝓcedere vel ipſam hereſim alicui imponere: vt habetur in Cle. de here. c. Multorum.

¶ Duodecimus eſt de Religioſis q̄ abſq; ſpeciali licētia parrochialis p̄ſbyteri ſolēnizāt matrimonia: aut miniſtrāt ſacramēta: veluti Euchariſtie: aut extrēme vnctiōis: ſufficit tn̄ parrochialis licētia clerici etiā ſi nōdū eſt ſacerdos. ſimiliter etiā licētia illius vicarij q̄ gerit ordinariā curā illi⁹ eccl'ie. Itē ſufficit licētia dioceſani. vt notat. Jo. Andre. de priui. reli. in. Cle. Itē excōmunicati ſunt religioſi q̄ excōmunicatos a canone abſoluūt in caſib⁹ nō cōceſſis: aut adſoluūt a ſentētiis ꝑ Synodalia ſtatuta ſiue ꝓuincialia ꝓmulgatis: aut abſoluūt a pena ꝛ culpa. d̄ penis. c. Si q̄s. in Cle.

¶ Tredecimus eſt de pſecutorib⁹ Epōꝝ: vel q̄ eos faciūt exiliari: ſeu ꝓcurāt illos ad pſequendū: vel carceri tradūt: aut q̄ p̄cipiūt hoc fieri: vel tribuūt auxilium: cōſiliū vel fauorē ad hoc faciēdū.

¶ Decimus quartus eſt de religioſis vel clericis inducentibus ad vouendum vel promittendum vel iurandum de eligenda ſepultura apud eos: vel vltimam iam electam vlterius non immutent: vt habetur in Cle. de penis. c. Cupientes.

¶ Decimus quintus eſt de iis qui cogunt celebrari in loco interdicto: vel ad audiendum conuocant excōmunicatos vł interdictos: vel prohibent eis ne moniti exeant. ꝛ d̄ illis qui moniti non exeūt: vt habetur de ſen. exco. c. Grauis. in. Cle.

¶ Decimus ſextus eſt de iis qui ferunt arma: et equos ad impugnandum chriſtianos: vł alia neceſſaria defferunt: vł transmittūt: ſeu galeas vel naues vendunt: vel in piraticis ſarracenoꝝ nauib⁹

gubernationē exercēt vl' īpedūt cōſiliū vl' auxiliū ī diſpēdiū terre ſancte. vt habetur deinde. c. Quorūdā. ⁊. c. Ad liberādā. ⁊ iſte caſus eſt papalis ꝑ Extraua. Bonif. viij. q̄ incipit. Cōtra illos.

¶ Decimus ſeptimus eſt in piratis q̇ ore papali excōmunicātur. vt not. Jo. Andre. in. c. Excōmunicationum. de rap.

¶ Decimus octauꝰ eſt de eo q̇ abſolutus. ꝓpter mortis articulū vl' aliud īpedimētū ab eo a quo aliaꝰ abſolui nō poterat: ſi ceſſāte īpedimēto nō ſe p̄ſentat cū ſe cōmode poterit ei a quo p̄ꝰ abſolui debebat: ī eadē ſētētia q̄ p̄us legatꝰ erat ab hoīe vl' aliaꝰ a iure: reincidit ipſo facto: vt in. c. Eos de ſen. exco. li. vj. Pone exemplum de alio impedimento: videlicet: vel egritudo: vel inimicicie capitales. vt. no. glo. in. c. Religioſo. de ſen. exco. li. vj. Et iſte caſus eſt Papalis: ſi talis abſoluēdus erat a Papa.

¶ Decimus nonus eſt in abſoluto a papa vel eius penitētiario: de ipſius ſpeciali mandato qui ſe debet alicuius conſpectui preſentare: nam reincidit ſi hoc non faciat: vt in precedenti caſu dictum eſt. vt in. d. c. Eos. de ſen. exco. li. vj.

¶ Uiceſimus īperator. Rex vel p̄nceps: dux marchio vl' comes aut baro vel aliq̄s alius notabilis p̄eminētie dignitatis vel poteſtatis: frater: filius vel nepos ipoꝝ q̇ ad terminū vel in ꝑpetuū nominat̄: eligitur vel aſſumitur in rectorē vel ſenatorē vrbis Rome quocūqꝫ noīe vocetur ipa rectoria: ⁊ q̄cūqꝫ alius q̇ vltra annū ad huiuſmodi regimē aſſumitur p̄ter apoſtolice ſedis licentiā: oēs p̄dicti i litteris ipſiꝰ ſedis exprimēdi ⁊ cōſentiētes ſue noiationi: electiōi vl' aſſumptioni: ⁊ eos talit̄ noiatos eligētes vl' aſumētes: ⁊ eis obediētes: auxiliū: conſilium vel fauorē dantes: ſunt abſoluendi per Papam: vt de elec. c. Quod ſi quis. vj. li.

¶ Unde verſus.

Per papam clerum feriens. falſarius. vrens.
Soluitur. et quiſquis audet cantare ligatus.
Simon qui fuerit. nec fallit regula talis.

¶ Nota tamen: ꝙ non omnis percutiens clericum tenetur ire ad Papam: vt patet per ſequentes verſus.

Percutiēs clericum: Romam petat. excipiuntur.

Vt puer atq; ſenex. egrotus. femina pauper.
Et clauſtralis. habens inimicos. et oſtia ſeruans.

Incipiunt caſus Epiſcopales.

SCiāt ſacerdotes: ꝙ licet in priuata penitētia ꝑ multꝭ delictis regularē poſſunt iponere penitētiā: vt habetur in. c. Preſbyteri. xxvj. q. j. Regulare enī est qȯ ipi cognoſcere poſſint de oībus criminibus occultis vt in. c. Si peccauerit. ij. q. j. ſunt tñ etiā certi caſus de ꝗbus ipſi cognoſcere nō poſſunt. imo ȯ talibꝰ criminibꝰ oportet eos neceſſario remittere ſibi cōfitētes ad ſupiorē p̄latū. ideſt Ep̄u. Et iſti caſus dicūtur Ep̄ales. et ſunt q̇ ſequūtur. Quos not. Hoſti. i Summa de peni. et. re. §. iiij. v̇. Cui cōfitēdu. Notat eos latius ſpecu. in. iiij. parte. circa fi. de pe. et. re. §. vj. v̇. Priuata autē.

Primus caſus Epiſcopalis eſt in illo qui cognouit carnaliter monialem conſecratam vel non conſecratam: virginem vel non virginem. vel forte ſi mulier coiuit cum Religioſo: dum non ſit in loco ſacro: quia tunc eſſet Papalis.

Secūdus eſt in eo qui verberat patrem vel matrem: ſcilicet ex caſu: ſed ſi ex certa ſcientia abſolutio expectat ad ſolum Papam.

Tertius eſt in eo qui deflorat virginem fraudulēter: ſed ſi violēter: malicioſe et vi abſolutio ad ſolum Papam ſpectat.

Quartus eſt in eo qui in mortem cōiugis machinatur.

Quintus eſt in eo qui abutitur chryſmate: vel Euchariſtia: vel alia re ſacra: aut facit furtum in eccleſia. et etiam in illo clerico ex cuius negligentia hoc contigit.

Sextus eſt in eo qui baptizat proprium filium: vel eum ad baptiſma vel confirmationem tenuit.

Septimus eſt in eo qui facit votum caſtitatis: et poſt votum cōtrahit cum aliqua: vel aliqua cum aliquo.

Octauus eſt in eo qui contrahit vel cōtinet: ſeu religionem intrat: in vita vxoris ſue poſt carnalem copulam.

Nonus eſt in illo malefico q̇ confitetur ſe credidiſſe heretice prauitati. quo ad peccatum tantum. Sed hodie Papalis eſt: et inquiſitores cognoſcunt.

gubernationē exercēt vł īpēdūt cōſiliū vł auxiliū ī diſpēdiū ter reſancte. vt habetur deinde. c. Quorūdā. ⁊. c. Ad liberādā. ⁊ iſte caſus eſt papalis ꝑ Extraua. Bonif. viij. q̄ incipit. Cōtra illos.

¶ Decimus ſeptimus eſt in piratis q̄ ore papali excōmunicātur. vt not. Jo. Andre. in. c. Excōmunicationum. de rap.

¶ Decimus octauꝰ eſt de eo q̄ abſolutus. ꝓpter mortis articulū vł aliud īpedimētū ab eo a quo aliaꝰ abſolui nō poterat: ſi ceſſāte īpedimēto nō ſe p̄ſentat cū ſe cōmode poterit ei a quo p̄ꝰ abſol ui debebat: ī eadē ſētētia q̄ p̄us legatꝰ erat ab hoīe vł aliaꝰ a iure: reincidit ipſo facto: vt in. c. Eos de ſen. exco. li. vj. Pone exemplum de alio impedimento: videlicet: vel egritudo: vel inimicicie capitales. vt. no. glo. in. c. Religioſo. de ſen. exco. li. vj. Et iſte caſus eſt Papalis: ſi talis abſoluēdus erat a Papa.

¶ Decimus nonus eſt in abſoluto a papa vel eius penitētiario: de ipſius ſpeciali mandato qui ſe debet alicuius conſpectui preſentare: nam reincidit ſi hoc non faciat: vt in precedenti caſu dictum eſt. vt in. d. c. Eos. de ſen. exco. li. vj.

¶ Uiceſimus īperator. Rex vel p̄nceps: dux marchio vł comeꝰ aut baro vel aliq̄s alius notabilis p̄eminētie dignitatis vel poteſtatis: frater: filius vel nepos ipoꝝ q̄ ad terminū vel in ꝑpetuū nominaꝫ: eligitur vel aſſumitur in rectorē vel ſenatorē vrbis Rome quocūq̄ȝ noīe vocetur ipa rectoria: ⁊ q̄cūq̄ȝ alius q̄ vltra annū ad huiuſmodi regimē aſſumitur p̄ter apoſtolice ſedis licentiā: oēs p̄dicti ī litteris ipſiꝰ ſedis exp̄mēdi ⁊ cōſentiētes ſue noiationi: electiōi vł aſſumptioni: ⁊ eos talit̄ noiatos eligētes vł aſumētes: ⁊ eis obediētes: auxiliuȝ: conſilium vel fauorē dantes: ſunt abſoluendi per Papam: vt de elec. c. Quod ſi quis. vj. li.

¶ Unde verſus.

Per papam clerum feriens. falſarius. vrens.
Soluitur. et quiſquis audet cantare ligatus.
Simon qui fuerit. nec fallit regula talis.

¶ Nota tamen: ꝙ non omnis percutiens clericum tenetur ire ad Papam: vt patet per ſequentes verſus.

Percutiēs clericum: Romam petat. excipiuntur.

Ut puer atq; ſenex. egrotus. femina pauper.
Et clauſtralis. habens inimicos. et oſtia ſeruans.

Incipiunt caſus Epiſcopales.

SCiāt ſacerdotes: q̄ licet in priuata penitētia ꝓ multis delictis regularē poſſunt iponere penitētiā: vt habetur in. c. Preſbyteri. xxvj. q. j. Regulare enī est q̄ ipſi cognoſcere poſſint de oībus criminibus occultis vt in. c. Si peccauerit. ij. q. j. ſunt tñ etiā certi caſus de q̄bus ipſi cognoſcere nō poſſunt. imo d̄ talibꝰ criminibꝰ oportet eos neceſſario remittere ſibi cōfitētes ad ſupiorē plātū. ideſt Epū. Et iſti caſus dicūtur Epales. et ſunt q̄ ſequūtur. Quos not. Hoſti. i Summa de peni. et. re. §. iiij. v̄. Cui cōfitēdū. Notat eos latius ſpecu. in. iiij. parte. circa fi. de pe. et. re. §. vj. v̄. Priuata autē.

¶ Primus caſus Epiſcopalis eſt in illo qui cognouit carnaliter monialem conſecratam vel non conſecratam: virginem vel non virginem. vel forte ſi mulier coiuit cum Religioſo: dum non ſit in loco ſacro: quia tunc eſſet Papalis.

¶ Secūdus eſt in eo qui verberat patrem vel matrem: ſcilicet ex caſu: ſed ſi ex certa ſcientia abſolutio expectat ad ſolum Papā.

¶ Tertius eſt in eo qui deflorat virginem fraudulēter: ſed ſi violēter: maliciofe et vi abſolutio ad ſolum Papam ſpectat.

¶ Quartus eſt in eo qui in mortem cōiugis machinatur.

¶ Quintus eſt in eo qui abutitur chryſmate: vel Euchariſtia: vel alia re ſacra: aut facit furtum in eccleſia. et etiam in illo clerico ex cuius negligentia hoc contigit.

¶ Sextus eſt in eo qui baptizat proprium filium: vel eum ad baptiſma vel confirmationem tenuit.

¶ Septimus eſt in eo qui facit votum caſtitatis: et poſt votum cōtrahit cum aliqua: vel aliqua cum aliquo.

¶ Octauus eſt in eo qui contrahit vel cōtinet: ſeu religionem intrat: in vita vxoris ſue poſt carnalem copulam.

¶ Nonus eſt in illo malefico q̄ confitetur ſe credidiſſe heretice prauitati. quo ad peccatum tantum. Sed hodie Papalis eſt: et inquiſitores cognoſcunt.

¶ Decim⁹ eſt in ſimoniaco ſub quocūq; genere ſimonie fuerit ſimoniacus: quo ad abſolutionem: non quo ad diſpēſationem: que ad ſolum Papam ſpectat.

¶ Undecimus eſt ĩ illo qui excōmunicatus eſt: ⁊ ſolemniter celebrat in eccleſia: quo ad abſolutionem.

¶ Duodecimus eſt in illo qui per ſaltum eſt promotus.

¶ Tredecim⁹ ē ĩ illo q̇ ordĩat̃ ab alieō Epō ſine licētia ꝓprij epi.

¶ Decimus quartus eſt in homicida ſiue in verbo ſiue in cōſenſu: vel ſe defendēdo: vel dormiēdo. vel ſi occidat furem vim faciētē: vel ſi homicida fuerit infantis.

¶ Decim⁹ q̇nt⁹ ē ď cōmittēte luxuriā ĩ eccl'ia maxime cōſecrata.

¶ Decimus ſextus eſt in eo que coiuit cum iudea vel ſarracena.

¶ Decimus ſeptimus eſt in muliere que cōcepit ex alieno viro: ⁊ vir ſuus credens eum filium ſuum proprium eſſe: inſtituit eum heredem: in aliorum preiudicium ⁊ grauamē.

¶ Decimus octau⁹ eſt in illo vel illa qui vel que procurat abortū vel ſterilitatem. ſiue in ſe ſiue in alia.

¶ Decimus nonus eſt in eo qui eſt excōmunicatus a iudice ⁊ non vult exire eccleſiam: ſed eſt diuinum officium impediens.

¶ Uiceſimus eſt in eo qui contrahit matrimonium poſt ſponſalia contracta cum alia: vel iuramēto interpoſito in cōtractu.

¶ Uiceſimus primus eſt in eo qui ſcienter celebrat in loco interdicto ſiue in publico ſiue in ſecreto. quo ad abſolutionē peccati: ſed quo ad irregularitatem ad Papam.

¶ Uiceſimus ſecundus eſt in eo qui eſt ſortilegus: videlicet in illo qui inuocat demones pro furtis vel mulieribus: vel alijs rebus: licet aliqui extendāt iſtū caſum ad conſtitutos in ſacris ordinibus.

¶ Uiceſimus tertius eſt in illo qui ſcienter et publice ſepellit corpus alicuius excōmunicati in cimiterio.

¶ Uiceſimus quartus eſt in illo qui excōmunicatus eſt a canone in caſibus: in quibus ab epiſcopo poteſt abſolui.

¶ Uiceſimus quintus eſt in illo qui eſt irregularis.

¶ Uiceſimus ſextus eſt in eo q̇ cōtrahit matrimoniū clandeſtine.

¶ Uiceſim⁹ ſeptim⁹ ē ĩ eo q̇ ē criminoſus public⁹ vł blaſſemator.

¶ Uiceſimus octauus eſt ſi Ep̄us audiuit Cōfeſſionem de aliquo peccato: inferior clericus nō debet talem abſoluere: ſed debet ip̄m ad Epiſcopū mittere.

¶ Uiceſim⁹ nōus eſt d illo vel illa q̇ vel q̄ opp̄mit filios ſuos ſtudioſe vel negligenter.

¶ Triceſimus eſt in eo q̇ cōmittit ſacrilegiū vel incendium

¶ Triceſimus p̄mus eſt i illo q̇ cōmittit crimē falſi ſiue in litteris ſiue in teſtimoniū cōmiſum. ⁊ q̄d dico de litteris: intellige non papalibus: q̄ tūc iſte caſus eſt papalis.

¶ Triceſim⁹ ſc̄ds ē i eo q̇ violat eccl'ias: ⁊ lib̄tates ⁊ imūitates eaꝝ

¶ Triceſimus tertius eſt in eo q̇ cōmittit peccatū cōtra naturā: vt puta ſi vir virū cognoſcit vel brutū: vel ſi abutitur mēbro mulieris ad hoc non conceſſo.

¶ Triceſimus q̄rtus eſt in illo q̇ cōmittit inceſtum: vt ſi cognoſcat conſanguineam perſonam: vel monialem.

¶ Triceſimus q̄ntus eſt in eo q̇ eſt piurus. licet aliq̄ volūt illum extendere de periurio pueri qui eſt infra ſacros ordines.

¶ Triceſimus ſextus eſt de illo clerico q̇ cognouit carnaliter illā quā baptizauit: vel illam cuius confeſſionem audiuit.

¶ Triceſimus ſeptimus eſt de illo q̇ excōicatus eſt ab Ep̄o q̇ nō poteſt abſolui per aliquem inferiorem clericuꝫ.

¶ Triceſimus octauus eſt in illo qui eſt vſurarius publicus.

¶ Triceſimu⁹ nōus eſt i illo q̇ celebrat Miſſā i altari nō cōſecrato vel ſi celebrat ſine ſacris veſtibus: vel ſi celebrat non ieiunus.

¶ Quadrageſimus eſt i illo q̇ nō reſtituit ablata vel ſubſtracta: vel alia illicite acquiſita

¶ Nota q̄d ſi ep̄us cōmittat alicui ſacerdoti vices ſuas in caſibus in q̄bus Ep̄us ip̄e habet poteſtatē: talis Sacerdos poteſt iuriſdictionē exercere i omnibus caſibus preter Quinque ſequentes.

¶ Primus eſt: vbi penitencia ſolemnis eſt imponenda.

¶ Secundus eſt: q̄ ſacerdos nō poteſt abſoluere ab excōicatione in caſu in quo Ep̄us poſuit limitationē: niſi ſpetialiter ei cōmittat

¶ Tertius eſt: vbicūq̄ inuenerit irregularitatē cōtractā: tūc enim debet eum remittere ad Epiſcopum vel ordinarium.

ad altare: et oſculatur illud in medio: ⁊ procedit ad cornu altaris ad partẽ epiſtole: vbi ſtans verſus ad dictũ altare cãtat orationem de dicto ſctõ ſeu ſancta. Qua finita: reuertitur ad mediũ altaris: et dat bñdictionẽ ſolẽnem populo. Sed ſi añā nõ dicitur de vocatione eccl'ie legatus dabit bñdictionẽ ſtatĩ poſtq̃ ad altare aſcẽderit: ⁊ illud fuerit oſculat⁹. Et per vnũ ex ſuis vel per vnũ bñficiatũ facit promulgari indulgẽtias quas ipſe intereſſentibus cõcedit. Et mox vadit cõmitatus ab oĩb⁹ in diuerſoriũ ſiue hoſpiciũ ſuũ. ¶ Cũ vero nou⁹ prelat⁹ p̃mo ad eccl'iaȝ ſuã veniẽs recipitur: hec erit Orõ.

Deus oĩuȝ fideliũ paſtor ⁊ rector: famulũ tuũ. N. quem eccl'ie tue preeſſe voluiſti: propitius reſpice: da ei q̃s verbo ⁊ exẽplo q̃bus preeſt proficere: vt ad vitã vna cũ grege ſibi credito perueniat ſempiternã. Per xp̃m.

¶ Si vero prelatus venerit ad viſitandũ: premiſſa forma ſeruata in ſua receptione: hec erit Orõ.

Deus humilium viſitator: q̃ eos paterna viſitatione conſolaris: pretende ſocietati nr̃e gratiam tuã: vt pro eis in quibus habitas: tuuȝ in nobis ſentiamus aduentum. Per xp̃m dñm nr̃m. Amen.

¶ Ordo ad recipiẽdũ Imperatorẽ. oĩa fiant vt in ꝓceſſione in receptione legati. Et cantor incipiat Antiphonã.

Ecce mitto angelũ meũ qui preparabit viã ante faciẽ tuã. vel ℞ȝ. Bñdictus dñs deus iſrael q̃ facit mirabilia ſolus. Et benedictum nomẽ maieſtatis eiꝰ in eternũ. ℣⁹. Replebitur maieſtate eius omnis terra fiat fiat. ꝑ. Et bñdictũ. Gl'ia pr̃i. ꝑ. Et bene. ¶ Et poſt Antiphonã predictã: vel Reſpõſuȝ: ſi neceſſe fuerit: poterit chor⁹ proceſſionis cãtare hymnũ. vel alia cãtica deuota. Et cum Imperator fuerit genuflexus in faldiſtorio ante altare parato: Prelatus ſi adeſt aſcẽdat ad cornu altaris ad partẽ epiſtole: et ibi ſtans verſus ad Imperatorẽ de tecto capite dicat. ℣⁹. Saluum fac. ℟. Imperatorẽ noſtrum dñe. ℟. Deus meus ſperãtem in te. ℣. Mitte ei dñe auxilium de ſctõ. ℟. Et de ſyon tuere eum. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. ℟. Et filius iniquitatis nõ apponat nocere ei. ℣. Fiat pax in virtute tua. ℟. Et abundãtia in turribus tuiꝰ. ℣. Dñe exaudi. ℟. Et ℣. Dñs vobiſcũ. ℟. Et cũ. Orem⁹. Orõ. Cõcede nos famu. Orõ.

Deus in cuius manu ſunt corda regũ: inclina ad preces humilitatis nr̃e aures mĩe tue: ⁊ imperatori Regi noſtro famulo tuo. N. regimen tue ſapientie appone: vt auſtis de tuo fonte conſilijs: et tibi placeat: et ſuper omnia regna precellat. Alia Oratio.

Pretende domine queſumus famulo tuo. N. imperatori Regi noſtro dexteram celeſtis auxilij: vt te toto corde perquirat: et que digne poſtulat aſſequi mereatur. Per chriſtũ dominũ. Deinde ſi adeſt prelatus impendat abſolutionem. Si autem Prelatus ipſe non ſit Epiſcopus vel maior: finitis orationibus: et depoſitis ſacris veſtibus: ipſe cum clero aſſocient Imperatorem vſq; ad hoſpicium ſuum: etiam ſi ſit Epiſcopus.

¶ Modus ad recipiendũ Imperatricẽ vel Reginam oĩbus ordinatis vt ſupra Cantor incipiat hoc Reſponſorium.

Iſta eſt ſpecioſa inter filias hieruſalẽ. Sicut vidiſti eam plenam charitate ⁊ dilectione in cubilibus ⁊ hortis aromatum. ℣. Iſta eſt ſpecioſa que aſcendit d̃ deſerto: delitijs affluens. ℟. Sicut vidiſti. ℣. Gloria patri. ℟. Sicut vidiſti. Finito Reſponſorio: Imperatrix vel Regina pſtrata ante altare: dicatur a duobus pueris. ℣. Ora pro nobis ſancta dei genitrix. ℟. Ut digni. Poſtea Epiſcopus vl̃ ſacerdos dicat. ℣. Saluam fac domine ancillam tuã imperatricẽ Reginam noſtram. ℟. Deus meus ſperantẽ in te. ℣. Mitte ei dñe auxilium de ſancto. ℟. Et de ſyon tuere eam. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus. ℣. Dñs vobiſcũ. ℟. Et cũ. Oremus. Orõ. Concede nos famulos tuos. vt ſ. Alia Orõ.

Deus cuius prouidentia in ſui diſpoſitione non fallitur: ineffabilem clementiam tuam ſupplices exoramus: vt ſicut Heſter Regina iſraelitice plebis cauſa ſalutis ad regis Aſſueri thalamũ regniq; ſui cõſortiũ trãſire feciſti: ita hanc famulam tuam chriſtiane plebis ſalutis gratia Reginam ſeu Imperatricem ad gratiam tuam tranſire facias: vt te ſuper omnia deſideret: et te inſpirante que placita ſunt tibi toto corde perficiat: et dextera tue potentie illam ſemper hic ⁊ vbiq; circundet ⁊ protegat. Per chriſtũ. Orõ. Exaudi queſumus domine ſupplicum preces. Ut ſupra oĩa alia.

¶ Modus ad recipiendũ Regez proceſſionaliter. Oĩa vt ſ.

℟. Elegit eum dominus: et excelſum fecit illum pre regibus terre. ℣. Glorificauit illum in conſpectu regum: et nō confundetur. ℟. Et excelſum. Gloria patri. ℟. Et excelſuz. Deinde cātantur. Hymni vel alia cantica deuota. ¶ Quo finito. Prelatus ſtans ante altare in cornu Epiſtole verſus ad Regem proſtratuz ante altare: a duobus pueris dicatur. ℣. Ora pro nobis ſancta dei genitrix. ℟. Ut digni efficiamur. Et ſtatim Epiſcopus vel ſacerdos dicat. ℣. Deus iudicium tuū regi da. ℟. Et iuſtitiam tuā filio regis. ℣. Saluum fac regem noſtrum domine. ℟. Deus meus ſperantez in te. ℣. Mitte ei domine auxiliū d̄ ſancto. ℟. Et de ſyon tuere eū. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Fiat pax in virtute tua. ℟. Et abūdantia in turribus tuis. ℣. Dn̄e exaudi orationē meā. ℟. Et clamor. ℣. Dn̄s vobiſcum. ℟. Et cū. Oremus. Orō. Cōcede nos famulos tuos. vt s̄. Alia. Orō.

Deus cui oīs poteſtas et dignitas famulatur: da huic famulo tuo Regi noſtro. N. pſperū ſue dignitatis effectū: in quo te ſemper timeat: tibiqz iugiter placere contēdat. Per. Alia Orō.

Queſumus omnipotens deus: vt famulus tuus Rex noſter. N. qui tua miſeratione ſuſcepit regnorum gubernacula: virtutum etiam omnium precipiat incrementa: quibus decenter ornatus: et vitiorum monſtra deuitare: et hoſtes ſuperare; et ad te qui via veritas et vita es gratioſus valeat peruenire. Oratio. Exaudi queſumus domine. Ut ſupra. ¶ Deinde ſi prelatus fuerit preſens: benedicat populū ſtans ante medium altaris. Et omnia alia fiant vt in receptione Imperatoris.

¶ Ordo ad recipiendum Principem. Omnia fiant vt in receptione Regis. Sed Reſponſoriū erit. ℟.

Poſui adiutoriuz ſuper potentem: et exultaui electum de plebe mea. Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Inueni dauid ſeruum meum oleo ſancto meo vnxi eum. ℟. Manus. Gloria patri et fi. ℟. Manus. Deinde dicantur verſiculi vt in receptione Regis: Et orationes ibi poſite: et omnia fiant vt ibi.

¶ Ordo ad recipiendum Principiſſam. Proceſſio fiat vt s̄. de Imperatricē vel Reginam: ⁊ verſiculi ſint illi idem ſcilicet. ℣.

Saluam fac Cū alijs. Orationes Cōcede nos famulos tuos. rc̄.

QUeſumus omnipotens deus: vt hanc famulam Alia Oratio. tuam vbiqꝫ ſapientia tua doceat atqꝫ confortet: et eam eccleſia tua fidelem ſemper agnoſcat. Per dominum noſtrum. Oratio. Exaudi queſumus domine. Omnia alia vt ſupra.

¶ Modus ad benedicendum terminos.

PRimo ſacerdos mane celebret Miſſam ſanctiſſime Trinitatis cum officio. Benedicta ſit ſancta trinitas et c̄. Cum. Gloria in excelſis deo. et Credo. Et prefatione ac Proſa conſuetis ſolemniter: et ſine interpoſitione alicuius alterius collecte. Qua peracta: ſi cum proceſſione clerus ꝛ populus volunt exire ad benedicendum terminos. Sacerdos cū veſtimentis Miſſe (preter caſullā) cū ſtolla ꝛ capa ſi ſit: ſint autē: cū ſuperpellitio Cruce et aqua benedicta comitatus cum alijs ſi ſint exeat: veniantqꝫ proceſſionaliter ad locū terminorū: dicendo canticū graduū deuotiſſime. Si vero ſolus cū paucis hoc fecerit. ſufficit quod cū Superpellitio et ſtolla: et aqua benedicta ꝛ cruce vadat. Et cum fuerit in loco: dicat vt ſequitur. In nomine pa✠tris et filij et ſpiritus ſancti. ℟ Amen. ℣. Adiutoriuꝫ noſtrū in nomine dn̄i. ℟ Qui fecit. ℣. Sit nomen dn̄i bene. ℟. Ex hoc. ℣ Dn̄e exaudi orationē meā. ℟ Et clamor. ℣ Dn̄s vobiſ. ℟ Et cū. Oremus.

DOmine ieſu chriſte fili dei viui: qui celū et terram ma Oratio. re et omnia que in eis ſunt creaſti: et carnē humanam in venerabiliſſimo vtero virginis Marie matris tue propter nos peccatores accepiſti: et aquā fluminis Jordanis benedixiſti in quo et baptizatus fuiſti. Diabolum et eius tētationē viciſti: Cruceꝫ ſubire non dubitaſti: mortem ſuperaſti: tertia die reſurgendo: primū Marie magdalene te demonſtraſti: poſt quadraginta dies celos aſcendiſti: Et ſpiritum ſanctum paraclitum ſuper Apoſtolos tuos miſiſti. Tu domine rex eterne glorie: bene✠dicere et ſan✠ctificare digneris. Hic ſacerdos extendat manum dexteram ſignando eos dicens Ut tua bene✠dictione protecti germinent pullulent: floreant: frondeant: fructificent omnia in eis ſeminata: plan-

tata et ſata: ad gloriam ſanctiſſimi nominis tui: et profectum labo
rantium in eis. Ut inde ſumptis decimis primicijs et oblationi-
bus pro cultu diuinitatis tue: cetera ad vitam nutriendam tuorum
fidelium quorum tu via veritas et vita es letabūde et feliciter per-
ueniat: iube domine cuſtodiri eos per ſanctos Angelos tuos ab
hoſtib⁹ noſtris viſibilibus et īuiſibilibus nocte et die ne eis quiq̄ʒ
noceat per nomen ſanctū tuum: quod eſt ieſus cui omne genu fle-
ctitur celeſtiū terreſtriuʒ ⁊ infernorum: iube domine pluuiam ſalu
tarem: iube ſerenitatē tranquillam temporibus ſuis: iube omnem
congruentiaʒ: per te ſaluator mundi. Qui cum patre ⁊ ſpiritu ſan-
cto viuis et regnas deus. Per omnia ſecula ſeculorum. ℟. Amen.
¶ Hic vertat ſe ad orientem: et dicat. ℣. Dominus vobiſcum. ℟.
Et cum ſpiri. Euangelium ſecundū Joannem. In principio erat
verbū. Ut infra. fol. xli. Et poſtea dicat vt ſequitur. Ecce cru-
cem domini alleluya. Fugite partes aduerſe: vicit leo de tribu
iuda radix dauid all'a. ℣. Crux benedicta in qua triumphat rex an
gelorum: radix dauid all'a. ℣. Per ſignū crucis d̄ inimicis noſtris.
℟. Libera nos deus noſter. ℣. A fulgure ⁊ tempeſtate. ℟. Libera
nos domine deus noſter. ℣. Etenim dn̄s dabit benignitatem. ℟.
Et terra noſtra dabit fructum ſuum. ℣. Dn̄e exaudi orationē meā.
℟. Et clamor meus. ℣. Dn̄s vobiſcuʒ. ℟. Et cum. Oremus. Oro.

ECcleſiam tuaʒ queſumus domine benignus illuſtra: vt beati
Joannis apoſtoli tui et euangeliſte illuminata doctrinis: ad
dona perueniat ſempiterna. Per chriſtum dominum noſtruʒ. ℟.
Amē. Poſtea ſacerdos de cera monumēti: vel d̄ cera cerei paſcha
lis: vel de ramis palmarū: vel de aliquo ligno faciant crucem par
uulam ⁊ ponat in aliqua arbore vel plāta bene appoſitā quod non
cadat: et aſpergat aquam benedictam benedicendo verſus illam
partem orientaleʒ. ¶ Ad occidentē. ¶ Poſtea ſacerdos vertat ſe
ad occidētē et aſpergēdo aquam benedictā dicat. Adeſto nobis
omp̄s deus pater filius ⁊ ſp̄us ſanctus. ℟. Amen. Oremus. Oro.

DOmine ieſu chriſte fili dei viui qui in hunc mundum veniſti
peccatores ſaluos facere: quiqʒ cum peccatoribus et publi-
canis manducando dixiſti: nō veni vocare iuſtos ſed peccatores.

et quid eſt miſericordiam volo: et non ſacrificiū. Ex quibus ſanctos apoſtolos et Euangeliſtas tuos elegiſti: Martyres: Confeſſores: virgines: et omnes ſanctos et ſanctas tuos congregaſti: audi et exaudi nos peccatores miſeros et fragiles: et ne reſpicias indignitatem noſtram: reſpice potius dignitatem tuam qua digna tus es: ō indignis dignos facere: et de peccatoribus iuſtos. Tu dn̄e rex eterne glorie etc̄. Ut ſupra. fol. x. vſq; ad euangeliū.

Sequentia ſancti euangelij ſecundum. Mattheum. ca. xxiiij.

In illo tempore. Dixit ieſus diſcipulis ſuis. Sicut fulgur exit ab oriēte et apparet vſq; in occidentem: ita erit aduē tus filij hominis. Ubicunq; fuerit corpus: illuc congregabuntur et aquile. Statim autem poſt tribulationem dierum illorum ſol obſcurabitur: et Luna non dabit lumen ſuum: et Stelle cadent de celo: et virtutes celorum comouebuntur. Et tunc apparebit ſignum filij hominis in celo. Et tunc plangent ſuper ſe omnes tribus terre: et videbunt filium hominis venientem in nubibus celi cum virtute multa et maieſtate. Et mittet angelos ſuos cum tuba et voce magna: et congregabunt electos eius a quattuor ventis celi: a ſummis celorum vſq; ad terminos eorum: ab arbore autem fici: diſcite parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit et folia nata: ſcitis quia prope eſt eſtas. Ita ⁊ vos cum videritis hec omnia: ſcito te quia prope eſt et in ianuis. Amen dico vobis quia non preteribit generatio hec: donec omnia fiant. Celum et terra tranſibunt: verba autem mea non preteribunt. Deo gratias. Poſtea dicat ſacerdos. Eecce crucem domini. vt ſupra cum ſuis verſiculis et Reſponſorijs vſq; ad orationem. fol. x. Oremus. Oratio.

Beati apoſtoli tui et euangeliſte Matthei queſumus domine precibus adiuuemur: vt quod poſſibilitas noſtra non obtinet: eius nobis interceſſione donetur. Per chriſtum dominum noſtrū. ℞. Amē. Cetera vt ſupra faciendo Cruce; de cera. Ad meridiem. Poſtea ſacerdos vertat ſe ad meridiem: et aſpergēdo aqua; benedictam dicat. Adeſto nobis omnipotens pater et filius et ſpiritus ſanctus. ℞. Amen. Oremus. Oratio.

Domine ieſu chriſte filij dei viui: qui ab impijs et ſceleratis fla

gellari: ſpinis coronari: ſputis conſpui: collaphis cedi: et in cru-
ce clauari voluiſti: quem adorat multitudo angelorum: cui thro
ni et dominationes ſubijciuntur: quem cherubin et ſeraphin. Sā
ctus. Sāctus. Sanctus. Dominus deus ſabaoth clamāt in excel
ſis. Tu domine rex eterne glorie. etc̄. Ut ſupra. fol. x.

¶ Sequentia ſancti euāgelij ſecūdū Lucam. c. xxi.

IN illo tempore: Dixit ieſus diſcipulis ſuis. Erūt ſigna in ſo-
le et luna et ſtellis: et in terris preſſura gentium: pre cōfuſiōe
ſonitus maris et fluctuum. Areſcentibus hominibus pre timore ⁊
expectatione: que ſuperuenient vniuerſo orbi. Nam virtutes celo
rum commouebuntur: et tunc videbūt filium hominis venientem
in nube cum poteſtate magna et maieſtate. His autem fieri incipiē
tibus: reſpicite et leuate capita veſtra: quoniam appropinquat
redemptio veſtra. Et dixit illis ſimilitudinem. Uidete ficulneam
et omnes arbores cum producunt iam ex ſe fructum: ſcitis quoniā
prope eſt eſtas. Ita et vos cū videritis hec fieri: ſcitote quoniā pro
pe eſt regnum dei. Amen dico vobis: quia non preteribit genera-
tio hec: donec omnia fiant. Celum ⁊ terra tranſibūt: verba autem
mea non tranſient. Deo gratias. Poſtea repetatur. Ecce crucem
dn̄i. Ut s. cū ſuis vſiculis ⁊ Reſpōſorijs: vſq; ad orōnē. fo. x.

IN terueniat pro nobis queſumus domine (Oremus. Oratio.
ſanctus tuus Lucas euangeliſta: qui crucis mortificationē
iugiter in ſuo corpore pro tui nominis honore portauit. Per chri-
ſtum dominum noſtrum. R̄. Amen. Cetera vt ſupra: faciendo cru
cem de cera. ¶ Ad aquilonem. Poſtea ſacerdos vertat ſe ad aqui
lonem: et aſpergendo ſacerdos aquā benedictā dicat. Adeſto no-
bis omnipotens deus pater et filius et ſpiritus ſanctus. R̄. Amē.

DOmine ieſu chriſte fili dei viui: qui es refu- Oremus. Oratio.
gium pauperum: ſpes humilium: et proptector in te ſperan-
tium: hanc plagam aquilonarem a qua omne malum panditur: vt
teſtatur propheta: potenter reſpice: et mala que iuſte meremur:
propitius auerte. Tu dn̄e rex eterne glorie. etc̄. Ut ſupra. fol. x.

I vſq; ad euāgeliū. ¶ Sequētia ſcī euāgelij ſcd̄m Mar. c. xvi.
IN illo tempore: Recumbentibus vndecim diſcipulis: appa-

ruit illis ieſus et exprobrauit incredulitatē illorum et duritiam cordis: quia iis qui viderant eum reſurrexiſſe: non crediderant: et dixit eis. Euntes in mundum vniuerſum: predicate euangelium omni creature. Qui crediderit: et baptizatus fuerit: ſaluus erit. Qui autem non crediderit: condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint: hec ſequētur. In nomine meo demonia eiicient: linguis loquentur nouis: ſerpentes tollent: et ſi mortiferum quid biberint: non eis nocebit: ſuper egros manus imponent: et bene habebunt. Et dominus quidem ieſus poſtq̄ʒ locutus eſt eis: aſſumptus eſt in celum: et ſedet a dextris dei. Illi autem profecti p̄dicauerūt vbiqʒ domino cooperante: et ſermonem confirmāte ſequentibus ſignis. Deo gratias. Poſtea dicat vt ſupra. Ecce crucē domini. et cetera. Cū ſuis verſiculis et Reſponſoriis fol. x. vſqʒ adoratione.

Oremus. Oratio.

Deus qui nos beati marci euangeliſte concedis natalitio perfrui: da eccleſie tue id amare quod credidit: et predicare quod docuit. Per chriſtum dominū noſtrū. ℟. Amē.

Cetera vt ſ. per totū faciendo crucem de cera. ¶ Poſtea dicatur. genibus flexis ſequens letania.

Kyrieeleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrieeleiſon. Chriſte audi nos. Chriſte exaudi nos. Pater de celis deus. ℟. Miſerere nobis. Fili redemptor mundi deus. ℟. Miſerere nobis. Spiritus ſancte deus. ℟. Miſerere nobis. Sancta trinitas vnus deus. ℟. Miſerere nobis. Sancta maria et omnes angeli dei. ℟. Orate pro nobis. Sancte Petre cū omnibus Apoſtolis et euāgeliſtis dei. ℟. Orate pro nobis. Sancte ſtephane cū omnib9 Martyrib9 dei. ℟. Orate pro nobis. Sancte Hieronime: Auguſtine: et Sacerdos cū oib9 cōfeſſorib9 dei. ℟. Orate ꝓ nob. Sācta anna. Sancta maria Magdalena. Liberata cū ſororib9. Brigida. Agatha. Catherina. Engratia. Urſula: cū oib9 ſctis dī ℟. Orate ꝓ nob. Quo finito dicat ſacerdos bn̄dictionē ſequētē.

Et benedictio dei pa✠tris omnipotentis: et fi✠lii: et ſpiritus ſan✠cti: deſcēdat et maneat ſuper nos: et ſuper terminos noſtros: et Angelus domini bon9 cuſtodiat nos: et eos ſemper. ℟. Amen. Et ſtatim: vnicuiqʒ parti aſpergatur aqua benedicta

¶ Modus contra tempeſtates.

Modus cõtra tempeſtates.

Primo et ante omnia ſacriſta attendat ad nubes et ad diſpoſitionẽ temporis; et dum viderit moueri tempus: ſtatim pulſet cymbala: et ſacerdos cum Superpellitio et ſtolla veniat ad ſacrarium et aperiat altare ac ſi vellet dicere miſſam aperiẽdo Corporalia et ponat librũ miſſale in faciſtorio ad partem euangelij apertum in ea parte vbi eſt **Te igitur.** ad verba conſecrationis: et incendat luminaria et cereum Paſchalem et aperiat Sacrarium vbi eſt corpus chriſti: ſed nõ extrahat Corpus chriſti a cuſtodia vel a pixide pro nulla tempeſtate: quoniam eſſet excõmunicatus. Sed ſolum aperiat Sacrarium: et ſic apertuꝫ ſit: donec tempeſtas fuerit ſedata. Tunc ſacerdos accipiat Crucem et Reliquias ſanctorum vbi habentur quas ſecum portare voluerit ad coniurandum nubes. Et coram corpore chriſti dicat pſalmũ. In te domine ſperaui nõ cõfundar in eternum: in iuſtitia tua libera me. Totum cum Gloria patri. Et poſtea dicat. Oremus. Deus fortitudo certantium et Martyrũ palma in adiutoriũ meũ intẽde. Domine ad adiuuandum me feſtina. Gloria patri. Et hoc tribus vicibus. Poſtea eundo ad coniurandum dicat Pſalmum. Ad te leuaui animaꝫ meã: deus meus in te confido nõ erubeſcã. Totũ cũ. Gloria patri. Et cum iam fuerit in loco coniurationis: reſpiciat nubes fiducialiter oſtendendo crucem: et dicendo. ℣. Ecce crucem domini all'a. Fugite partes aduerſe: vicit leo de tribu iuda radix dauid all'a. Adeſto nobis deus omnipotens pater ꝛ filius et ſpiritus ſanctꝰ. Chriſtus viuit. Chriſtus vincit. Chriſtus regnat. Chriſtus imperat. Chriſtus ab omni malo et a fulgure et tempeſtate et malignitate temporis nos defendat. Chriſte ieſu fili dei viui: miſerere nobis. ℣. Conuerte nos deus ſalutaris noſter. ℟. Et auerte iram tuam a nobis. ℣. Exurge domine adiuua nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuũ. ℣. Oſtende nobis dñe miſericordiam tuã. ℟. Et ſalutare tuuꝫ da nobis. ℣. Et veniat ſuper nos miſericordia tua domine. ℟. Et ſalutare tuũ ſecundum eloquiũ tuum. ℣. Rorate celi deſuper et nubes pluant iuſtum. ℟. Aperiatur terra et germinet ſaluatorem. ℣. Rigans montes de ſuperioribus tuis ℟. De

fructu operum tuorum ſatiabitur terra. ℣. Producēs fenum iumē-
tis. ℟. Et herbam ſeruituti hominum. ℣. Educas panem de ter
ra. ℟. Et vinum letificet cor hominis. ℣. Ut fructus terre dare et
conſeruare digneris domine. ℟. Te rogamus audi et exaudi nos
domine. Et ſtatim ſacerdos procedat vt ſequitur.

Exaudi nos deus ſalutaris noſter ſpes omnium finium terre et
in mari longe. Sancte deus. Sancte fortis. Sancte immorta
lis. Miſerere. miſerere. miſerere nobis. Adiuua nos deus ſaluta-
ris noſter: et propter gloriā nominis tui domine libera nos ab hac
malignitate temporis. Aſpice domine de ſede ſancta tua: et cogi-
ta de nobis. Emitte ſpiritum ſanctum tuum et creabuntur: et reno-
uabis faciem terre. Qui celorum contines thronos et abyſſus in-
tueris domine. Rex regum et domine dominantium ieſu chriſte fi
li dei viui montes ponderas: et terram palmo concludis: exaudi
nos in gemitibus noſtris. Sancta dei genitrix virgo immaculata.
Maria benedictiſſima integerrima reginarum regina. Impera-
trix excellentiſſima ſub tuum preſidium confugimus: ſub tua pro
tectione ſperamus: in tuo amore fiducia noſtra. Da virtutem tuam
contra hoſtes noſtros. Ora patrē: placa natū: vt pducat ad opta
tum noſtrum deſideriū. Omnis ſanctus te honorat: omnis virtus
te decorat in celorum ſolio. Amen. Sancte michael. Sancte Ga-
briel. Sancte raphael ſuccurrite nobis cum omni comitatu veſtro
celeſti. Sancte petre. Sancte paule. Sancte andrea. Sancte ioan
nes. Sancte iacobe. Sancte bartholomee cū omni ſenatu veſtro
aſſiſtite nobi. Sancte ſtephane ꝓthomartyr egregie tibi lapides
torrentis dulceſ fuerunt: dulces fiant nubes iſte tuis precibus: dul
ceſcat tēpus tua interceſſione. Uos martyres chriſti: qui inter ac-
cerrimos dolores ſpe gaudētes in tribulatione clamabatis. Uin-
dica domine ſanguinem noſtrum: et libera nos. Uindicate veſtris
precibus iniuriā hanc Sathane: et liberate nos ab hac maligni-
tate temporis. Sancte valeri valentiſſime paſtor noſter dux et cō
ſeruator: valeant nobis merita tua in hac hora ſucurre. Audi et ex-
audi nos: fugiant a facie nominis tui omnes maligni ſpiritus ini-
mici noſtri: et ſicut fluit cera a facie ignis: ſic fluant nubes iſte ſalu-

tarez pluuiam et congruentem. Sancte Brauli inſignis Zelator
veritat[is] chriſti: hereticorum debellator inuictiſſimus: braulius for-
tis et glorioſus exurge et inſurge: effunde frameam: ⁊ conclude ad
uerſus malignos ſpūs tempus cōturbantes: et diuide eos hinc et
inde: fuga ⁊ inſequere ad inuocationem nominis tui omnem ma
lignitatem temporis: et tranquillam nobis pluuiam aut ſerenita-
tem tua ſancta interceſſione ꝓcura. Sācte blaſi benedicte bene✠
dictiōe tua blādas mites et pacificas fac pſentes nubes. Bene✠
dic nos ⁊ terminos et fructꝰ nr̄os. Vos ſancti cōfeſſores dei vigila
te ſuper nos: accingimini in adiutorium noſtrum: et accenſis lumi
naribus celeſtibus preſentes tenebras a nobis expellite. Barba
ra nos cōſerua. Chriſti mitiſſima ſerua. O beata brigida. O bea-
ta liberata cū ſororibus tuis. O vrſula admirabilis. O vos om̄es
virgines beate: veſtra puritas et munditia purificet et mundet pre
ſentes nubes: et omnem maliciam temporis imminētem. Omnes
ſancti ⁊ ſancte dei ſuccurrite nobis: ſubuenite veſtra ſedula interceſ
ſione. O ieſu chriſte adſis nobis. Jeſus ſaluator mundi ſalua nos
omnes et terminos noſtros. Bene✠dic domine nubem iſtam.
ſan✠ctifica nubem iſtam: et conuerte eam in pluuiam congruen-
tem et ſalutarem. Deinde dicatur. ps. Te enim deum laudamus.
Totum cum. Gloria patri. Quo finito dicat. Oremus. Oratio.

A Domo tua q̄ſumꝰ dn̄e ſpirituales nequitie repellā tur: et aerea
rum diſcedat malignitas tēpeſtatū et fulgurū: per te ſaluator
mūdi. Qui cū patre et ſpiritu ſancto viuis et regnas deus. Per oīa
ſecula ſeculorū. Amen. Et ſtatim dicat. Ecce ergo crucem domi-
ni all'a. Fugite partes aduerſe: vicit leo de tribu iuda. radix da
uid all'a. Per quem hec omnia ſemper dn̄e bona cre✠as. Viui✠
ficas. San✠ctificas. Bene✠dicis ⁊ p̄ſtas nobis. Per i✠pſū.
et cum i✠pſo. et in i✠pſo eſt tibi deo patri omnipotēti in vnitate
ſpiritus ſancti honor et gloria in ſecula ſeculorum. Amen. Va✠de
ergo ſathana ⁊ diſcede a nobis et a finibus noſtris: recognoſce ſen
tentiā tuam: et da honorem deo viuo et vero: ⁊ da honorē ieſu chri
ſto filio eius domino nr̄o: et da honorez ſpiritui ſancto paraclyto
quia nos deus et dn̄s noſter ieſus chriſtus ad ſuam ſanctam gra-

tiam fontemq; baptiſmatis dono ſue gratie vocare dignatus eſt:
et hoc ſignum ſancte cru✠cis et aſperſionis aque benedicte quã
ego impono nobis et terminis noſtris: tu maledicte diabole nũq̃;
audeas violare preſtante domino noſtro ieſu chriſto. Qui cum pa-
tre et ſpiritu ſancto viuit et regnat deus. Per omnia ſecula ſeculoꝝ.
Amen. ℣. Per cru✠cis hoc ſignũ diſcedat omne malignũ. Amẽ.
Et ſtatim dicat. Ecce crucem domini all'a. Fugite partes aduerſe:
vicit leo de tribu iuda: radix dauid all'a.. Angeli. Archangeli. Do
minatiões. Principatꝰ ⁊ Poteſtates. Uirtutes celoꝝ. Michael.
Gabriel. Cherubin. Seraphin. q̃ nõ ceſſant clamare quotidie dicẽ
tes. Dignus es domine accipere gloriam et honorẽ et benedictio
nẽ: ipſi ſuccurrãt nobiſ nũc ⁊ terminis noſtris cuſtodiẽdis. Exau
di nos deus ſalutaris noſter: et mittere digneris ſanctum angelum
tuũ de celis: qui cuſtodiat: foueat: protegat: viſitet et defendat oẽs
nos ⁊ terminos nr̃os. Per chriſtum dñm noſtrũ. Amẽ. ¶ Con✠
iuro vos nubes ⁊ ſpũs malignos q̃ i eis latitatꝭ p pa✠trem et fi✠
liũ ieſum chriſtũ dñm noſtrũ ⁊ ſpiritũ ſan✠ctũ et p totã domina-
tionẽ eius: vt recedatꝭ a nobis ⁊ a terminis noſtris: nullũq; ibi ma-
lum faciatis: ſed eatis in terrã deſertã et inhabitabilem: ibiq; ma
neatis expectãtes diẽ iudicij tremendi dñi noſtri ieſu chriſti. Qui
vẽturus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos et ſeculũ per ignem. Amen.
Audi maledicte ſathana. Audi creatura dãnata: reprobata et ma
ledicta in eternum a deo propter nequitiam tuam. Audi ſpiritus
immunde vbicunq; latitas in nubibus iſtis adiuratus per nomen
eterni dei et ſaluatoris noſtri ieſu chriſti cum tua victus inuidia tre
mens gemenſq; diſcede a nobis et a terminis noſtris: nihil ti-
bi ſit commune cum ſeruis dei nobis iam celeſtia cogitantibus.
Da igitur honorẽ deo patri eiuſq; filio domino noſtro ieſu chriſto
et ſpiritui ſancto paraclyto: vt ab omnibꝰ nexibus peccatorũ pre-
teritorũ imminẽtiũq; fulgurũ et tempeſtatũ liberati: gratias deo
immẽſas referamus: et benedicamus nomẽ eius ſanctum in ſecu-
la ſeculorum. Amen. Neq; te latet ſathana maledicte. Neq; te la
tet creatura dãnata reprobata et maledicta in eternũ ꝓpter tuam
neq̃tiã. Neq; te latet ſpũs imũde vbicũq; habitas i nubibꝰ iſtis

imminere tibi penas: imminere tibi tormenta: imminere tibi diem ſupplicij ſempiterni: diem qui venturus eſt velut clibanus ardenꝰ: in quo tibi atqȝ tuis angelis apoſtaticis pꝛeparatꝰ ſempiternuſqȝ erit interitus. Pꝛoinde damnate atqȝ damnande da honoꝛem deo viuo et vero: et da honoꝛem ieſu chꝛiſto filio eius et ſpiritui ſancto paraclyto: in cuius nomine atqȝ virtute pꝛecipio tibi cum angelis tuis apoſtaticis quicūqȝ es immunde ſpiritꝰ: vt exeas et recedas a nobis famulis dei et a terminis noſtris: nullum malum ibi faciē-do: et vade in terram deſertam et inhabitabilem: vt ibi fiat habitatio veſtra vſqȝ in diem iudicij tremendi domini noſtri ieſu chꝛiſti. Qui venturus eſt iudicare viuos et moꝛtuos et ſeculum per ignē. Amen. Tu ergo effugare diabole maledicte creatura dānata atqȝ repꝛobata: effugare ſpiritus immūde vbicunqȝ habitas in nubi-bus iſtis: effugare a nobis et a terminis noſtris: ⁊ nunq̄ȝ de cetero huc accedas: appꝛopinquabit in bꝛeui cōtra te iudiciuȝ dei. Ecce crucem domini all'a. Fugite partes aduerſe: vicit leo de tribu iu-da radix dauid alleluya. Ipſe enim tibi imperat dānate atqȝ dā-nande. qui pedibus ſupꝛa mare ambulauit: ⁊ Petro mergenti dex-teram poꝛrexit. Quiqȝ Paulum d̄ pꝛofundo pelagi liberauit. Qui ex quinqȝ panibus et duobus piſcibus ſatiauit quinqȝ milia ho-minum. Qui quatriduanum Lazarum verbo ſuſcitauit: Qui ceco nato oculos aperuit. Qui demoniacum ſurdum et mutum pro-pꝛia virtute a tui obſeſſione liberauit. Quiqȝ filiam cananee a tui vexatione ſanauit. Qui decem lepꝛoſos a lepꝛa mundauit. Qui te legionem in poꝛcos mitti iuſſit. Qui te in deſerto abire mandauit. Qui te ad moꝛtem crucis inſidiatoꝛem eius duȝ velles eū capere: cepit concluſit et captiuauit. Qui deſcendens ad inferos et te cū angelis tuis apoſtaticis alligans: et omnes patres veteris teſta-mēti quotquot in eum ſperauerunt: te inuito: a tuo domino vſurpa-tos ſua potētia gloꝛioſe eripuit. Quiqȝ ſpōte ſua mūduȝ per carniſ aſſumptionē viſitās: ⁊ Mariā matrem ſuam virginē electā impꝛe-gnauit: et virginē poſt partū magnificauit. Quiqȝ ad ſui natiuita-tem ad ſtabulum et pꝛeſepe mediam noctem celeſti lumine clarere fecit. Angelos videri a paſtoꝛibꝰ: gloꝛiā in excelſis ⁊ pacē in terra

hominibus cantare iuſſit: et ad ſui manifeſtationem Orientales Reges (ſtella duce) cum muneribus ad ſe adorandum compulit. Quiqꝫ iordanis fluenta tactu ſue mundiſſime carnis ſanctificauit: et ad recreãdos nouos populos baptiſmi inſtitutione aquas fecundauit. Quiqꝫ ſua predicatione ſanctiſſima mundum illuſtrauit: ſuaqꝫ exemplari vita ſanctificauit. Pauperes parentes ⁊ apoſtolos iudices et ſenatores mundi fecit. Quiqꝫ in monte Thabor transfiguratus: veram gloriam dei ſuis oſtendit. Quiqꝫ ad Paſſionem et mortem letabundus acceſſit: et ſua morte mortem ſuperauit: et die tertia reſurrexit. Quiqꝫ propria virtute celos aſcendit: Quiqꝫ ad dexteram dei ſedens venturus iudicare viuos et mortuos et ſeculum per ignem expectatur. Ipſe tibi imperat in cuius aduentu ceci vident: claudi ambulant: mortui reſurgũt: leproſi mũdantur: et pauperes euangelizantur. Ipſe tibi imperat cuius imperio tota cerimonia obſeruãtiaqꝫ legis moſaice ad ſui illuſtriſſimi euangelij cultum et ritum commutata eſt. Cuiuſqꝫ mandato omnia ſacrificia ad ſui corporis et ſanguinis diuiniſſimum ſacramentum: ſicut vmbra ad corpus ceſſare fecit. Ipſe tibi imperat cuius imperio mundus renouatus et homo redemptus plenitudinem legis ad vnius fidei ſpei et charitatis perfectionem tranſire fecit. Ipſe tibi imperat: qui ſolet imperare. Ipſe tibi imperat: qui debet imperare. Ipſe tibi imperat: qui omnibus imperatoribus imperat. Ipſe tibi imperat: qui omnibus qui in celis et in terris: et in infernis ſunt: imperat. Ipſe tibi imperat: qui eſt ſolus imperator: cuius imperij non erit finis. Ipſe tibi imperat: qui omnia ſimul ex nihilo creauit. Ipſe tibi imperat creator et redemptor gubernator et protector. Ipſe tibi imperat: qui de ſacrario ſuo imperauit mihi vt venirem ad imperandum tibi. Verere ergo eius imperium maledicte ſathana. Verere effugere dãnate et dãnande. Effugare et iam vade et recede hinc a nobis et a terminis noſtris illeſis: et quieſce amodo agere peruerſe nobiſcum dimittendo nubes claras pacificas ⁊ quietas ab omni inquietudine tua: vt et nobis pluant ſuauem placidam ſalutarem et congruentem pluuiam noſtris terminis opportunam. Qui in trinitate perfecta viuit et

regnat deus vnus pa✠ter: et fi✠lius: et ſpiritus ſan✠ct9. Amē. Si nōdum finitur tēpeſtas: poteſt adere pſal' Quicunqꝫ vult. totū cum. Gloria patri. et Credo in deū Totū cū ſigno cru✠cis aſpergendo aquam benedictā in omnibus et poteſt addere. ps. Exurgat deus. Totū. et. ps. Miſericordias domini. Totuꝫ. Et poteſt reiterare iſtam coniurationem ſupradictam totiens quotiens fuerit neceſſarium. ¶ Finita et ſedata tēpeſtate: redeat ſacerdos ad Sacrā apertum recitando. ps. Te deum laudamus. Totuꝫ. Quo finito dicat. Agimus tibi gratias omnipotēs deus pro vniuerſis beneficijs tuis. Qui viuis et regnas in ſecula ſeculorū. Amen. Ne derelinquas nos domine deus noſter: ne diſceſſeris a nobis. In nomine patris: et filij ꝛ ſpiritu ſancti. Amē. Et claudat Sacrariū. Quo clauſo: dicat vnū. ℟. p animabus in purgatorio exiſtentib9 cū collectis. Inclina dn̄e. et Deus venie largitor. et Fideliū de9.

¶ Alia adiuratio ſeu coniuratio contra tēpeſtatē.

Adiuro vos angeli tartarei per pa✠trē et fi✠lium: et ſpiritū ſan✠ctum: et per illaꝫ lanceam quam dominus noſter ieſus xp̄s fuit lanceatus in cruce vos con✠iuro. Et per illos clauos qui mēbra dn̄i perforauerunt. Et per illā aquā et ſanguinem: que de latere chriſti proceſſerunt. Et per illam ſpineā coronā que in capite domini noſtri ieſu chriſti fuit poſita. Et per ſanctā eius reſurrectionem et aſſumptionē. Et per gratiaꝫ ſancti ſpiritus vos con✠iuro ſpiritus maligni: vt non habeatis virtutē neqꝫ poteſtatem ſuper cāpos et terminos noſtros aliquid malifacere. Con✠iuro vos maligni ſpiritus per pa✠trē domini noſtri ieſu chriſti: et omnes ſanctos eius. Con✠iuro vos per ſanctam Mariā matrē dn̄i noſtri ieſu chriſti: et per ſanctum Michaelē et ſanctū Gabrielē et Seraphinum. Con✠iuro vos et cōtradico vobis per iſtas coniurationes: vt non habeatis poteſtatem in nubibus celi nobis nocere in perſonis neqꝫ in ſatis: neqꝫ in arboribus: neqꝫ in armentis ꝛ gregibus: neqꝫ in laboribus: neqꝫ in vineis noſtris: neqꝫ in iſta prouincia: vt non habeatis poteſtatē ſuper populum chriſtianum fundere tēpeſtatem. Ad✠iuro vos per ſanctum Petrum et per ſanctum Paulum: qui ſuis orationibus deiecerunt ſimoneꝫ magū

et per ſanctum Andream et ſanctum Joannẽ: et per ſanctũ Bar
tholomeuꝫ. Etiam vos con✠iuro per ſanctos quattuor euange
liſtas Mattheum et Marchum Joãnem et Lucam. Con✠iuro
vos per cõmunionem et ſocietatem ſanctorum ciuium chriſti. Et
per duodecim milia legionum Angelorum. Et per vigintiquat
tuor ſeniores et omnes virtutes celorum. Et per ſeptem thronos
et ſeptẽ candelabra chriſti. Et per ſeptẽ dominationes: et per Se
ptiformẽ gratiaꝫ dei. Et per ſingula ſingulorũ. Et per agnum dei
immaculatum ieſum chriſtum cui eſt honor et virtus. Et per om-
nes Angelos qui ſtant in paradiſo. Con✠iuro vos per deum vi-
uum celi: et per deum angelorum: Patriarcharum et prophetarũ
et Apoſtolorum: Et per deum martyrum: et per deum Confeſſorũ
et per deum virginum: vt non habeatis potentiam neqꝫ virtutem
in nubibus celi nobis nocere neqꝫ flagellare ſuper cãpos nr̃os:
ſed ite in loca deſerta: vbi non arans arat: nec ſeminans ſeminat.
Amen. ✠ Amen. ✠ Amẽ. ✠ Deus q̃ beate brigide virgini inimi-
cos ſuperare conceſſiſti: preſta nobis famulis tuis intercedentibꝰ
eius oratione atqꝫ meritis ab omni ira tempeſtatis liberari valea
mus. Per dominum noſtrum ieſum chriſtum filiuꝫ tuũ. etc. Increa
tus pa✠ter. Increatus fi✠lius. Increatus ſpiritus ſan✠ctus.
✠ Agios. ✠ Agios. ✠ Agios. Ecce crucem domini: fugite par
tes aduerſe: vicit leo de tribu iuda radix dauid all'a. ✠ all'a. ✠ all'a
✠ Dixit deus ex baſam conuertã conuertam in profundum ma-
ris. O domine ieſu chriſte: qui celũ et terram fundaſti: et flumen ior
danis benedixiſti et in eo loco baptizari voluiſti. Bene✠dicere et
ſan✠ctificare ꝓ tua pietate digneris has nubes quas video ante
me poſitas: vt deficiant et tranſeant in aquam ſanctam et benedi-
ctam: et tempeſtatem faciant in locis deſertis: vt non noceant ali-
quibus perſonis domeſticis chriſtianis neqꝫ domeſticis animali
bus: neqꝫ agris: neqꝫ fructibus virtute ſpiritus ſancti et oratione
beate brigide virginis et omnium ſanctorũ ⁊ ſanctarum dei. Amẽ.
In noĩe chri✠ſti. Amẽ. Ema✠nuel. Para✠clytus. Dñs deus
Saba✠oth. Agios. Otheos. Agios. yſ✠chiros. Agios. Atha
✠natos. Eleiſon. In noĩe pa✠tris: et fi✠lij. Et ſpũs ſan✠cti. A.

¶ Suffragia tpe tēpeſtatuȝ. Doctor ſcts Thomas de aquino cōtra tonitrua fulgura et tempeſtates quaſi pro ſcuto muniēs ſe ſigno Cru✠cis hunc dicebat verſiculum.

Deus in ✠ carne venit. Deus pro nobis ✠ mortu9 eſt. Et reſur ✠ rexit. Hic v9. poteſt ſepius iterari. Item canticum. Benedicite omnia opera. ⁊c̄. Quo dicto dicatur. aña. Sub tuū preſidiū. ⁊c̄. Qua finita ſubiungatur. Kyrieeleiſon. Chriſte el'. Kyrieeleiſon. Pater noſter. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Verbum caro factuȝ eſt. ℟. Et habitauit in nobis. ℣. A fulgure et tempeſtate. ℟. Libera nos domine. ℣. Poſt partū virgo inuiolata permanſiſti. ℟. Dei genitrix intercede pro nobiſ. ℣. Saluos fac ſeruos tuos domīe. ℟. Deus meus ſperantes in te. ℣. Ora pro nobis ſancta dei genitrix. ℟. Ut digni. ℣. Dñe exaudi orationem. ℟. Et cla. Oremus. Orō.

A te domine clamātes exaudi: et aeris ſerenitatem nobis tribue ſupplicantibus: vt qui iuſte pro peccatis noſtris affligimur miſericordia tua preueniente clementiam ſentiamus. Per. Oratio. Concede nos famulos tuos queſumus domine deus perpetua mentis. ⁊c. Oratio. Concede queſumus omnipotens deus: vt qui peccatorum noſtrorum pondere. etc̄. Oratio. Deus qui culpa offenderis penitē. etc̄. Quere poſt ſeptem ſalmos penitentiales.

¶ Modus ad benedicendum ⁊ exorzizandū fructus contra locuſtas brucū et omne animal corroſiuum. Primo et ante omnia Sacerdos dicat miſſam de ſexageſima. cū Gloria in excelſis deo. et. Credo. Deinde accipiat Superpelliciū cū ſtolla Cruce ⁊ aqua benedicta. Et veniens ad agrū vel vineā vbi locuſta vel brucus vel animal corruſiuuȝ eſt vel timetur: et ibi dicat vt ſequitur ad orientem. ℣9. Adiutorium noſtrum in nomine dñi. ℟. Qui fecit celū et terrā. ℣. Sit nomen domini benedictū. ℟. Ex hoc nunc et vſq; in ſeculū. ℣. Benedicamus patrē et filiū cū ſancto ſpiritu. ℟. Laudemus et ſuper exaltemus eū in ſecula. ℣. Benedictus es domine in firmamento celi. ℟. Et laudabilis et glorioſus ⁊ ſuper exaltatus in ſecula. ℣. Benedicat et cuſtodiat ſegetem iſtam omnipotens et miſericors dominus. ℟. Amen. ℣. Domine exaudi orationē meā. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcū. ℟. Et cum. Oremus. Oratio.

Domine deus qui creaſti hominē ad imaginē ⁊ ſimilitudinem tuam: clemētiam tuā ſuppliciter exoramus: vt hunc fructum quē ad vſum generis humani naſci feciſti: tua bene✠dictione perpetua bene✠dicas: vt germinet ſuper terrā: floreat: frondeat: ⁊ ad maturitatē perueniat: quatenus de eo tibi ſuppliciter ⁊ humiliter famuli tui acceptum ſacrificiū gratāqȝ oblationē valeāt offerre in cōſpectu tuo: et de reliquo vitam ſuā nutrire ad laudem ⁊ gloriā ſanctiſſimi nominis tui: nō ſeminet ſuper eo hoſtis antiquus ſemina ſua: nō ȝiȝania: nō turbet eum aliquod malū: nō calor ſiccet: nō tempeſtas cōturbet: neqȝ grādo cōterat: non ventus exurat: non erugo aut tinea demoliatur: nō locuſta mordeat: neqȝ animal aliud quodcūqȝ inficiat. Sed ſub tua ꝓtectione euȝ pluuia opportuna ſalutaris et cōgrua ſatiet: refrigeret ros: et vſqȝ ad cōplemētū culture ad manus laborātium in eo proſpere et cum ſalute perducat. Per chriſtum dominum noſtrum. ℟. Amen. Oremus. Oratio.

Deus qui ad ſalutē humani generis maxima queqȝ ſacramēta in aquarum ſubſtantia condidiſti: adeſto propitius inuocationibus noſtris: ⁊ elemento huic multimodis purificationibus preparato virtutem tue bene✠dictionis infunde: vt creatura tua iſta myſterij tui tibi ſeruiēs ad abijciendos demōes morboſqȝ pellendos diuine gratie ſumat effectum: Ut quicquid in agris vel vineis vel hortis vel ſegetibus fidelium tuoruȝ hec vnda reſperſerit: careat omni immundicia liberetur a noxijs animalibus. Non illic reſideat ſpiritus peſtilēs. ℟. Amē. Non aura corrūpens. ℟. Amē. Non brucus demoliēs. ℟. Amē. Non locuſta mordēs. ℟. Amē. Non vētus vrens. ℟. Amē. Non grādo cōterēs. ℟. Amē. Non tēpeſtas cōturbās. ℟. Amen. Non calor ſiccans. ℟. Amē. Non ȝiȝania ꝑturbās. ℟. Amen. Diſcedant ab eo omnes inſidie latentis inimici: et ſi qd̄ eſt qđ incolūmitati eius inuideat aut quieti: aſperſione huius aque effugiat atqȝ diſcedat. Ut ſalubritas per inuocationem tui ſancti nominis expetita: ab omnibꝰ ſit impugnationibus defenſa. Per chriſtū dominū noſtrū. ℟. Amen. Poſtea ſacerdos vadat cum aqua benedicta per totū aſpergendo: et dicēdo. aññam. Uidi aquam egredientē de templo a latere dextro all'a.

et oēs ad quos puenit aqua iſta: ſalui facti ſunt all'a. all'a. all'a. ℣. Hec dies quā fecit dñs: exultemus ⁊ letemur in ea. ℣. Gloria pr̄i. Signū ſalutis pone dñe in fructibus iſtis: et nō permittas introire angelū pcutiētē in eis: neqꝫ animal aliquod infructuoſum. De celo dñe pone ſignū tuum in eis: et protege eos: ⁊ nō erit i eis plaga nocēs. ℣. Oſtende nobis dñe miſericordiā tuā. ℟. Et ſalutare tuū da nobis. ℣. Domine exaudi orationē meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dñs vobiſcū. ℟. Et cū ſpū tuo. Oremus. Oratio.

Exaudi nos dñe ſancte pater omnipotēs eterne deus: et mittere digneris ſanctum Angelū tuū de celis: q̄ cuſtodiat: foueat: protegat: viſitet et defendat omnes fructus in his agris vel vineis exiſtentes. Per chriſtum dominum noſtrum. Amē. Benedictio.

Et benedictio dei oīpotētis pa✠tris: et fi✠lij: et ſpūs ſan✠cti: deſcēdat et maneat ſup hos fructus: ⁊ Angelꝰ dñi bonus cuſtodiat et maneat ſup eos. ℟. Amē. ¶ Qui voluerit videre orōnes qbus ſe muniet tpe tēpeſtatū videat et legat eas in ſmone ferie ſecūde Rogationū p ſanctū Vincētiū Ferrer ordis pdicatoꝝ.

¶ Orō cōtra turchos ⁊ iſideles: i miſſa poſt Sꝫ libanos a malo. ℟.

Congregati ſunt inimici nr̄i: ⁊ gloriā tur in virtute ſua: cōtere fortitudinē illoꝝ dñe: et diſperge illos. ℗. Vt cognoſcāt qꝛ nō eſt aliꝰ q̄ pugnet p nob/ niſi tu deꝰ nr̄. ℣. Diſpge illos i virtute tua: et deſtrue eos ptector nr̄ dñe. ℗. Vt cognoſcāt. Glīa pr̄i. ps. Sepe expugnauerūt me. Totū cū. Glīa pr̄i. kyrieel'. xp̄eel'. kyrieel'. Pater nr̄. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Ora p nobis ſc̄ta dei genitrix. ℟. Vt digni efficiamur. ℣. Exurgat deus ⁊ diſſipētur inimici eius. ℟. Et fugiāt q̄ oderūt eū a facie eius. ℣. Effunde irā tuā in gētes: q̄ te nō nouerūt. ℟. Et in regna: q̄ te nō inuocauerūt. ℣. Diſperde eos dñe d̄ terra viuētiū. ℟. Et nomē eoꝝ nō memoret̄ ap̄liꝰ. ℣. Perpetua nos dñe pace cuſtodi. ℟. Quos p ſignū ſc̄tē crucis redimere dignatꝰ es. ℣. Mitte nobis dñe auxiliū d̄ ſc̄tō. ℟. Et d̄ ſyō tuere nos. ℣. Exurge chriſte adiuua nos. ℟. Et libera nos pp̄ter nomen tuum. ℣. Dominus vobiſcū. ℟. Et cum. Oremus. Oratio.

Protege domine famulos tuos ſubſidijs pacis: ⁊ beate marie patrocinio cōfidētes a cunctis hoſtibus redde ſecuros. Orō.

¶ Hic incipiuntur Deprecationes: quas dicimus Plegarias.

Omnipotēs ſempiterne deus in cuius manu ſunt oīm poteſtates ⁊ oīm iura regnoꝝ: reſpice ad xp̄ianorū benign⁹ auxiliū: vt gētes paganoꝝ q̄ ī ſua feritate cōfidūt: potētie tue dextera cōprimāt.

Alia. Oro.

Deus qui credētes in te populos nullis ſinis cōcuti terroribus: dignare preces et hoſtias dicate tibi plebis ſuſcipere: vt pax tua pietate conceſſa: chriſtianorum fines ab omni hoſte faciat eſſe ſecuros. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen.

¶ Pro tempore belli oratio. ℟.

Reminiſcere miſerationum tuarum domine: ⁊ miſericordiarū tuarū que a ſeculo ſunt: ne vnq̄ȝ dominentur nobis inimici noſtri. Et libera nos deus iſrael ex oībus anguſtijs noſtris. ℣. Protector noſter aſpice de⁹: et reſpice ſup ſeruos tuos. ℟. Et libera nos. Gloria patri. Ps. Deus miſereatur noſtri. Totum cū. Glīa patri. Kyrieel. Chriſte el. kyrieel. Pater noſter. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera nos. ℣. Ora pro nobis ſancta dei genitrix. ℟. Vt digni efficiamur. ℣. Fiat pax in virtute tua. ℟. Et habundantia in turribus tuis. ℣. Mitte nobis domine auxilium de ſancto. ℟. Et de ſyō tuere nos. ℣. Dominus vobiſcuȝ. ℟. Et cū ſpiritu tuo. Oremus. Oro.

Supplicationē ſeruoꝝ tuoꝝ deus miſerator exaudi: vt q̄ in natiuitate dei genitricis et virginis marie cōgregamur: eius interceſſionibus a te de inſtātibus periculis eruamur. Per eundē.

Alia Oro.

Deus q̄ cōteris bella: et īpugnatores ī te ſperantiū potētia tue defenſionis expugnas: auxiliare famulis tuis implorantibus miſericordiam tuam: vt omnium inimicorum ſuorum feritate cōpreſſa: indefeſſa te grāꝝ actione laudemus. Per dñm.

Oratio.

Deus regnorum omnium regumq̄ȝ dominator: qui nos ⁊ percutiendo ſanas: et ignoſcendo conſeruas: pretende nobis miſericordiam tuam: vt tranquillitate pacis tua poteſtate ſeruata: ad remedia correctionis vtamur. Per dominum.

¶ Oratio ſeu deprecatio facienda cōtra peſtem: in Miſſa poſt Sed libera nos a malo. Antiphona.

Sub tuum preſidium confugimus ſancta dei genitrix virgo: noſtras deprecationes ne deſpicias in neceſſitatibus: ſed a periculis cunctis libera nos ſemp virgo benedicta. vel. Reſpōſoriū.

Media vita in morte ſumus quē querimus adiutorem niſi te dñe qui pro peccatis nr̄is iuſte iraſceris. Sāte deus. Sācte fortis. Sācte miſericors ſaluator nr̄ amare morti ne tradas nos. Ne proijcias nos i tēpore ſenectutis dū dfecerit virtus nr̄a ne derelinqs nos dñe. ps. Deus miſereatur noſtri ⁊ benedicat nobis. Totū cū Gl'ia pr̄i. Kyrieeleiſon. xp̄e eleiſon. Kyrieeleiſon. Pater nr̄. ℣. Et ne nos inducas. ℟. Sed libera. ℣. Ora ꝓ nobis ſc̄a dei genitrix. ℟. Ut digni. ℣. Et veniat ſup nos mīa tua dñe. ℟. Et ſalutare tuū ſecūdum eloquiū tuū. ℣. Dñe non ſecūdū peccata nr̄a facias nobis. ℟. Neqȝ ſecudū iniq̄tates nr̄as retribuas nobis. ℣. Dñs vobiſcū. ℟. Et cū.

Concede nos famulos tuos q̄s dñe deus ppe- Oremꝰ. Orō. tua mētis ⁊ corꝑis ſanitate gaudere: ⁊ gl'ioſa bt̄e marie ſempꝑ v̄ginis itercesſione: a p̄ſenti liberari triſtitia et eterna ꝑfrui letitia.

Omnip̄s ſempiterne deꝰ: ſalus eterna credētiū: Per dñz. Orō. exaudi nos ꝓ ppl'o iſto ꝓ quo mīe tue imploramus auxiliū: vt reddita ſibi ſanitate ⁊ trāq̄llitate gr̄arū tibi in eccl'ia tua referat

Deꝰ q nō morte ſed penitētiā deſideras Orō. actiōes. Per. peccatorꝝ: populū tuū q̄s ad te cōuerte ꝓpitius: vt dum tibi deuotus extiterit: iracūdie tue ab eo flagella clementer amoueas. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen.

¶ Alia oratio cōtra peſtē poſt. Sed libera nos a malo. ℟.

Recordare dñe teſtamēti tui et dic angelo ꝑcutienti ceſſet iā manus tua. Ut nō deſoletur terra: et ne perdas omnē animaȝ viuā. ℣. Cōuerte nos deus ſalutaris nr̄: et auerte irā tuā a nobis. ꝑ. Ut nō. Gl'ia pr̄i. ps. Deus repuliſti nos ⁊ dextruxiſti nos: iratꝰ es et miſertꝰ es nobis. vel. ps. Deus miſereat nr̄i. Totū cū. Gl'ia pr̄i. Kyrieeleiſon. xp̄e eleiſon. kyrieeleiſō. Pater nr̄. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera nos. ℣. Ora ꝓ nobis ſancta dei genitrix. ℟. Ut digni efficiamur ꝑ. ℣. Oſtē de nobis dñe miam tuam. ℟. Et ſalutare tuū da nobis. ℣. Dñe nō ſcđꝫ peccata nr̄a facias nobis. ℟. Neqȝ ſecūdū iniq̄tates nr̄as retribuas nobis. ℣. Dñs vobiſcū. ℟. Et cū.

Exaudi nos deus ſalutaris nr̄: et intercedēte Orō. Oremus. beata maria ſemp v̄gine: populū tuū ab iracūdie oneribus liberum: et mīe tue fac largitate ſecurū. Per eūdem. Alia Oratio.

Deus qui nō mortē ſed penitētiā deſideras peccatorū: pplm tuū q̄s ad te conuerte propitius: vt dū tibi deuotus extiterit: iracūdie tue ab eo flagella clementer amoueas. Per xp̄s. Alia Oro.

Deus qui iuſte iraſceris: ⁊ clementer ignoſcis: ſupplicationes populi tui placatus admitte: ⁊ flagella tue indignationis quā iuſte meremur propitiatus auerte: vt q̄ non operādo iuſtitiā correctione affugimur: in tribulatione clamantes tua ſemper conſolatione letemur. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen. Oratio.

Da nobis q̄s domine pie ſupplicationis effectum: et peſtilētiam famē q̄z propitiatus auerte: vt mortaliū corda cognoſcāt a te indignāter talia flagella pdire: ⁊ te miſerāte ceſſare. Per xp̄s.

Ad pluuiā poſcendam oratio ſeu deprecatio. Añs.

Sub tuum preſidiū. vel. ℟. Viderunt te aque deus: viderunt te aque et timuerūt: et turbate ſunt abyſſus. Multitudo ſonitus aquarū vocē dederūt nubes alt'a alt'a alt'a. ℣. Illuxerūt coruſcationes tue orbi terre: commota eſt et cōtremuit terra. p̄. Multitudo Gl'ia patri. ps. Te decet hymn9 deus in ſyō. Totū cū. Gl'ia patri. kyrieeleiſon. xp̄e eleiſon. kyrieel'. Pater nr̄. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Ora pro nobis ſc'a dei genitrix. ℟. Ut digni. ℣. Dñe non ſecūdū peccata nr̄a facias nobis. ℟. Neq̄z ſecūdū iniq̄tates nr̄as retribuas nobis. ℣. Rigans mōtes de ſuperioribus tuis. ℟. De fructu operū tuorū ſatiabit trr̄a. ℣. Dñs vobiſcū. Et cū. Oremus.

Concede nos famulos tuos q̄s dñe deus ppetua mētis Oro. ⁊ corporis ſanitate gaudere: ⁊ gl'ioſa beate marie ſemp v̾ginis itercesſione: a p̄ſenti liberari triſtitia: ⁊ eterna pfrui letitia. Per do.

Deus in quo viuimus mouemur et ſumus: pluuiā no- Oratio. bis tribue congruentem: vt preſentibus ſubſidijs ſufficienter adiuti: ſempiterna fiducialius appetamus. Per. Alia. Oratio.

Dimitte dñe peccata nr̄a: ⁊ tribue nobis miam tuā: quā precamur: vt noſtram humilitatē attendas: vincula ſoluas: delicta deleas: tribulationē inſpicias: aduerſitatē repellas: effectūq̄z petitionis nr̄e largiēs: ſupplices tuos clemēter exaudias. Per xp̄s.

Oratio ſeu deprecatio ad ſerenitatē poſtulandā. añs.

Sub tuū preſidiū. vel. ℟. Per me metipſum iuraui dicit dñs: non

adijciam vltra aquas diluuij ſup terrã. Pacti mei recordabor: vt nõ perdãt aq̃ diluuij omnẽ carnẽ. ℣. Arcũ meũ ponã in nubibus: ⁊ erit ſignũ federꝰ inter me ⁊ inter terrã. p̄. Pacti. Gloria patri. p̄. Pacti mei. Ps. Deus miſereatur noſtri. Totũ cũ. Gł'ia pr̃i. kyrie eleyſon. xp̃e el'. kyrieel'. Pater nr̃. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Ora ꝓ nobis ſancta dei genitrix. ℟. Ut digni. ℣. Dñe nõ ſecundũ peccata nr̃a faciaꝭ nobis. ℟. Neq3 ſcd̃m iniq̃tateꝭ nr̃as retribuaꝭ nobis. ℣. Mitte nobis dñe auxilium de ſancto. ℟. Et de ſyõ tuere nos. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpũ tuo. Oremus. Oratio.

COncede nos famulos tuos q̃s dñe deus ꝑpetua mẽtis ⁊ corporis ſanitate gaudere: ⁊ glorioſa beate marie ſemper virgĩs ĩterceſſiõe: a p̃nti liberari triſtitia: ⁊ eterna ꝑfrui letitia. Per. Orõ.

AD te noꝭ dñe clamãteꝭ exaudi: ⁊ aeris ſerenitatẽ nobiꝭ tribue ſupplicãtibus: vt q̃ iuſte pro peccatis noſtris affligimur: miſericordia tua preueniente clementiam ſentiamus. Per. Oratio.

PReces populi tui q̃s domine clemẽter exaudi: vt qui iuſte ꝑ peccatis noſtris affligimur: pro tui nominis gloria miſericorditer liberemur. Per dñm nr̃m ieſum xp̃m filiũ tuũ. Qui tecum.

¶ Oratio ſeu deprecatio facienda pro Pace. Añ.

Sub tuũ preſidiũ. vel. ℟. Tua eſt potẽtia tuũ regnũ dñe: tu es ſup oẽs gẽtes. Da pacẽ dñe in diebꝰ noſtris. ℣. Creator oim deꝰ: terribilis ⁊ fortꝭ: iuſtꝰ ⁊ miſericors. p̄. Da pacẽ. Gł'ia pr̃i. p̄. Da pacẽ. Ps. Deus miſereatur noſtri. Totũ cũ. Gł'ia patri. kyrieel'. xp̃eel'. kyrieel'. Pater nr̃. ℣. Et ne nos. ℟. Sꝫ libera. ℣. Ora ꝓ nobis ſcta dei genitrix. ℟. Ut digni. ℣. Fiat pax ĩ vtute tua. ℟. Et abũdãtia in turribuꝭ tuis. ℣. Dñe nõ ſcd̃m peccata nr̃a facias nobis. ℟. Neq3 ſecũdũ iniq̃tates nr̃as retribuas nobiꝭ. ℣. Dñs vobiſcũ. ℟. Et cũ. (Oremuꝭ. Orõ.

PRotege dñe famulos tuos ſubſidijꝭ pacis: ⁊ btẽ marie patrocinio cõfidẽteꝭ a cũctꝭ hoſtibꝰ redde ſecuroꝭ. Orõ. Per.

DEꝰ a quo ſancta dſideria: recta cõſilia: ⁊ iuſta ſunt opa: da ſeruis tuis illã quã mũdus dare nõ poteſt pacẽ: vt et corda noſtra mãdatis tuis dedita: et hoſtiũ ſublata formidine: tpa ſint tua protectione tranquilla. Per dominum. Alia Oratio

NE deſpicias oĩps deus populũ tuũ in afflictione clamantem:

ſed ꝓpter gloriã nomĩs tui tribulatis ſuccurre placat⁹. Per xpm

Omnipotens ſempiterne deus: xpiani dñi nr̃i. R. Amẽ. Alia Oro.
Omnis hoſtes ṽtute q̃s tue cõprime potẽtie: vt ppl's tuus ⁊ fidei integritate letetur: et tẽpoꝝ trãquillitate ſemꝑ exultet. Per xpm.

Oratio ad petẽdã pacẽ ſeu tranq̃llitatẽ tẽporis. Añа.
Sub tuũ preſidiũ. Deus miſereatur nr̃i. Glĩa patri. kyrieel'. xpe el'. kyrieel'. Pater noſter. ṽ. Et ne nos. R. Sed liba. ṽ. Ora pro nobis ſcta dei genitrix. R. Ut digni. ṽ. A fulgure et tẽpeſtate. R. Liberet nos oĩps deus trin⁹ ⁊ vnus. ṽ. Oſtẽde nobis dñe miĩam tuã. R. Et ſalutare tuũ da nobis. ṽ. Dñs vobiſcũ. R. Et cũ. Oremus.

Concede nos famulos tuos q̃s dñe deus ꝑpetua mẽtis Oro. ⁊ corporis ſanitate gaudere: ⁊ glorioſa beate marie ſemꝑ virginis interceſſiõe: a pñti liberari triſtitia ⁊ eterna ꝑfrui letitia. Per.

A Domo tua q̃s dñe ſpũales neq̃tie repellãtur: ⁊ aeriaꝝ Oro. diſcedat malignitas tempeſtatum ⁊ fulgurũ. Per. Alia Oro.

Omnipotens ſempiterne ds: q̃ nos ⁊ caſtigãdo ſanas: ⁊ ignoſcẽdo cõſeruas: ꝑſta ſupplicib⁹ tuis: vt et trãquillitatib⁹ hui⁹ optate cõſolatiõis letemur: ⁊ dono tue pietatis ſemꝑ vtamur. Per xpm.

Oro ſeu depcatio faciẽda ꝓ nauigãtibus ⁊ iter agẽtibus. Añа.
Sub tuũ pſidiũ. Ps. Deus miſereatur noſtri. Totũ cũ. Glĩa patri. Kyrieeleiſon. xpe eleiſon. kyrie eleiſõ. Pater noſter. ṽ. Et ne nos. R. Sed libera nos. ṽ. Ora pro nobis ſancta dei genitrix. R. Ut digni efficiamur. ṽ. A fulgure et tẽpeſtate. R. Libera eos domine. ṽ. Mitte eis domine auxiliũ de ſancto. R. Et de ſyon tuere eos. ṽ. Dominus vobiſcum. R. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Omnipotens ſempiterne deus q̃ glorioſe virgĩs marie corp⁹ ⁊ aĩam: vt dignũ filij tui habitaculũ effici mereret: ſpũ ſctõ cooperãte ꝑparaſti: da: vt cuius cõmemoratiõe letamur: ei⁹ pia ĩterceſſiõe ab inſtãtibus malis: ⁊ a periculis cũctis: ⁊ a morte ſubitanea atq̃ ꝑpetua liberemur: ⁊ ad gaudia etñа ꝑuenire mereamur. Per eũd.

Oratio dicenda: cũ Rex nauigauerit cum exercitu ſuo. Oratio.

Deus q̃ trãſtuliſti patres nr̃os ꝑ mare rubrũ: ⁊ trãſuexiſti eos ꝑ aquã nimiã laudẽ tui nominis decãtãtes: te ſuppliciter depre camur: vt regem noſtrũ karolũ catholicũ et clemẽtiſſimũ ſemper

auguſtū in naui poſitū cū oī eius claſſe ⁊ exercitu ſuo: repulſis ad
uerſitatib⁹ vniuerſis: portu ſemꝑ optabili acceſſuq; trāq̄llo tueari.

¶ Orō dicēda ꝓ nauigantibus et iter agētibus aliis quibuſcūq;:

D Eus qui filios (quando rex inter eos nō nauigauerit. Orō.
iſrael ꝑ maris mediū ſicco veſtigio ire feciſti: quiq; tribus ma
gis iter ad te ſtella duce pādiſti: tribue famulis tuis q̄s iter ꝓſperū:
tēpuſq; trāq̄llū: vt āgelo tuo ſancto comite ad eū quo pergūt locū:
ac demū ad eterne ſalutis portū ꝑuenire valeāt felicit. Alia Orō.

A Deſto q̄s dn̄e ſupplicationibus noſtris: ⁊ viā famulorꝫ tuorꝫ
in ſalutis tue ꝓſperitate diſpone: vt inter oēs vie ⁊ vite huius
varietates: tuo ſemꝑ protegātur auxilio. Per xp̄m dn̄m noſtrum.

¶ Oratio ſeu deprecatio faciēda pro victo
ria regis hiſpanie ad gratiarꝫ actiones. ℟.

L Audās īuocabo dn̄m. Et ab inimicis meis ſ̄ſ meus ſaluus
ero. ℣. Exaltare dn̄e in virtute tua: cātabimus ⁊ pſallemus vir
tutes tuas. ℣. Et ab inimicis. Gl'ia patri. ℣. Et ab. Cāticū. Te deū
laudamus. Totū cū Gl'ia patri. kyrieel'. xp̄e el'. kyrieel'. Pr̄ nr̄. ℣.
Et ne nos. ℟. Sz liba. ℣. Ora ꝓ nobis ſctā dei genitrix. ℟. Ut di
gni. ℣. Secūdū nomē tuū deus. ℟. Sic ⁊ laus tua ī fines trr̄e. ℣. Sit
nomē dn̄i benedictū. ℟. Ex hoc nūc ⁊ vſq; in ſcl'z. ℣. Dn̄e saluū fac
regē. ℟. Et exaudi nos ī die q̄ īuocauerim⁹ te. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟.

C Oncede nos famulos tuos q̄s dn̄e d̄s (Et cū. Oremꝰ. Orō.
ꝑpetua mētis ⁊ corꝑis ſanitate gaudere: ⁊ gl'ioſa beate marie
ſemꝑ v̄ginis ītercesſiōe: a p̄ſ̄ti liberari triſtitia: ⁊ et̄na ꝑfrui letitia.

D Omine ieſu xp̄e: ī cuius fortitudine inimicos nr̄os Orō. Per.
vētillauimus: ꝓtege nos q̄ cū gratiarꝫ actiōe corā te fundimus
corda nr̄a: vt ī v̄tute tua magnifice agētes: ī tuis laudib⁹ gl'iemur.

Q Ueſumus oīp̄s d̄s: vt famulus tuus rex Alia Orō. Qui viuis.
noſter karolus imperator ſemꝑ auguſtus q̄ tua miſeratiōe ſuſ
cepit regnorū gubernacula: virtutū etiā oīm a te ꝑcipiat incremē-
ta: q̄bus decēter ornatus: ⁊ vitiorū mōſtra d̄uitare: ⁊ hoſtes ſuꝑare:
⁊ ad te q̄ via v̄itas ⁊ vita es: gratioſus valeat ꝑuenire. Per dn̄z. ⁊c̄.

¶ Oratio ſeu deprecatio facienda pro Papa ⁊ pro
omnibus gradibus Eccleſie: et pro rege. aīa.

Sub tuū preſidiū. ps Deus misereatᷣ noſtri. Totū cū Gl'ia patri. kyrieel'. xp̄e eleiſon. kyrieel'. Pater nr̄. ℣. Et ne nos ℟. Sʒ libera. ℣. Ora ꝓ nobis ſancta dei genitrix. ℟. Ut digni. ℣. Dn̄e ſaluū fac Papā noſtrū ⁊ omnes gradus catholice ecclie. ℟. Et exaudi nos in die qua inuocauerimus te. ℣. Mitte eis dn̄e auxiliū d̄ ſancto. ℟. Et de ſyō tuere eos. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟. Et cū ſpū tuo. Oremus.

Defende q̄s dn̄e beata maria ſemꝑ virgine intercedēte Orō. tuā ab omni aduerſitate familiā: ⁊ ante te toto corde ꝓſtratā: ab hoſtium propitius tuere clementer inſidijs. Per dn̄m. Oratio.

Deus oīm fideliū paſtor ⁊ rector: famulū tuū pōtificē nr̄ʒ. N. quē paſtorē eccleſie tue catholice preeſſe voluiſti: propitius reſpice: da ei verbo ⁊ exēplo quibus preeſt ꝓficere: vt ad vitā vna cum grege ſibi credito ꝑueniāt ſempiternā. Per dn̄m. Alia Orō.

Omnipotēs ſempiterne deus: cuius ſpiritu totū corpus eccleſie ſanctificatur ⁊ regitur: exaudi nos pro vniuerſis ordinibus ſupplicantes: vt gratie tue munere ab omnibus tibi gradibus fideliter ſeruiatur. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen.

¶ Oratio pro regibus hiſpanis. añā.

Sub tuū ꝑſidiū. Uīs. ps Deus misereatᷣ nr̄i. Totū cū. Gl'ia pr̄i. kyrieel'. xp̄e el'. kyrie el'. Pater nr̄. ℣. Et ne nos. ℟. Sʒ libera. ℣. Ora ꝓ nobis ſc̄ta dei genitrix. ℟. Ut digni. ℣. Dn̄e ſaluū fac regē nr̄m. ℟. Et exaudi nos in die q̄ inuocauerimus te. ℣. Eſto ei dn̄e turris fortitudis. ℟. A facie inimici. ℣. Dn̄s vobiſ. ℟. Et cū. Oremꝰ.

Concede nos famulos tuos q̄s dn̄e d̄s ꝑpetua mētis Orō. ⁊ corporis ſanitate gaudere: et gl'ioſa beate marie ſemꝑ virginis iterceſſione: a ꝑſenti liberari triſtitia ⁊ eterna ꝑfrui letitia. p. d.

Queſumus oīps deus vt famulus tuus rex nr̄ Karolus Orō. Impator ſemꝑ auguſtus q̄ tua miſeratione ſuſcepit regnorū gubernacula: virtutū etiā oīm a te ꝑcipiat incremēta: q̇bus decēter ornatus: ⁊ vitiorū mōſtra deuitare: ⁊ hoſtes ſuperare: et ad te q̇ via veritas ⁊ vita es: gratioſus valeat peruenire. Per dn̄m. Orō.

Protector noſter aſpice deus: et ꝓpugnatores tuos a paganorū omniūq; hoſtiū defēde ꝑiculis: vt ab oībus ꝑturbatiōibus ſemoti: liberis tibi mētibus ſeruiāt. Per xp̄m dn̄m nr̄ʒ. Amē.

¶ In deprecatiōe pro victoria Regū potest dici sequēs Oratio.

DEus regnoꝝ omnium: ⁊ christiani maxime protector Impe-
rij: da seruis tuis regibus nostris hispanis triumphū virtutis
tue sciēter extollere: vt q tua constitutione sunt principes: tuo sem
per munere sint potētes. Per. Oratio ꝓ nimijs pressuris. Oratio.

DEus q̄ cōtritoꝝ nō despicis gemitū: ⁊ merētiū nō spernis affe
ctū: adesto precibus nostris quas tibi ꝓ tribulatione nostra
effundimus: ⁊ tribue: vt quicq̄d cōtra nos diabolice atq; humane
moliūtur aduersitates ad nihilū redigat: ⁊ cōsilio pietatis tue alli
datur: vt nullis aduersitatibꝰ lesi: sed erepti ab oī tribulatiōe: i eccle
sia tua grās referamus. Per. Pro nauigātibꝰ ⁊ iter agētibꝰ. Orō.

OMnipotens sempiterne deus: q̄ beatū Petrum apostolū sup mare
ambulātē ad te venire iussisti: itercedēte beata ⁊ gl'iosa semp
vgine dei genitrice maria cū oībus sanctis tuis adesto famulis tuis
sup mare nauigātibus: ⁊ i tua mīa cōfidētibus: vt ope mīe tue ad
iuti: ad loca destinata ⁊ ad salutis portū: sine impedimēto sani et in
columes valeant peruenire. Qui viuis. De tribus magis. Oratio.

DEus q̄ tres magos oriētales. Gaspar. Melchior et Baltha-
sar ad filij tui dñi nr̄i iesu xp̄i cunabula: vt eū mysticis adora-
rēt muneribꝰ: sine ipedimēto duxisti ⁊ reduxisti: cōcede famulis tuis
in hoc itinere qd peractum sunt: p ipsoꝝ triū regū pias intercessio
nes ⁊ merita: pacē ⁊ ꝓsperitatē ac sanitatē: qtenus ipso vero sole:
vera stella ⁊ vo lumie ducēte: ad loca optata sine offensiōe ⁊ ipe
dimēto puenire mereātur. Per eūdē. Pro recupatiōe terre scte.

DEus qui admirabili prouidētia tua cuncta disponis: te Orō.
suppliciter exoramus: vt terrā quā vnigenitꝰ tuus ꝓprio san
guine cōsecrauit: de manibus inimicorum crucis eripias: et eam
in christiana religione tuo nomini seruire concedas. Per eūdem.

PRotector nr̄ aspice Alia oratio ꝓ recuperatiōe terre sancte.
deus: et fideles tuos in terrre sancte recuperatione pugnātes:
ab hostium defende periculis: vt ab omni perturbatione semoti:
libera tibi mēte deseruiant. Per. Pro defensione ecclesie. Oratio.

ECcle'e tue q̄s dñe p̄ces placatꝰ admitte: vt destructis aduersita-
tibus ⁊ erroribꝰ vniuersis: secura tibi seruiat libertate. p. dñm.

¶ Ordo in primis ad benedicẽdũ mẽsam per totũ annũ. ℣.

Benedicite. ℟. Dominus. Oculi hoium in te sperãt dñe: ⁊ tu das illis escã illoꝝ in tẽpore oportuno. Aperis tu manũ tuã: et imples oẽ animal benedictione. Gl'ia patri et filio ⁊ spũi sancto: Sicut erat i principio ⁊ nũc et semp: ⁊ in secula scl'oꝝ. Amẽ. kyrie eleyson. xp̃e ell'. kyrieel'. Pater noster. Secreto. ℣. Et ne nos inducas. ℟. Sed libera. Deinde. Oremus. Benedic dñe nos et hec dona: q̃ d̃ tua largitate sumus sumpturi. Per xp̃m dñm nr̃m. Amen. Deinde dicat q̃ adiuuat in benedictiõe. Jube dñe bñdicere. Et statim dicat sacerdos. Benedictio. Mẽse celestis participes faciat nos rex eterne glorie. Amen. vel. Ad prandium paradisi perducat nos misericordia domini nostri iesu christi. Amẽ. Capitulũ.

Deus charitas est: ⁊ q̃ manet in charitate in deo manet ⁊ d's i deo: ⁊ nos maneam⁹ semp cũ eo. Tu aũt dñe miserere nr̃i. Deo gr̃.

¶ In fine prandij dicat lector vel q̃ adiuuat. ℣.

Omnis spũs laudet dñm. Tu aũt dñe miserere nr̃i. ℟. Deo gr̃as. ℣. Cõfiteãtur tibi dñe oĩa opera tua. ℟. Et sctī tui bñdicãt tibi. ℣. Gl'ia pr̃i. ℟. Sicut erat. Deide dicat sacerdos. Agimus tibi gr̃as oĩps deus ꝑ vniuersis bñficijs tuis. Qui viuis ⁊ regnas in scl'a seculoꝝ. Amẽ. ℣. Laudate dñm oẽs gẽtes: laudate eũ oẽs ppl'i. ℟. Qm̃ cõfirmata ẽ sup nos mĩa ei⁹: ⁊ vitas dñi manet i eternũ. Gl'ia pr̃i. kyrieeleison. xp̃e elison. kyrie eleison. Pr̃ nr̃. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Dispersit dedit pauperibus. ℟. Justitia eius manet in scl'm scl'i. ℣. Benedicã dñm in omni tp̃e. ℟. Semp laus eius in ore meo. ℣. In dño laudabit aĩa mea. ℟. Audiãt mãsueti ⁊ letent. ℣. Magnificate dñm mecũ. ℟. Et exaltem⁹ nomẽ ei⁹ in idipm. ℣. Sit nomẽ dñi bñdictũ. ℟. Ex hoc nũc et vsq; in scl'm. Oremus. Retribuere dignare dñe iesu xp̃e oĩbus nobis bona faciẽtibus ꝑpter nomẽ sctũ tuũ vitã eternã. Amẽ. ℣. Bñdicamus dño. ℟. Deo gr̃as. Fideliũ aĩe defunctoꝝ ꝑ miam dei reqescãt in pace. Amen. Pater nr̃. Secreto. Deinde dicat sacerdos. Dñs d̃t nob' suã sctã pacẽ: ⁊ suã sanctã bñdictionẽ: ⁊ post mortẽ vitã etnã. Amẽ. Sz in cena dñi ⁊ parasceue post orõnẽ imediate dicitur solũ Pater nr̃.

¶ Ad cenam et in die ieiunij.

Benedicite. ℟ Dominus. Edēt paupes et ſaturabūtur: ⁊ lau-
dabūt dn̄m qui requirūt eū: viuent corda eoꝝ ī ſeculū ſeculi.
Gl'ia patri. Sicut erat. Kyrieel'. Xp̄e el'. kyrieel'. Pater noſter. ℣.
Et ne nos. ℟. Sed libera. Deinde Oremus. Benedic dn̄e nos et
hec dona tua: q̄ de tua largitate ſumus ſumpturi. Per chriſtū do-
minum noſtrum. Amē. Deinde dicat qui adiuuat in benedictione.
Jube dn̄e benedicere. Et ſtatim dicat ſacerdos. ℣. Ad cenam pa-
radiſi pducat nos mīa dn̄i noſtri ieſu chriſti. ℟. Amen. Capitulū.
Deus charitas eſt: ⁊ q̄ manet ī charitate ī deo manet: ⁊ deus i eo:
⁊ nos maneamus ſemp cū eo. Tu aūt dn̄e miſerere nr̄i. Deo. ḡ.

¶ In fine cene Benedictio. ℣.

Omnis ſpiritus laudet dn̄m. Tu aūt dn̄e miſerere noſtri. ℟.
Deo gratias. Omnia alia dicātur vt s̄. in fine prādij. ¶ Sed
notandū eſt qđ pſalmus. Laudate dn̄m oēs gētes. Dicitur in ce-
na etiā quādo ſemel tātū comeditur in die: qꝛ totum dicitur ſicut in
cena. Excepto qđ dicitur pſalmus in tali tp̄e ſignatus ad prādiū.
¶ Ordo pdictus ſemp ſeruatur in benedictione mēſe preterq̄ꝫ in
cena iouis dn̄i: et ī paſcha reſurrectiōis: vbi ſolū mutāt. ℣. ⁊. pſal.

¶ In die natiuitatis ⁊ per octauas. ℣.

Benedicite. ℟. Dn̄s. Verbū caro factū eſt: et habitauit in no-
bis. all'a. Gl'ia patri. Sicut erat. ℣. Notum fecit dn̄s. all'a. ℟.
Salutare ſuum alleluya. Cetera vt ſupra. ps. Cantate. cl. ij.

¶ In epiphania ⁊ per octauas. ℣.

Benedicite. ℟. Dominus. Reges tharſis ⁊ īſule munera offe-
rent. Reges Arabum et Sabba dona aducent. In fine. ℣.
Omnes de ſabba veniēt. all'a. ℟. Aurum et thus deferētes all'a.
Gloria patri. Sicut erat. kyrieeleiſon. Xp̄e eleiſon. kyrieeleiſon.
Pater nr̄. ℣ Et ne nos. ℟. Sed libera nos. ℣. Deus iuditiū tuum
regi da. ℟. Et iuſtitiam tuam filio regis. Sufficit hic verſus.

¶ In cena domini dicatur abſolute. ℣.

Chriſtus factus eſt pro nobis obediēs vſqꝫ ad mortē. Pater nr̄.
In fine repetitur v̄ſus. Chriſtus factus eſt. ps. Miſerere mei deus
ſcd̄m magnā miam tuā. ℟. Et ſecūdū multitudinē miſerationū tua-
rū dele iniq̄tatē meā. Sufficit hic. ℣. fine. Gl'ia patri. kyrieeleyſon

Pater nr̄. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera nos. Oro. Reſpice q̄ſumus domine. Sed hic non dicitur. Qui tecū viuit. nec Fideliū anime. Sed ſecreto dicitur Pater noſter. nec additur. Deus det nobis.

¶ In paraſceue eodē modo fit per oīa quo in cena dn̄i ſed dicitur totus verſus. ſ. Chriſtus factus eſt. iſto modo. ℣.

Chriſtus factus eſt pro nobis obediēs vſq3 ad mortē: mortem autem crucis: propter quod et deus exaltauit illū: ⁊ donauit illi nomen quod eſt ſuper omne nomen.

¶ Sabbato ſancto. ℣.

Benedicite. ℟. Dn̄s. Veſpe autē ſabbati: que luceſcit in prima ſabbati all'a. Venit maria magdalene ⁊ altera maria videre ſepulchrum alleluya. Gloria patri et filio. Sicut erat. In fine repetitur. Veſpere autem. vt ſupra. p̄s. Laudate dominū oēs gētes. Quo finito dicatur. Gloria patri. Sicut erat. kyrieeleiſon. xp̄e eleiſon. kyrieeleiſon. etc̄. vt cōmuniter dicitur i aliis diebus.

¶ In die ſancto paſche et p octauas vſq3 ad cenā ſabbati ſequentis dicitur in benedictione Mēſe. ℣.

Hec dies quā fecit dn̄s all'a: exultemus et letemur in ea all'a. Gl'ia patri. Sicut erat. Pater nr̄. In fine repetit̄. Hec dies quā fecit dn̄s. p̄s. Cōfitemini dn̄o qm̄ bonus. ℟. Qm̄ in ſeculu3 mia ei9. Gl'ia patri. kyrieeleiſon. xp̄e eleiſon. kyrieel'. Pater nr̄.

¶ In cena vero ſabbati in albis reſumitur benedictio cōſueta. ℣. Edent pauperes et ſaturabuntur. et cetera ſicut in prandio.

¶ In die aſcenſionis et per octauas.

Benedicite. ℟. Dn̄s. ℣. Aſcēdit deus in iubilatione: et dn̄s in voce tube all'a. ℣. Aſcēdit chriſtus in altū all'a. ℟. Captiuā duxit captiuitatē all'a. Gl'ia patri. Sicut erat. kyrieeleiſō. xp̄e el'. kyrieel'. Pr̄ nr̄. ℣. Et ne nos. ℟. S3 lib. ℣. Oēs gētes plaudite manib9. ℟. Iubilate dō i voce exultatiōis. Gl'ia pr̄i. Sic̄ erat. pr̄ nr̄.

¶ In die ſancto penthecoſtes ⁊ p octauas. ℣.

Benedicite. ℟. Dominus. Spiritus domini repleuit orbē terrarū all'a. Et hoc quod continet omnia ſciētiā habet vocis all'a. Gl'ia patri. Sicut erat. Pater nr̄. In fine dicatur. ℣. Repleti ſunt oēs ſpiritu ſancto alleluya. ℟. Et ceperūt loq̄ magnalia dei.

Alleluya. ℣. Magnus domin⁹ et laudabilis nimis. ℟. In ciuitate dei nr̄i in monte ſancto eius. Gloria patri. Sicut erat. Pater nr̄.

¶ In prādio vero diei dominice poſt Penthecoſtem reſumitur benedictio cōſueta. ſ. Oculi hominum.

¶ Benedictio agni paſchalis in paſcha. ℣.

Adiutoriū noſtrum in nomīe domini. ℟. Qui fecit. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟. Et cum. Et dicatur ſemꝑ ante omnes benedictiones. Oratio.

Deus qui per famulum tuū Moyſen in liberatione populi tui de egypto agnū occidi iuſſiſti: in ſimilitudinē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: ⁊ vtroſq; poſtes domoꝝ de ſanguine huius agni pungi precepiſti: ita bene✠dicere ⁊ ſan✠ctificare digneris hāc creaturā carnis: quā nos famuli tui ad laudē tuā ſumere deſideram⁹ ꝑ reſurrectionē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Qui tecū viuit ⁊ regnat ds. Per oīa ſcl'a ſcl'oꝝ. Amē.

¶ Alia benedictio agni in paſcha. ℣.

Adiutoriū nr̄m. ℟. Qui fecit. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟. Et cū. Oremus.

Ieſu xp̄e fili dei viui q̄ es ver⁹ ⁊ imaculat⁹ agn⁹: quiq; Oro. immolatus in ara crucis peccata mūdi deleſti: ⁊ nos ad ouile ꝓpriis humeris reportaſti: has carnes agni quas ad vſus hoīm creaſti bene✠dicere ⁊ ſancti✠ficare tua pietate digneris: vt oēs ex eis ſumētes ſe ſentiāt tuis beneficiis repletos: ⁊ corpis ⁊ aīe ſanitatē: te ānuēte: ſe ꝑcepiſſe letētur: ſaluator mūdi. Qui viuis ⁊ regnas cū deo patre in vnitate ſpiritus ſcī deus. Per oīa. ſ. ſ. Amē.

¶ Benedictio carnium: ouorum vel auium.

Dignare domine deus omnipotens bene✠dicere ⁊ ſan✠ctificare has ouium ſiue auium carnes: vt quicunq; ex ppl'is tuis fidelibus de his comederint: omni benedictione cum gratia ſaturati repleantur bonis. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen.

¶ Benedictio caſei ⁊ ouorum. ℣.

Adiutoriū nr̄m. ℟. Qui fecit. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟. Et cū. Oremus.

Deus creator ⁊ cōſeruator generis hūani: dator grē ſpiritualis: largitor eterne ſalutis dn̄e: effunde bene✠dictionē tuā ſuper hanc creaturā caſei et oui: vt armata celeſti defenſione: quicunq; ex eis guſtauerit: ſibi ꝓficiat ad eternā ſalutē. Per xp̄m.

¶ Benedictio panis. ℣.

Adiutoriū nr̄m. ℟. Qui fecit. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟. Et cū. Oremus.

Domine ſancte pater oīps eterne deus: bene ✠ dicere di- Oro: gneris hunc panē tua ſancta ſpirituali benedictione: vt ſit oībus ſumētibus ſalus mētis et corporis: atqꝫ cōtra omnes morbos ⁊ cōtra vniuerſas inſidias tutamē. Per dn̄m nr̄m ieſuꝫ xp̄m filiū tuū: panēq̄ de celo deſcēdit: ⁊ dat vitā ⁊ ſalutē mūdo: ⁊ tecū viuit ⁊ regnat in vnitate ſpūs ſancti deus. Per oīa ſecula ſeculoꝝ. Amē.

¶ Benedictio loci vel domus. Oratio.

Bene ✠ dic domine deus omnipotēs locum iſtum vel domū iſtā: vt ſit in eo vel in ea ſanitas: caſtitas: victoria: virtus: humilitas: bonitas ⁊ māſuetudo: plenitudo legis: ⁊ gratiaꝝ actio deo patri ⁊ filio ⁊ ſpiritui ſctō: ⁊ hec benedictio maneat ſup hūc locū vel ſuper hāc domuꝫ: ⁊ ſuper habitātes in eo vel in ea. Per xp̄m.

¶ Benedictio ad quecunqꝫ volueris. Oratio.

Bene ✠ dic domine creaturā iſtā. N. vel. N. vt ſit remedium generi humano: et preſta per inuocationē tui ſancti nominis: vt q̄cunqꝫ ex ea ſumpſerint vel guſtauerint: corporis ſanitatem et anime tutelam accipiant. Per chriſtum dominum noſtrum. Amē.

¶ Benedictio nouorum fructuum. Oratio.

Bene ✠ dic dn̄e hunc fructū nouū arborū: vt hi q̄ vtunt̄ eo: ſint mēte et corpore ſanitati reſtituti. Per xp̄ꝫ dn̄m nr̄m. Amē.

¶ Benedictio vue ⁊ ficuum. Oratio.

Bene ✠ dic domine hos fructus nouos vue ſiue ficuū: que tu dn̄e p rorē celi ⁊ inundātiā pluuiarū: et tēpora ſerena atqꝫ trāquilla ad maturitatem perducere dignatus es ad percipiendū nobis cū gratiarum actione. Per chriſtum dominum noſtrū. Amē.

¶ Benedictio ouorum. Oratio.

Subueniat queſumus domine tue bene ✠ dictiōis gratia: huic ouorum creature: de qua pullos gallinarum procreare dignatus es: vt cibus ſalubris fiat fidelibus tuis in tuarū gratiarum actione ſumentibus. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen.

¶ Benedictio ad omnia q̄ volueris in die ſancti Blaſij. ℣.

Adiutorium noſtrum in noīe dn̄i. ℟. Qui fecit. ℣. Dn̄e exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum. Oremus. Oratio.

DOmine ōps ieſu chriſte qui ex quinqꝫ panibꝰ ordeaceiſ ꝛ duobus piſcibuſ quinqꝫ milia hominū ſaciaſti: ꝛ ī chana Galilee ex aqua vinū feciſti: qui es vitis vera multiplica ſup̄ ſeruos tuos miam pietatis tue: quemadmodū feciſti cum patribus nr̄is in tua mia ſperātibus bene✠dicere et ſan✠ctificare digneris hāc creaturam panis: vini vel aque: vel hos fructus quos ad ſuſtētationē et ſubſtātiā ſeruorū tuorꝫ tribuiſti: bene✠dicere et ſan✠ctificare digneris. Ut quicquid vbicūqꝫ et a quocūqꝫ ex hac creatura: vel his fructibus fuſum vel potatum ſiue comeſtuꝫ fuerit diuine bene✠dictioniſ tua ſanctiſſima clemētia et miſericordia ꝓpter ſanctū et admirabile nomē tuū repleatur et ī ſanitate reſtauretur: et accipiētibuſ ex eis cū gratiarū actione ſanctificetur in viſceribuſ eorꝫ: morbos aīe et corporis extinguēdo. Saluator mūdi: precibus bt̄e marie virginis et beati Blaſij martyris tui et oīm ſanctorū et ſanctarū dei nobis petētibus per tuā ſanctā paſſionem et miſericordiam ſic concedere digneris. Qui cum patre. Oremus. Oratio.

DOmine ieſu chriſte ōps qui ī hora paſſionis tue ad inſtantiā beati blaſij martyris tui atqꝫ pōtificis oībuſ poſtulātibus miſericordiā tuam coceſſiſti: exaudi propitius: vt fructuſ iſtoſ tua ſancta benedictione bene✠dicere digner̄. Ut quicq̄d ī honorē ſancti Blaſij cōceſſeriſ fiat: ita quod in oībus īfirmitatibus ad te clamātes recipiāt ſanitatē p̄ te ſaluator mūdi. Qui cum patre et ſpiritu ſancto viuis et regnas deus. Per omnia. Oremus. Oratio.

BEne✠dic dn̄e creaturam iſtā: vt ſit remediū ſalutare humano generi: et p̄ſta: vt per inuocationē nominis tui: et interceſſionē ſancti Blaſij: quicūqꝫ ex ea ſumpſerit: corporis ſanitatē: et anime tutelā percipiat. Per chriſtū dominū noſtrū. Amē. Oro.

OMnipotēs ſempiterne deus: tu qui es vera ſalus oīm: tu dn̄e es ille qui ī bonitate ꝛ ſapiētia tua oīa creaſti bona valde. Unde dn̄e ieſu chriſte maieſtatē tuaꝫ ſuppliciter adoramus ꝛ humiliter imploramus: qꝛ ſcimus ꝛ firmiter credimuſ nihil boni eſſe abſqꝫ tua bonitate: nec magnū abſqꝫ tua magnitudine: neqꝫ durās abſqꝫ tua ſumma duratiōe: nec potēs: ſine tua potētia: nec ſapiēs: ſine tua ſapiētia: nec diligēſ: ſine tuo amore: nec virtuoſuꝫ:

ſine tua virtute: neq; verũ: ſine tua veritate: neq; glõſum: ſine tua gloria: nec iuſtũ: ſine tua iuſtitia. Et ſcimuꝰ qꝛ tua miſericordia mirabiliter hominẽ creaſti: ⁊ mirabiliter reformaſti: qui dediſti memoriã ad reparandã ſanitatẽ humanoꝝ corpoꝝ: da bene✠dictionem tuã iſti creature: vel herbe: vt oẽs virtutes quas a principio poſuiſti: ad finẽ optatũ perducãtur. Ut in corpe in quo introierint: ſanitatẽ mẽtis ⁊ corpoꝛꝰ recipere mereatur. Per dñz. Bñdictio.

Et benedictio dei omnipotentis pa✠tris et fi✠lij et ſpiritꝰ ſan✠cti deſcendat ⁊ maneat ſuper hos fructus et ſuper has herbas et ſuper hos panes. Amen.

¶ Sequitur alia benedictio ſancti Blaſij.

Adiutoriũ nr̃m. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomẽ dñi benedictum. ℟. Ex hoc. ℣. Dñe exaudi. ℟. Et clamoꝛ. ℣ Dñꝰ vobiſcũ. ℟. Et cũ. Oratio. Oremus.

Domine ſancte pater oĩs eterne deꝰ: ieſu Chriſte fili dei viui ſancteq; ſpiritus: rogo te o ſancta trinitas vnus deus: vt mittere digneriꝰ tuã bene✠dictionẽ et medicinã celeſtem et diuinã protectionẽ ſuper hãc creaturã paniꝰ: ſalis: atq; vini: candele et aliarũ oblationũ: vt proficiat ad ſalutẽ hominum quibuſcũq; datũ fuerit hominibus vel pecoribus vel alijs quibuſcunq; animalibus: vt ſanitas fiat eis in ore: gutture: vẽtre: oculis: corde: ĩ nare: et in oĩbus mẽbris corpis eoꝝ: vt nõ poſſit diabolꝰ vincere eos: nec in viſu: nec in auditu: ambulando: nec ſurgẽdo: vel dormiendo: vel guſtãdo: vel bibẽdo. Sed deus qui eſt benedictus in ſecula ſeculoꝝ per interceſſionẽ beati Blaſij martyris ſui atq; pontificis: ac meritis glorioſis eiuſdem et orationibus concedat opem ⁊ ſalutem omnibus eius auxilium poſtulantibꝰ. Per xp̃m. Oratio.

Domine ieſu chriſte fili dei viui meritis tue ſacratiſſime paſſionis miſerere mihi peccatori. Amen. Alia Oratio.

Domine ſancte pater omnipotẽs eterne deus: deſcẽde et ſana preſentẽ familiã tuã ab omni morbo et inualitudine: ⁊ ab imminẽte plaga: et a periculis cunctiꝰ: ⁊ ab eterna damnatione miſericorditer eripias. In nomine pa✠tris et fi✠lij et ſpiritus ſan✠cti. Amẽ. Per interceſſionẽ ſanctoꝝ Angelorum Archangeloꝝ Patriarcharũ Prophetarum Apoſtoloꝝ Martyrũ Cõfeſſoꝝ

et virginūꝫ atqꝫ omniū ſanctorū tuorū: et mox cū illis fac miſericor
diam ad laudē et gloriam nominis tui. Per dominū. Benedictio.

Benedictio dī oīpotētis pa✠tris ꝛ fi✠lij: ꝛ ſpūs ſan✠cti dſcē
dat ꝛ maneat ſuꝑ panes iſtos: ſalē: vinū: ꝛ alias oblatiões. A.

¶ Benedictio ſancte Agathe virginis. Oro.

Domine ieſu chriſte vere deus noſter: ꝑ merita beatiſſime aga
the virginis ꝛ martyris: feſtina in adiutoriū nr̄m: ꝛ fac nobiſcū
miam tuā: qui dixiſti petite et accipietis: querite et inuenietis: pul
ſate et aperietur vobis: ſaluator mūdi deus dñe ieſu chriſte: q̇ ho-
diernā diē beatiſſime agathe martyris cōſecraſti: q̇ diuerſas crea
turas ad ſalutē oīm creaſti. Qui ex q̇nqꝫ panibus et duobus piſci
bus q̇nqꝫ milia hoīm ſaciaſti: ac populū iudaicū in deſerto miracu
loſe paſciſti. Qui etiā multitudinē paganorū fugiētē ad ſepulchrū
virginis Agathe ferentē velū eius cōtra ignē expuliſti: vt cōpro-
bares quod a periculis incēdij: meritis huius virginis ꝛ martyris
tue Agathe eos libarares. Qui populū tuū ad eā miſiſti: vt eū ab oī
plaga curaret: et mammillam ſuo pectori reſtituiſti: inuocamus te
deū viuū et verūꝫ: vt meritis beatiſſime virginis marie matris tue:
ac meritis huius agathe virginis: bene✠dicere et ſan✠ctificare
digneris hos panes et hos cereos et hos fructus ſeminuꝫ: vt qui
cūqꝫ ex eis comederint vel guſtauerint: liberentur ab omni incen
dio ignis atqꝫ ab omnibus periculis: ꝛ inuocato nomine tuo ſacra
tiſſimo quod eſt ieſus: et inuocato noīe huius virginis qđ eſt Aga
tha: vbicūqꝫ apparuerit vel fuerit periculū ignis: ſiue aliqđ ignis in
cēdiū: ꝓiecto modico pane bñdicto in honorē noīs ſcī tui ꝛ vir-
ginis marie: ꝛ huius virginis Agathe: nullū inde malū ſequatur.
Qui cū p̄re ꝛ ſpū ſancto viuis ꝛ regnas deus verus panis vite ꝛ itel
lectus. Per oīa ſecula ſclorū. Amē. ℣. Dñs vobiſcū. ℟. Et cū. ℣.

Benedictio dei Bñdicamus dño. ℟. Deo grās. Bñdictio.
oīpotētis pa✠tris ꝛ fi✠lij ꝛ ſpū ſan✠cti dſcēdat ꝛ maneat
ſuꝑ hos panes ꝛ cereos ꝛ hos fructus ſeminū: ꝛ ſuꝑ oēs ex eis ali-
quid comedētes: ꝛ ſuꝑ quēcūqꝫ locū icēdij ignis Amē. Aſꝑgatur

In noīe dñi nr̄i ieſu chriſti filij dei viui: ꝛ i noīe aqua bñdicta.
beatiſſime v̄ginis Marie dei genitricis: ꝛ i noīe btē Agathe

virginis et martyris: proijcio iſtam creaturam panis benedicti in iſto loco vbi eſt ignis: vt meritis beate Agathe virginis nullum inde malũ ſequatur: nec ex ĩde aliq̃d cremetur: ſed oẽ qḋ hic eſt ſeruetur ad laudẽ et gloriã ſancte trinitatis. In nõie pa✠tris et fi✠lij et ſpiritus ſan✠cti. et ad honorẽ beatiſſime v̄ginis marie ⁊ ſanctiſſime Agathe virginis et omniũ ſanctorũ ⁊ ſanctarũ dei. Amẽ.

¶ Sequitur benedictio ad inducẽdam ſportam.

Accipe ſportã itineris tui in nõie dñi nr̄i ieſu xp̄i: vt ꝓtectiõe illius ab oib⁹ malis defenſus: ad locũ deſtinatũ ꝑuenias: ⁊ opportunũ tẽpoꝛ cũ ſuꝫ liber a pccõ ad ꝓpria reuertẽdo: ſuffragia angeloꝝ ⁊ coꝛũdẽ merearis cuſtodiã. Preſtãte dño nr̄o ieſu xp̄o. Q. v.

¶ Ad baculũ.

Accipe hũc baculũ itineris tui in nõie dñi noſtri ieſu chꝛiſti: q̃ famulo tuo Tobie angelũ ſuũ ducẽ ⁊ ꝑuiũ preſtitit: ipẽ tibi angelũ pacis dirigat: ⁊ te ad loca deſtinata ꝑducat: ſitq; tibi comitat⁹ iocundus: ⁊ nullus viã tuã ſurripiat inimicus: ꝓcul te ſit malignorũ acceſſus: ⁊ comes tibi eſſe dignetur ſpiritusſanctus. Ipſo preſtãte ⁊ auxiliãte. Qui viuit ⁊ regnat deus. Per oia ſc̃la ſc̃loꝝ. Amẽ.

Domine deus: bonarum virtutũ dator: et omniũ Bñ̄o veſtiũ benedictionum largus infuſor: te ſubnixius deprecamur: vt hanc veſtẽ bene✠dicere et ſan✠ctificare digneris: vt hanc indutus famulus tuus. N. ſalutẽ anime: et corporis requiem acquirere poſſit. In nomine pa✠tris et fi✠lij et ſpiritus ſan✠cti. Amen.

¶ Sequitur benedictio panis in dominicis diebus. V.

Adiutoꝛium nr̄m. R. Qui fecit. V. Sit nomẽ dñi bñdictũ. R. Ex hoc nunc. V. Dominus vobiſcum. R. Et cum. Oremus. Oratio.

Bene✠dic dñe creaturã iſtam panis: ſicut benedixiſti quinq; panes in deſerto: vt omnes ex eo guſtãtes tã corporis quã anime recipiãt ſanitatẽ. Qui viuis et regnas. Et benedictio dei pa✠tris omnipotẽtis: ⁊ fi✠lij: ⁊ ſpiritus ſan✠cti deſcẽdat et maneat ſuper hãc creaturã panis: et ſuper omnes ex eo guſtãtes. Amen.

¶ Benedictio vini.

Domine ieſu chꝛiſte qui in chana Galilee ex aqua vinũ feciſti: qui es vitis vera bene✠dic et ſan✠ctifica hãc creaturã vini

BIBLIOTECA UNIVERSITAR

quam ad ſubſtantiam ſeruorum tuorum tribuiſti: vt vbicunq; ex hac creatura fuſum fuerit: vel a qualibet potatũ: diuine bene✠dictiõis opulẽtia repleatur: vt q̃ acceperint ex ea cũ gratiarum actione: ſanctificet in viſceribus eorum. Saluator mũdi. Qui viuis ⁊ regnas.

Benedictio ſeminis in die ſancti Egidij.

Adiutoriũ nr̃m. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomẽ dñi benedictũ. ℟. Ex hoc. ℣. Dñe exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dñs vobiſcũ. ℟. Et cum. Oratio. Oremus.

Deus q̃ diuini oris tui imperijs germinare terrã herbam virẽtem: et faciẽtem fructũ in mundi principio precepiſti: qui ſolus potens es dare panẽ comedẽti et ſemẽ ſeminãti: Reſpice ꝓpitius ad nr̃a ꝑcamina ſeruitutis: hoc quod corã tuis altaribus fideli deuotiõe protulimus bene✠dictio tue largitatis locupleta ſancti✠ficatũ: ⁊ gratia tua multiplicatũ exuberet fructus largitate. Per dominum. Et benedictio dei omnipotẽtis pa✠tris: et fi✠lij: et ſpiritus ſancti deſcẽdat et maneat ſuꝑ hoc ſemen. Amen. Tunc aſpergatur aqua benedicta ſuper ſemina.

Benedictio ſeu oratio ad initiũ boni operis. Ps.

Ad te domine leuaui animam meam. Totum cum Gloria patri. ℣. Domine exaudi orationẽ meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Deus a quo omne bonum ſumit initiũ: ⁊ ſemper ad potiora pro grediẽs ꝑcipit incremẽtũ: Cõcede q̃s ſupplicãtibus nobis: vt quod ad laudẽ nomĩs tui ĩchoare aggredimur: eterne tue pater ne ſapiẽtie munere ꝑducatur ad terminũ. Per xp̃m dñm noſtrum.

Benedictio putei noui. ℣.

Adiutoriũ noſtrum. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomẽ. ℟. Ex hoc. ℣. Dñe exaudi orõnẽ. ℟. Et clamor. ℣. Dñs vobiſcũ. ℟. Et cũ. Oremus. Orõ.

Domine deus oĩps q̃ in huius putei altitudinẽ per crepidinem fiſtularũ copiã aquarum manare atq; colligere iuſſiſti: preſta: vt te iubẽte atq; bene✠dicente per noſtre officium functionis repulſis hic phantaſmaticis caliditatibus atq; inſidijs diabolicis purificatus atq; emũdatus ſemper hic puteus ꝑſeueret. Per chriſtũ dñm noſtrũ. Amen. Poſtea aſpergatur aqua benedicta.

Benedictio alicuius domus noue: vel a demone vexate.

Sacerdos cũ stolla dicat. ℣. Adiutoriũ. ℟. Qui fecit. ℣. Dñe exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dñs vobiscũ. ℟. Et cum. Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus: qui sacerdotibus tuis precete ris tantam gratiam cõtulisti: vt quicquid ab eis in tuo nomine digne perfecteq; agitur: a te fieri credatur: quesumus immensam clementiam tuã: vt quod modo visitaturi sumus visites: ꝛ quicquid benedicturi bñdicas: et ad ea que acturi sum⁹: dexterã tue potentie extẽdas: sintq; ad nostre humilitatis ingressum ꝛ introitum sanctorum tuorum meritis fuga demonum et Angeli pacis ingressus. Per christũ dominũ nostrum. Amen. Deinde incipe quinq; psalmos graduales cum. Gloria patri. Et ipsos dicendo asperge aquã benedictã per loca domus. Postea dic. Kyrieeleison. xp̃e eleison. kyriee. Pater noster. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Dñe exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dñs vobiscũ. ℟. Et cũ. Oremus. Oratio.

Domũ tuã dñe clemẽter ingredere: ꝛ in tuoꝝ tibi corda fideliũ ꝑpetuã cõstrue mãsionẽ: ꝛ presta: vt in hac domo nulla malignorũ spirituũ dñetur neq̃tia. Per xp̃m. Deinde dic alios quinq; psalmos graduales cum. Gloria patri aspergẽdo aquã benedictã in domo. Postea dic. Kyriee. xp̃e el. kyriee. vt s. Orem⁹. Oro.

Omnipotens sempiterne deus qui in omni loco dominationis tue totus assistis: totus operaris: adesto supplicationibus nostris: ꝛ huius domus edificate sis ꝓtector: ꝛ nulla hic nequitia cõtrarie potestatis obsistat: sed virtute spiritu⁹ sancti et operatione tibi fiat hic primũ seruitiũ: ꝛ deuota libertas existat. Per dñm. Dic alios quinq; psalmos graduales cũ. Gloria patri. Et aspersione aque et Kyrieeleison. Ut superius dictum est. Oremus. Oratio.

Deus q̃ in loco dñationis tue ðdicator assistis: exaudi nos q̃s: vt iuiolabil' hui⁹ domus ꝑmaneat benedictio: ꝛ beneficia tui muner' vniuersitas q̃ supplicat mereat. Per xp̃m dñm nr̃. Amẽ. Deĩde i principaliori loco dom⁹ sequẽs Euãgeliũ legatur: dicẽs. ℣. Dñs vobiscũ. ℟. Et cũ. Sequẽtia scti Euãgelij secũdũ Lucã.

In illo tẽpore. Egressus iesus ꝑambulabat hierico: ꝛ ecce vir noĩe Zacheus ꝛ hic erat princeps publicanoꝝ: ꝛ ip̃e diues. Et q̃rebat videre iesum q̃s esset: ꝛ nõ poterat pre turba: q: statura

puſillus erat. Et precurrens aſcendit in arborem ſichomorum vt vi
deret illū: q̄ inde erat tranſiturus. Et cū veniſſet ad locū ſuſpiciēs
ieſus: vidit illū: et dixit ei. Zachee feſtinās deſcēde: quia hodie in
domo tua oportet me manere. Et feſtinās deſcendit: ꝛ excepit illū
gaudēs. Et cum viderent omnes: murmurabāt dicētes. Quod ad
hominem peccatorē diuertiſſet. Stās autem Zacheus dixit ad ie
ſum. Ecce dimidiū bonorū meorū dn̄e do pauperibus. Et ſi quid
aliquē defraudaui: reddo q̄druplū. Et ait ieſus ad eū. Quia hodie
ſalus domui huic facta eſt eo quod et ipſe fili⁹ Abrahe ſit: venit em̄
filius hominis querere ꝛ ſaluum facere quod perierat. Deo grās.
Dicatur Credo. ¶ Deinde benedic incenſum iſto modo.

PEr interceſſionē beati Michaelis archangeli ſtantis a dex-
tris altaris incēſi: ꝛ omnium ſanctorum Angelorum incēſum
iſtud digneris dn̄e bene✠dicere: et in odorē ſuauitatis accipere.
Per xp̄m dn̄m nr̄m. Deinde pone incēſum ſup̄ ignē dicēdo vſus.
Incenſum a te benedictū aſcendat ad te dn̄e. ℟. Et deſcēdat ſuper
nos miſericordia tua. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟. Et cū. Oremus. Oratio.

VIſita queſumus domine habitationem iſtam: et omnes inſi
dias inimici ab ea longe repelle: Angeli tui ſancti habitātes
in ea nos in pace cuſtodiant. Et benedictio tua ſit ſuper nos ſem-
per: ſalua nos omnipotens deus: et lucem nobis concede perpe-
tuam dominum noſtrum ieſum chriſtum filium tuū. Qui. Deinde
facias ſignū crucis ſuper domum et ſuper habitantes in ea dicēs.

BEnedictio dei pa✠tris oīpotētis: et fi✠lij: et ſpūs ſan✠cti
deſcēdat ſuper vos: et ſuper domū iſtā: ꝛ maneat ſemp̄. Amē.

¶ Benedictio thalami.

Adiutorium noſtrū. ℟. Qui fecit. ℣. Domine exaudi orationē. ℟.
Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum. Oremus. Oratio.

BEne✠dic dn̄e thalamū hūc: ꝛ oēs habitātes in eo vt in tua
pace cōſiſtāt: et in tua volūtate permaneāt ꝛ ſeneſcāt: ꝛ multi
plicētur in lōgitudinē dierū. Per. Poſtea aſp̄gatur aqua bn̄dicta.

¶ Benedictio candelarum.

Adiutorium noſtrum in nomine dn̄i. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomen.
℟. Ex hoc nūc. ℣. Dominus vobiſcū. ℟. Et cū. Oremus. Orato.

Domie ieſu xp̄e fili dei viui bñ✠dic cādelas iſtas ſupplicatio
nib9 iſtis: īfūde eis dñe p virtutē ſcte cru✠cis bene✠dictio
nem celeſtē qui eas ad repellēdas tenebras humano generi tribui
ſti: talē bene✠dictionē ſignaculo ſancte cru✠cis accipiāt: vt qui
buſcūq3 locis accēſe ſiue poſite fuerint: diſcedāt principes tenebra
rū: ⁊ cōtremiſcāt et fugiāt pauidi cū oībus miniſtris ſuis: de habi
tationib9 illis: nec preſumāt amplius inquietare aut moleſtare ſer
uiētes tibi oīpotēti deo. Qui viuis. Poſtea aſpgat aqua bñdicta.

¶ Alia benedictio candelarum. Vſus.

Adiutoriū nr̄m in nomine dn̄i. ℞. Qui fecit. ℣. Sit nomē domini.
℞. Ex hoc. ℣. Dominus vobiſcum. ℞. Et cum. Oremus. Oratio.

Domie ieſu chriſte lux vera q̄ illuminat oēm hominē ī hūc mū
dū veniētē: effunde bene✠dictionē tuā ſup hos cereos ⁊ ſup
has cādelas: ⁊ ſan✠ctifica eas lumine tue gratie: ⁊ cōcede propi
tius: vt ſicut hec lūinaria igne viſibili accēſa nocturnas depellēt te
nebras: ita corda nr̄a īuiſibili igne id eſt ſpūs ſan✠cti ſplēdore il-
luſtrata: oīm vitiorū cecitate careāt: vt puro mentis oculo cernere
ſemp poſſim9 q̄ tibi ſint placita ⁊ nr̄e ſaluti vtilia: quatenus poſt
huius ſcl'i caliginoſa diſcrimina ad lucē īdeficiētē puenire merea
mur. Per xp̄m dn̄m nr̄z. Amē. Poſtea aſpgatur aqua benedicta.

¶ Benedictio ignis quādocunq3 volueris. verſus.

Adiutoriū noſtrū in nomīe dn̄i. ℞. Qui fecit celū. ℣. Dn̄e exaudi.
℞. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℞. Et cum. Oremus. Oro.

Domine deus noſter pater oīpotēs: lumen indeficiēs: cōditor
oīm luminū: exaudi nos famulos tuos ⁊ bene✠dic hūc ignē:
qui tua ſancta ſanctificatione atq3 bene✠dictione conſecretur:
tu qui illuminas omnē hominem venientem in hunc mundū: illu-
mina tenebras cordis noſtri: ⁊ conſcientias noſtras igne tue chari
tatis: vt tuo lumine igniti: tuo lumine illuminati: expulſis a cordi-
bus noſtris peccatorum tenebris: ad vitam te illuſtrāte peruenire
mereamur eternā. Per chriſtū. Poſtea aſpergatur aqua bñdicta.

¶ Benedictio incenſi. Vſus.

Adiutorium noſtrum. ℞. Qui fecit. ℣. Sit nomen. ℞. Ex hoc. ℣.
Dn̄e exaudi. ℞. Et cla. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℞. Et cū. Oremus. Oro.

Vos q̄s om̄ps ſempiterne deus immēſe maieſtati𝔰 dextera hāc creaturā incenſi bene✠dicere et ſan✠ctificare digneris: vt virtute tui ſancti nominis oēs immūdorū ſpirituū phātaſticos incurſu𝔰 effugare: omneſq₃ morbos reddita ſanitate expellere vbicūq₃ fum⁹ ei⁹ afflauerit mirabilit̄ poſſit: atq₃ tibi oipotēti deo odore flagrātiſſimo ꝑpetua ſuauitate redolere. Per. Aſp̄gat aq̄ bn̄a.

Benedictio anchonarū. ℣.

Adiutoriū noſtru₃. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomen. ℟. Ex hoc nunc. ℣. Dn̄e exaudi. ℟. Et cla. ℣. Dn̄s vobiſ. ℟. Et cū. Oremꝰ. Oro.

Omnip̄s ſempiterne deus maieſtatē tuā ſuppliciter exoramus: vt anchonā hanc in qua gl'iſiſſime imagines tui ꝛ filij tui dn̄i nr̄i ieſu xp̄i gl'ioſeq₃ virginis Marie aliorūq₃ ſctorū. N. et. N. depicte ſunt bene✠dicere et ſan✠ctificare digneris: ante quā q̄cūq₃ ob deuotionē ſe ad ipſa₃ deuote adorādā īclinauerint: ſalutē mētis et corporis cōſequātur: et a cūctis periculis liberētur: et quicquid iuſte petierint: obtinere mereātur. Per. Aſpergat aq̄ benedicta.

Pro fuganda ſterelitate mulieris. Oratio.

Deus q̄ emortuā vuluā ſarre ita per Abrahe ſemē fecūdare dignat⁹ es: vt ei cōtra ſpē ſobolis filius naſceretur: preſta famule tue. N. pro ſua ſterilitate deprecāti: vt merorē fecunditati𝔰 ab ea ſubmoueas: et ad cōcipiēdam ſobolē ei fecūditatē tribua𝔰: et filiū quē donaueris: clementer benedicas. Per dn̄m noſtrū. Secreta.

Suſcipe ſumme deu𝔰 pr̄ om̄ps munus oblatū qđ ꝑ famula tua. N. cōſpectui tue maieſtatis offerimus: vt ei mētis optatū tribua𝔰 ōſideriū: ꝛ ad retinēdā ſobolē ei miſicorditer bn̄dica𝔰. ꝑ dn̄₃.

Maieſtati𝔰 tue clemētiā pr̄ om̄p𝔰 ſuppliciter exoramꝰ: vt p̄ce𝔰 nr̄a𝔰 ꝑ ſterilitate famule tue. N. benignꝰ aſſūma𝔰: vt ꝑ hec ſacramēta q̄ ſumpſimu𝔰 ei fecūditatē ꝛ cōtinētiā tribua𝔰. p. d. Poſt cō.

Oratio ꝑ impeditis in matrimonio a demone vl' maleficijs. ℣.

Adiutoriū nr̄m. ℟. Qui fecit. ℣. Saluos fac ſuos tuos. ℟. Deus meus ſperātes in te. ℣. Mitte eis dn̄e auxiliū de ſancto. ℟. Et de ſyon tuere eos. ℣. Nihil proficiat inimicus in eis. ℟. Et filius iniq̄tatis non apponat nocere eis. ℣. Eſto eis dn̄e turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Dn̄e exau. ℟. Et cla. ℣. Dn̄s vo. ℟. Et cū.

Domine ieſu chriſte dei ꝛ beate Marie ṽginis filius: qui in paradiſo terreſtri matrimoniũ inſtituiſti in offitiũ et cõſeruationẽ ꝛ multiplicationẽ humane nature: ꝛ ipſum matrimoniũ mirabiliter honoraſti in aduẽtu tuo ex primordijs miraculorũ tuorũ: tu ꝑ merita et ꝑces beatiſſime ṽginis marie matris tue et oĩm ſanctorũ et ſanctarũ tuarũ digneris hos quos matrimonialiter coniunxiſti bene ✠ dicere ac plene liberare ab omni ligamẽto faſcinamẽto ꝛ maleficio ſathane: ꝛ dare fecũditatẽ ꝛ grã: vt libere poſſint vti matrimonio ſuo ad generãdũ: cõcipiẽdũ: portãduz: pariẽdũ et nutriẽdũ proles gratas deo et hominibus. In noĩe pa ✠ tris ꝛ fi ✠ lij et ſpũs ſan ✠ cti. Amẽ. Jeſus Marie filius mũdi ſalus ꝛ dominus: ſit vobis clemẽs ꝛ propitius. Amẽ. Ps. Beati oẽs qui timẽt dñm. Totus. ℣. Dñs vobiſcũ. ℟. Et cũ. Oremus. Oro.

Domine ieſu chriſte fili dei viui qui vterũ beate ṽginis Marie mirabiliter fecũdaſti: vt de ſpũ ſancto cõciperet: portaret pareret ac nutriret: te deum ac hominẽ ſaluatorẽ inuocamus per clemẽtiam tuã vt his famulis tuis. N. et. N. fecunditatem donare digneris: vt generare: cõcipere: portare: parere ac nutrire tibi valeãt prolẽ in vitã eternã. Amen. In nomine pa ✠ tris et fi ✠ lij et ſpũs ſan ✠ cti. Amen. Ps. Beatus vir qui nõ abijt. Cum quattuor verſibus ſequẽtibus. vſq3. Proſperabitur. Cum. Gloria patri. Jeſus Marie filius mũdi ſalus et dñs: qui beatiſſime virgini marie matri ſue felicẽ partũ tribuit: ipſe tibi cõcedat: vt poſſis in vtero portare: fouere: parere ꝛ bene nutrire prolẽ deo gratã ꝛ hominibus. In nomine pa ✠ tris et fi ✠ lij ꝛ ſpiritus ſan ✠ cti. Amen. ¶ Quando mulier nõ poteſt retinere filios fiat ſequẽs Oro. Et erit tã q̃z lignũ quod plantatuz eſt. ꝛc̃. vſq3. Proſperabitur. Cum. Gloria patri. Et ſtatim dicat Jeſus Marie filius. etc̃. vt ſupra.

Benedictio ad Euangeliũ quã ſacerdos dat diacono q̃ dicit.

Jube dñe benedicere. Sacerdos. Corroboret domin9 ſenſuz tuũ et labia tua: vt recte pronunties nobis eloquia ſancta ſua.

¶ Alia benedictio.

Dominus ſit in corde tuo et ĩ labijs tuis: vt digne ꝛ cõpetẽter annũcies ſanctũ euangeliũ ſuũ. Amen. Diaconus vero dicat.

Munda coꝛ meū coꝛpꝰ et labia mea: oṗs et miſericoꝛs deꝰ: qui labia Eſaye ꝓphete calculo mūdaſti ignito: ita et me tua ḡtiſſima miſatiōe mūdare digneris: vt ſanctū euāgeliū valeā nūtiare. p xp̄m.

¶Quando ſacerdos celebrās eſt lecturus Euangeliū: dicat.

Dominꝰ ſit ī coꝛde meo ⁊ ī oꝛe meo et ī labijs meis ad ꝓnūciādū ſanctū euāgeliū diuinū. Poteſt etiam ipſemet dicere. Jube dō ne bn̄dicere. Et ipſe ſibi ipſi reſpōdet dicēs. Dn̄s ſit i coꝛde mō. ⁊c.

¶Benedictio incenſi ponendi.

Iube domine benedicere. Sacerdos. Ab illo benedicatur: in cuius honoꝛe cremabitur. Jn nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpiritus ſancti. Amē. Incēſando dicat ſacerdos. Placare dn̄e p hoc incen ſum mihi ⁊ pp̄lo tuo: parcēs pccт̄is nr̄is: ⁊ quieſcat ira ⁊ furoꝛ tuꝰ: ⁊ preſta ꝓpitius: vt bonus odoꝛ ſimus tibi in vitaȝ eternā. Amē.

¶Proceſſionarium incipit

¶Finito aſpſoꝛio diebus dn̄icis i Eccleſia cathedrali fit Proceſ ſio: in alijs eccleſijs poteſt fieri ꝓceſſio ante vł poſt aſperſoꝛiū: vt comodius fuerit. Et in proceſſione ad exitū cātatur Reſponſuȝ.

¶In pꝛima dn̄ica aduētus domini. ℟. Miſſus eſt angelꝰ gabꝛiel a deo in ciuitatē Nazareth. Quo finito: dicit pꝛeſbyter. ℣. Beati qui habitant in domo tua domine. ℟. Jn ſecula ſeculoꝛum lauda bunt te. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cū ſpū tuo. Oremus. Oro.

Domie ieſu chꝛiſte qui ī introitu poꝛtarū hieruſalē valuas ſan ctificaſti: duȝ ſplēdoꝛe gēmarū duodecim: Apoſtoloꝝ totidē nomina perſignaſti: et qui per oꝛganum pꝛopheticū pꝛedixiſti: lau da hieruſalem dominum: lauda deum tuuȝ ſyon: quia confoꝛtauit ſeras poꝛtarum tuarum: benedixit filijs tuis in te: te queſumus: vt ponas in omnes fines templi iſtius pacem: vt velociter currēs: in terius ſermo tuus: adipe frumēti ſatiet eos: ſpiritus ſanctus defen dat illos: vt nūq̄ȝ eis nocere pꝛeualeat inimicus: ſed oēs habitā tes vel cōuenientes in eo: interius coꝛde voce ⁊ opere decātēt dicē tes. Magnus dn̄s noſter ieſus chꝛiſtꝰ: ⁊ magna virtus eius: ⁊ ſa piētie eius nō eſt numerus. Qui cū patre et eodē ſpiritu ſancto vi uis et regnas deus. Per omnia ſecula ſeculoꝝ. Amē. Et in cathe drali eccleſia qđ ſcriptū eſt Reſpōſoꝛiū ⁊ oro. dicitur in pꝛimo pā no ſiue ſtatiōe. ¶Ad ſecūdā ſtationē ſiue pānū cātatur. Reſpōſuȝ.

O venerāda martyrū gl'ioſa certamina. Et ſic vadūt ꝓceſſionaliter ad ſecūdū pannū: ꝛ ibi icipit. ℣. Deſpecta nāq̃z. Et cū eo vadūt ad tertiū pānū: ꝛ ibi pficit Reſpōſoriū. Quo finito ſuccētoꝛ reuertitur ad pſam: q̄ eſt. Et ideo. Et tūc dicit pbyter. ℣. Exultēt iuſſ. i cōſpectu dei. ℟. Et dlectētur i letitia. ℣. Dn̄s vobiſcū. ℟. Et cū. Oremus. Oratio.

PRopitiare q̄s dn̄e nobis famulis tuis: p ſanctorū tuorū quorum reliquie in hac cōtinētur eccl'a merita glorioſa: vt eoꝝ pia interceſſione ab oībus ſemp ꝓtegamur aduerſis. Per xpm. Qua oſone pfecta: ſi alia die non fuerit feſtū ſex caparū vl' octaue alicuius feſti q̈ttuoꝛ capaꝝ: cantetur. ℟. Reqē eternā. ps. Lauda aīa mea dn̄m. Totū. ℣. Reqem eternā. ℟. Et lux. ℣. A porta iferi. ℟. Erue. ℣. Dn̄s vobiſ. ℟. Et cū. Poſtea pſbyter dicit oſones ſequētes ābas ſub vno fine. ſ. De⁹ q̇ iter apoſtolicos ſacerdotes. et. Fideliū deus. Quib⁹ pfectis: incipit ſuccētoꝛ in cathedrali nonū Reſpōſuꝫ ipſiꝰ diei ad itroitū choꝛi: qð incipit. Cōfoꝛtate manus fatigate. Uſq̃z ad verſum. Et poſtq̃z perficitur Reſpōſoriū: dicit preſbyter. ℣. Poſt partū. ℟. Dei genitrix. ℣. In omnem terrā exiuit ſonus eoꝝ. ℟. Et in fines. ℣. Mirabilis deꝰ. ℟. In ſanctis ſuis. ℣. Dn̄s vobiſcum. ℟. Et cū. Oremus. Oratio.

VIa ſanctoꝝ oīm dn̄e ieſu xp̄e: q̇ ad te venientibus claritatis tue gaudia cōtuliſti: et aditū tēpli tui iſtius ſpūs ſancti luce pfunde: q̇ locū iſtū in honorē beate ꝛ gl'ioſe ſempq̃z v̓ginis marie: ꝛ oīm ſanctorū cōſecraſti: preſta q̄s: vt oēs hij in te credētes veniā obtineāt ꝓ delictis: ab oīb⁹ liberētur anguſtijs: impetrēt quicq̇d iuſte petierint ꝓ neceſſitatibus ſuis: placere ſemp preualeāt corā occulis tuiꝰ: quatenus per te ꝛ eiuſdē Marie ſemp virginis ꝛ oīm ſanctorū interceſſionibus muniti: aulā paradiſi mereātur introire: ſaluatoꝛ mūdi. Qui cū patre ꝛ ſpū ſancto viuis et regnas. Per oīa ſecula ſeculoꝝ. Amē. Et ſic finitur proceſſio: cū ſupradicta oſone.

¶ Et ſi alia die fuerit feſtū ſex cap̄. vel octaue alicuiꝰ feſti. iiij. capaꝝ. nō dr̄. ℟. Requiē eternā. Nec dr̄ nonū Reſpōſuꝫ. Sed ſtati poſt oſonē. Propitiare q̄s dn̄e. Incipit cātoꝛ. an̄. Aue v̓go ſanctiſſima. Que cantatur per totum aduentum: vſq̃z ad quartā dominicā: in qua cantatur ad introitū choꝛi antiphona. O virgo virginū.

Et nõ dicitur orõ. Via ſanctorũ dñe. Et ſic debẽt fieri proceſſiões in toto aduẽtu. Niſi euenerit aliquod feſtum: ĩ quo proceſſio debet ſolemnizari: vt eſt feſtum beati Andree. Conceptionis beate Marie. Lucie v̾ginis. Thome apl'i: et feſtũ beate Marie: qđ celebratur octauo die ante feſtũ natiuitatis: de q̇bus in ſuis locis dicetur.

¶ Dñica ſecũda aduẽtus dñi: ad ꝓceſſionẽ fit vt ĩ prima dñica aduentus: excepto quod nonũ Reſpõſum eſt. Mõtes iſrael. Ad introitũ chori: vł. añã. Aue v̾go ſanctiſſima. vt dictũ ẽ ĩ p̃ma dñica.

¶ Dominica tertia: ad proceſſionem fit vt in prima dñica aduentus: excepto quod nonum Reſpoſum eſt. Gaudete in domino ſemper. Ad introitum chori: vel. aña. Aue virgo ſanctiſſima.

¶ Dominica quarta aduẽtus: ad ꝓceſſionẽ fit vt in prima dominica: excepto quod ad introitum chori: dicitur nonum. ℞. hyſtorie: qđ incipit. Naſcetur vobis paruulus. vel. aña. O virgo virginum.

¶ In vigilia natiuitatis dñi. Si dñica die euenerit: fit proceſſio in circuitu chori. Et dicuntur prius in choro. Aſperges me domĩe. et Signum ſalutis. Et oratio vt moris eſt. ¶ Poſtea incipit Succẽtor ad exitũ chori. ℞. Miſſus eſt. Et cãtat̃ ĩ p̃mo ⁊ ſecũdo pãno ſeu ſtatione. Poſtea dicit p̃ſbyter orõnẽ vt dictũ eſt in aduẽtu dñi. Deinde incipit ſuccẽtor. ℞. hoc. Sãcta ⁊ imaculata. Et vadũt ad tertiũ pãnũ: ⁊ ibi ĩcipit: ⁊ cũ eo vadũt ad quartũ pãnũ: ⁊ ibi ꝑficit̃. ℞. cũ p̃ſa. Poſtea dicũt duo pueri. ℣. Hodie ſcietis qꝛ veniet dñs. ℞. Et mane videbitis gl'iaꝫ eiꝰ. Deinde dicit p̃ſbyter Orõnẽ. Deꝰ q̇ nos redẽptiõis. Qua dicta: ĩcipit ſuccẽtor. añaꝫ. O v̾go v̾ginũ.

¶ In die natiuitatis domini: fit proceſſio generalis per clauſtrum ⁊ per totam eccleſiam. Et in aliis eccleſiis per loca conſueta. Sed in cathedrali nõ faciẽdo moram ĩ aliquo panno. Et ſi fuerit dies dñicalis cantetur prius in choro. Aſperges me. et. Signũ ſalutis. Et dicitur Oratio vt moris eſt. Deinde incipit Succẽtor. ℞. O magnum myſterium et admirabile ſacramentum. Et dicitur predictum Reſponſum bis ad exitum chori vſqꝫ ad verſum: et poſtea incipit dictus Succentor verſum et preſam: qua perfecta: incipit aliud. ℞. Sancta et immaculata. Et cantetur totũ cum ſuo verſu ⁊ preſa. Et quãdo ſunt ꝓpe Pilã: icipit Succẽtor alta voce. añaꝫ.

Hodie chriſtus natus eſt. hodie ſaluator apparuit. hodie in terra
canũt angeli. letãtur archãgeli. hodie exultãt iuſti dicẽtes gl'ia in
excelſis deo all'a. Et cũ iſta antiphona vadũt vſq; q̊ ingrediũtur
chorũ. Deinde cãtat. ℟. Deſcẽdit d̊ celis d̊s verus: a p̄re genitus.

¶ Dominica p̄ma poſt natalẽ domini: ſi vero due dominice inter
uenerint: inter natalẽ dñi ⁊ Epiphaniã: intermittatur vſq; in ſecun
dam: ad proceſſionẽ. añ. O beata infantia per quã noſtri generis
reparata eſt vita. O gratiſſimi delectabileſq; vagitus: per quos
eternos ploratus euaſimus. O felices panni: quibus peccatorũ
ſordes extersimus. O p̄ſepe ſplẽdidũ: in quo nõ ſolũ iacuit fenum
animalium: ſed cibus inuentus eſt Angelorum. alleluya.

¶ Dominica infra octauas natalis dñi: in qua cantatur officium.
Dum mediũ ſilẽtium. Fit proceſſio in circuitu chori: ⁊ dicitur p̄us
i choro. Aſperges me. et. Signũ ſalutis. Et dicitur o͡r͡o vt moris
eſt. ¶ Poſtea icipit Succẽtor ad exitũ chori. ℟. O magnũ myſte
riũ. Et cãtatur i p̄mo pãno: vſq; ad ℣. Poſtea incipit Succẽtor
verſum: et cũ eo vadũt ad ſecũdum pannũ: et ibi p̄ficitur ℣ſus: et
p̄ſa. Deinde incipit. ℟. Sancta et immaculata. Et cũ eo vadũt
ad quartum pannum: et ibi perficitur: qua finita: duo pueri di-
cunt. ℣. Puer natus eſt. Et preſbyter dicat orationem. Oratio.

Omnipotẽs ſempiterne deus: dirige actus noſtros i benepla
cito tuo: vt in noĩe dilecti filij tui mereamur bonis opibus abũ
dare. Per eũdẽ. Qua oratione p̄fecta incipit Succẽtor ad introi-
tum chori. aña. Hodie chriſtus natus eſt. Vt ſupra in die natiuita-
tis. Et ſic perficitur.

¶ In die circũciſionis fit proceſſio p̄ clauſtrũ: et fit ſtatio in quo-
libet pãno predicti clauſtri. Et ſi fuerit dies dominicalis cantatur
prius in choro. Aſperges me. et. Signũ ſalutis. Et dicitur oratio
cõſueta. Deinde incipit Succẽtor ad exitũ chori. ℟. Benedictus
qui venit in nomine domini: deus dñs et illuxit nobis. Et dicitur
bis vſq; ad primũ pannũ: ſine verſu. Et in primo pãno p̄dicti clau
ſtri incipit Succẽtor. ℟. Sancta et immaculata. Et fit trãſitus ad
tertiũ pannum. Et ibi cãtetur ℣ſus et p̄ſa. quibus p̄fectis: incipit
Succẽtor. ℟. In p̄ncipio erat ṽbũ. Et ſit trãſitus ad q̄rtũ pãnũ

Et in eodē pāno idē Succētor cōmēdat vſum quattuor dñis cū
q̄ttuor ſceptris: ſi eſt in cathedrali. Quo pfecto cātatur pſa. Et illa
pfecta: duo pueri dicāt vſum. Benedict⁹ q̄ venit in nomine dñi. ℟.
Deus dñs et illuxit nobis all'a. ℣. Dñs vobiſcū. ℟. Et cū. Orem⁹.

Deus qui nobis nati ſaluatoris diē celebrare cōcedis Oratio.
octauū: fac nos eius q̄s perpetua diuinitate muniri: cuius ſu
mus carnali cōmertio reparati. Per eundē. Et perfecta oratione
et Reſponſo. Amen. incipit Succētor. añam. Hodie xp̄s natus
eſt. Ut ſ. in die natiuitatis. Et cātādo illā duobus vl tribus vicib⁹:
vt bene viſum fuerit. Proceſſio vadit ad chorū nō faciēdo pauſa3:
trāſeūdo ante ianuā chori: nō dſcēdēdo p eccl'iā: vt i die natiuitatis.

¶ In die epiphanie dñi fit proceſſio ſolēnis per clauſtrū: ꝛ per to
tam eccleſiā non faciendo morā in aliquo pāno: Et ſi fuerit dies do
minicalis dicitur prius in choro. Aſperges me. et. Signū ſalutis.
Et p pſbyterū dicat oro vt moris eſt. Deinde incipiat Succētor
ad exitū chori. ℟. In colūbe ſpecie ſpūs ſanctus viſus eſt. Quo pfe
cto incipiat hoc. ℟. Stella fulget in oriēte. Quo pfecto: ſi neceſſe
eſt incipiet. ℟. Tria ſunt munera. Et q̄n pceſſio vadit ppe pil'aſ
vl' circa chorū: tūc Succētor icipit. añam. Hodie xp̄s nat⁹ ē. vt ſ.
i die natali dñi. Et cū hac aña. vadūt quouſq3 ingrediūtur chorū.

¶ Dñica infra octauas Epiphanie dñi fit pceſſio in circuitu cho
ri: et dicitur prius in choro. Aſperges me. et. Signū ſalutis. Et di
catur oro vt moris eſt. Deinde icipit ſuccētor ad exitū chori. ℟. In
colūbe ſpecie. Et cātetur in primo pāno vſq3 ad verſu3. Poſtea in
cipit Succētor verſum: ꝛ cū eo vadūt ad ſecūdū pānū. Et ibi pfici
tur vſus ꝛ preſa. Deinde icipit ſuccētor. ℟. Stella fulget i oriēte.
Et cū eo vadūt ad tertiū pānū: et ibi incipit vſum. Et cū eo vadūt
ad q̄rtū pānū: ꝛ ibi pficitur cū pſa. Qua pfecta: duo pueri dicūt. ℣.
Reges tharſis et iſule munera offerēt. ℟. Reges arabū ꝛ Sabba
dona deo adducēt. ℣. Dñs vobiſcū. ℟. Et cum. Oremus Oratio.

Uota q̄s domine ſupplicātis populi celeſti pietate pſequere:
vt et que agenda ſunt videant: et adiplenda q̄ viderint cōua
leſcant. Per dñm nr̄m. Qua pfecta: incipit Succentor ad introi
tum chori antiphonā. Hodie chriſtus. Ut in die natalis domini.

¶ In dñica q̃ dicitur. Dñe ne in ira tua. Fit proceſſio vt in aduentu dñi: excepto q̃ ab exitu chori dicit. añ. O maria ieſſe. et Orõ. Omñs deus. Et ad introitũ chori: dicitur. ℞. Sãcta et ĩmaculata

¶ In dñica in Septuageſima: Sexageſima et Quinquageſima: ꝛ in oĩbus dieb9 dñicalibus p totã quadrageſimã vſq3 ad dñicã ĩ Ramis palmaꝝ fit ꝓceſſio vt in aduẽtu dñi: excepto q̃ in ſeptuageſima et in ſexageſima dicitur ab exitu chori. añã. Cum ſederit filius hominis in ſede maieſtatis ſue.

¶ In quinquageſima et quadrageſima ad proceſſionẽ. añã Cum venerimus ante conſpectũ domini in die iudicij: ibi aſſiſtent milia milium. ¶ Et ſimiliter faciant in dominica prima quadrageſime.

¶ Dominica ſecunda in Quadrageſima ad proceſſionem. Añã. Chriſte pater miſericordiarum: qui tempus acceptabile reis indulges: reminiſcere miſerationum tuarum.

¶ Dominica in paſſione domini: ad proceſſionem. añ. In die quãdo venerit dominus ad iudicandum in maieſtate.

¶ Dominica in Ramis palmarũ. In primis bñdicatur aqua modo cõſueto: Et poſtea rami. Et ramis benedictis iã finita Prefatiõe: dicat ſacerdos in tono ſubmiſſa voce. Et benedictio dei pa✠tris oĩpotẽtis: et fi✠lij: et ſpũs ſan✠cti deſcẽdat et maneat ſuper hos arboꝝ ramos et ſuper eos geſtãtes. ℞. Amẽ. Quo facto aſpergat ſacerdos aquã benedictã ſuper ramos et ſuper circũſtãtes. Deinde ponatur incenſum in turribulo: et incenſet ipſos Ramos per circuitũ tabule ſeu menſe vbi Rami ſunt poſiti. Et ſtatim incipiat Succẽtor antiphonã hanc. ſ. Aſprges me. ſine Glã pri. Sed reiteretur añã. a principio. Deinde dicat. añã3. Pueri hebreorum tollentes Ramos oliuarũ. Et cum incipitur iſta Antiphona et cantatur. ſ. Pueri hebreorũ. Que tribus vicibus: et altius quali bet vice cãtatur: Cõſequẽter tunc domini accipiãt Ramos de manu Epiſcopi vl' ſacerdotis. Et dicit etiã ipſe Succẽtor hãc añã3. Pueri hebreorũ veſtimenta proſternebant. Semel tãtum. Quib9 peractis progreditur ad proceſſionẽ: et in exitu chori cantetur ab omnibus hec. añã. Cum apropinquaret dominus. et illa. añã. Cũ audiſſet populus. Et alia. añã. Veniente domino. Itẽ et illa. añã.

Ceperunt omnes. Et debent exire per portā eccleſie maiorē can
tando predictas antiphonas. ſ. Cum appropinquaret dominus.
Et alias ſequētes prout in. Officerio. Et cū peruētū fuerit ad lo.
cum preparatū extra eccleſiā vel intra eā: ſi tēpus nō fuerit diſpo
ſitu ad exeundū extra. Tunc ſacerdos accipiat crucē in manu dex
tera et flexis genibus dicat. añam. Aue rex nr̄. ter. et altius quali-
bet vice. Et in incipiēdo q̄libet vice. Aue rex nr̄. Flectat genua.
Et in vltima vice finiatur tota antiphona ꝑ chorū. Qua finita di-
catur Tertia: et cātor incipiat. añam. Pueri hebreorum. Si cātor
adeſt: aliaꝝ dignitas antiquior; vel canonicus: deficiēte dignitate.
Et ſuccentor icipiat. p̄s. Legē pone mihi dn̄e. In tono ſuo miſſo:
Et finitis pſalmis tertie duplicetur. aña. Pueri hebreorū: Octa.
ua in altū. Et dicatur a duobus dn̄is. R. Circundederūt me. Et fi
nita tertia Diaconꝰ accipiat bn̄dictionē ab ep̄o ſi adeſt. vel a ſacer
dote faciēte officiū: ⁊ dicat euāgeliū. ſ. Cū appropinquaſſet ieſus.
Quo finito: fiat ſermo ad populū. Et finito ſermone incipiat Suc
cētor. añam. Collegerūt pontifices. Et dū icipitur moueatur pro
ceſſio vſq; perueniatur ad portas eccleſie: que debēt eſſe clauſe.
Et finita aña. ſ. Collegerūt. Incipiat cātor vel pueri qui ſunt intra
eccleſiā. v. Gloria laus. Cum alijs: Et finitis illis verſibus: dū di
citur vltimus veniat nūtius ſiue hoſtiarius et ducat ſacerdotē ad
portas eccl'ie: dominis ꝓceſſionaliter in ſuis locis remanētibꝰ.
Et dū ſacerdos ſteterit ad portas eccl'ie accipiat crucē: ⁊ ꝑcutiat
eas cū cruce ter ſucceſſiue ⁊ altius dicēdo in qualibet vice. Attoli
te portas principes veſtras: et eleuamini porte eternales et introi
bit rex glorie. Et ab intus reſpondeatur. Quis eſt iſte rex glorie:
Et ſacerdos dicat. Dn̄s fortis et potēs: dn̄s potēs in prelio. Et i
vltima reſpōſione: dicat ſacerdos. Dn̄s virtutū ipſe eſt rex gl'ie.
Et tunc apperiātur porte. Et ſuccētor incipiat añam. Ingredien-
te domino in ſanctā ciuitatē. Et intrēt domini eccleſiā cōtinuādo
proceſſionē: et intrātibus dominis chorū: ſacerdos itret ſacrariū
ad ſe induēdum. Et ipſe ſacerdos et miniſtri exeāt ad miſſam indu
ti veſtimētis albis. Que veſtimēta deponātur cū incipitur Paſſio:
et accipiant veſtimenta nigra: ⁊ claudatur tunc Retabulum quod

ipſa die in Ramis palmarum fuerat apertum.

¶ In die ſcō veneris ſi pōtifex celebrat ſeruet̄ ordo ī Pōtificali libro notat⁹. Sed ſi celebrat ſimplex ſacerdos īcipiat a bñdictione ignis: ⁊ qꝛ vt plurimū in omnib⁹ eccl'ijs eſt liber cōtinēs ordinē officij hebdomade ſancte: ⁊ ī miſſalib⁹ etiā cōtinet̄ ſatis explicite: ideo hic ſubiicetur. ¶ Subiicet̄ etiā fontiū bñōi ī ſabbato ſancto.

¶ A reſurrectiōe dñi vſq; ad aſcēſionē dicatur. añā.

In die reſurrectionis mee dicit dominus alleluya. ℟. Sedit angelus ad ſepulchrum domini.

¶ Ad fontes ad veſperas in die ſancto reſurrectiōis. añā.

Pre timore autē eius exterriti ſunt cuſtodes. ps. Laudate pueri dominū. Alleluya. vij. ¶ Añā. Et reſpiciētes. ps. In exitu iſrael. Alleluya. viij. ¶ Et cātādo iſtos pſalmos eāt proceſſionaliter ad fontes pridie cōſecratos precedente cruce cū luminarib⁹: cū turribulo pſallendo pſalmos. Quibus finit⁹ repetātur per Alleluya. Antiphone. Et finitis pſalmis dicatur. Hec dies. All'a. Angel⁹. domini. Alius verſus. All'a. Reſpōdens autē angelus. Ad magt. añā. Scio quod ieſum queritis nazarenū crucifixū ſurrexit. All'a. Orō. Deus qui pro nobis filiū tuū crucis patibulū. Poſt orōnē in reuerſione canetur. ℟. Chriſtus reſurgens. ℣. Dicite in nationibus all'a. ℟. Quia dñs regnauit in ligno all'a. Orō. Solita q̄s dñe. Qua dicta loco Benedicamus. Dicatur iſte. ℣. Exultemus et letemur hodie. ℟. Exultādi et letādi. añā. Et valde mane vna ſabbatorum. Et ſic finiuntur veſpere. Et his tribus diebus poſt feſtū dicetur a duobus pueris iſtud Benedicamus. ſupradictum ſcilicet. Exultemus et letemur. Aliis vero diebus vſq; in ſabbatū in albis dicetur ab eiſdem pueris aliud Benedicamus. Cū duplici. All'.

¶ Dñica prima poſt penthecoſten vſq; ad aduentū domini. ℟.

Omps deus ſupplices te rogamus et petimus: vt interceſſio Archangelorū ſit ꝑ nobis ad te ſemp Michaelis ⁊ Gabrielis ſimiliter et Raphaelis: vt digne offeramus tibi hoſtias ad altare: ⁊ appaream⁹ ante ſaluatorem per interceſſionem nouem ordinū Angelorum Thronorū ⁊ dñationum principatuū et poteſtatum: et Virtutum cum Cherubin et Seraphin: vt ipſi intercedant pro

nobis: qui non ceſſant clamare. Voce. Sãctus. Sãctus. Sanctus.
Dominus deus exercituum rex iſrael: qui regnas ſine fine: digna-
re famulos tuos hodie exaudire. Alleluya.

¶ In die Aſcenſionis. R.

OMnis pulchritudo exaltata eſt. R. Non relinquam vos or-
phanos alleluya. R. Viri galilei quid admiramini.

¶ In Penthecoſtes. R.

REpleti ſunt omnes ſpiritu ſancto. R. Loquebãtur variis lin-
guis. R. Erant omnes apoſtoli pariter.

¶ In die ſancte Trinitatis. R.

BEnedictus dominus deus iſrael: qui facit mirabilia ſolus.
R. Honor virtus et poteſtas. R. Benedicamus patrem et fi-
lium cum ſancto ſpiritu. R. Cantemus domino glorioſe.

¶ Sanctorale commune.

¶ In feſtiuitatibus apoſtolorum. Rm.

TOllite iugum meum. R. Cum ſteteritis ante reges et preſides.
R. Vos eſtis lux huius mundi.

¶ Reſponſum de vno martyre. R.

DOmine preueniſti eum in benedictionibus. R. Corona aurea.
R. Iſte ſanctus digne in memoriam vertitur hominum.

¶ In Proceſſione de pluribus martyribus. R.

VIri ſcti glorioſũ ſanguinẽ fuderũt. R. Lauerũt ſtollas ſuas: et cã-
didas eas fecerũt. R. O venerãda martyrũ glorioſa certamina.

¶ In natale vnius confeſſoris. R.

ECce ſacerdos magnus. Si precipuus fuerit confeſſor. Rm.
Ecce vir prudẽs. Etiã ſi precipuus fuerit cõfeſſor. R. Sãcte.
R. chriſti confeſſor audi rogãtes ſeruulos.

¶ In natale vnius abbatis. R.

IUſtus germinabit ſicut lilium. R. Sanctiſſime cõfeſſor chri-
ſti. R. monachorum pater.

¶ In Proceſſione vnius cõfeſſoris doctoris. R.

In medio eccleſie apperuit os eius.

¶ In natale plurimorum confeſſorũ. R.

Sacerdotes dei benedicite dñm. R. Propter teſtamẽtũ domini.

¶ In natale vnius virginis. ℞.

S Pecie tua ⁊ pulchritudine tua. ℞. Veni electa mea. ℞. Regnū mūdi ⁊ oēm ornatū ſcl'i cōtēpſi ꝓpter amorē dñi mei ieſu xpi.

¶ In natale plurimarum virginum. ℞.

A Dducētur regi virgines poſteā proxime eius offerentur in letitia ⁊ exultatione. ℞. Feliciter virgines vincūt mundum.

¶ Incipit ſanctorale feſtorū ſanctorū.

¶ In feſto ſancti ioannis apoſtoli ⁊ euangeliſte. ℞.

Q Ui vicerit faciā illū columnā in templo meo dicit dñs. ħ. Et ſcribā ſuper eū nomē meū: ⁊ nomen ciuitatis noue hieruſalē.
℣. Vincenti dabo edere de ligno vite: quod eſt in paradiſo dei mei.
ħ. Et ſcribā. Aliud. ℞. In medio eccleſie.

¶ Purificatio beate Marie. ℞.

A Dorna thalamū. ℞. Reſpōſuz accepit Symeō. Ad pceſſionē.
℣. Cū inducerēt puerū ieſuz. ħ. Nūc dimittis. ℞. Gaude maria vgo.

¶ In annunciatione beate Marie. ℞.

Miſſus eſt gabriel angelus. ℞. Naſcetur nobis paruulus.

¶ In inuentione ſancte crucis. ℞.

H Oc ſignum crucis erit in celo. ℞. Ecce crucem domini. ℞. Per tuam crucem ſalua nos chriſte.

¶ In feſto ſancti Joannis Baptiſte. ℞.

E Liſabeth Zacharie. ℞. Ingreſſo Zacharia templuz. Rm. Inter natos mulierum.

¶ In feſto ſanctorū Petri et Pauli. ℞.

S I diligis me Symō petre. ℞. Beatus es ſymon bariona. ℞. Quodcunqz ligaueris.

¶ In triumpho ſancte crucis. ℞.

O crux benedicta. ℞. O crux glorioſa. ℞. Hoc ſignum crucis.

¶ In feſto marie Magdalene. ℞.

L Etetur omne ſeculum. ℞. Pectore ſincero. ℞. Beata maria que piarum vndis lachrimarum.

¶ In die ſancti Jacobi. ℞.

A Poſtolus chriſti iacobus. ℞. Sanctiſſimo iacobo veritatem edocente. ℞. Cum veniſſet philetus ad iacobum.

¶In die ſancte Anne matris virginis marie dñe nr̃e. ℟.

Nazarenꝰ pr̃ huiꝰ vite. ℟. Quadã die ſoli. ℟. Prima fidẽs crede.

¶In ſancta Martha hoſpita chriſti. ℟.

Martha natu nobilis. ℟. Decora facie. ℟m. Ut creſcit corpore creſcit virtutibus.

¶In vincula ſancti Petri. ℟.

Quem dicunt homines. ℟. Tu es petrus et ſuper hanc petrã. ℟. Domine ſi tu es: iube me venire ad te.

¶In feſto ſancte Marie de niuibus. ℟.

Sancta et immaculata. ℟. Cãdida v̾ginitas. ℟. Ortus cõcluſus.

¶In die ſancti dñici ordinis predicatorũ. ℟.

Datum mundo pro mundi gloria.

¶In transfiguratione domini. ℟.

Aſſumptus hodie dominꝰ ieſus. ℟. Ante duos vates. ℟. Sicut vnius dei Trinitas.

¶In die ſancti laurentij. ℟.

Quo progrederis ſine filio. ℟m. Noli me derelinquere pater. ℟. Ypolite ſi credideris.

¶In vigilia Aſſumptionis beate marie v̾ginis. ℟.

Ad nutũ dñi noſtri. ℟. Candida virginitas. ℟. Ortus cõcluſus.

¶In die aſſumptionis beate marie. ℟.

Vidi ſpecioſã ſicut columbã. ℟. Sicut cedrus exaltata ſum. ℟. Que eſt iſta que proceſſit ſicut ſol.

¶In die ſancti Bartholomei apoſtoli. ℟.

Ingreſſus bartholomeus. ℟. Per os pſeuſtij. ℟. Uocatus a Polemio Rege indie.

¶In die ſancti Auguſtini. ℟.

Ciuitas nobilis tagaſti. ℟m. Maxima parentum cura. ℟m. Erronis adoleſcentis.

¶In decollatione ſancti ioannis. ℟.

Miſit herodes rex manus. ℟. Joannes baptiſta arguebat herodem. ℟. Metuebat herodes Joannem.

¶In die ſancti Antonini martyris. ℟.

Nobilis genere. ℟. Sacrꝭ litter͛ edoctꝰ. ℟. Caſtitatꝭ aũt ſplẽdore.

¶ In die natiuitatis ſancte Marie. ℟.

HOdie nata eſt beata virgo maria. ℟. Beatiſſime virginis marie. ℟. Natiuitas tua dei genitrix virgo.

¶ In exaltatione ſancte crucis. ℟.

O crux benedicta. ℟. O crux glorioſa. ℟. Hoc ſignum crucis.

¶ In feſto ſancti michaelis archangeli. ℟.

FActum eſt ſilentiuz in celo. ℟. Stetit angelus iuxta aram tẽpli. ℟. In conſpectu angelorum.

¶ In die ſancti franciſci ordinis minorũ. ℟.

FRanciſcus vt in publicum ceſſat negotiari. ℟. In die feruẽs opere. ℟. Dum pater hunc perſequitur.

¶ In die ſancti luce. ℟.

In viſione dei vidi. ℟. Quattuor facies vni. ℟. Similitudo vult9.

¶ Bellũ debella marin. ℟.

REges potentes maurorum. ℟. Multi autem qui ex naufragio. ℟. Magnis cuneis.

¶ In die omnium ſanctorum. ℟.

BEnedictus dominus deus iſrael. ℟. Sancta ⁊ immaculata virginitas. ℟. In conſpectu angelorum.

¶ In die ſancti Martini epiſcopi. ℟.

HIc eſt Martinus electus dei. ℟. Domine ſi ad huc populo tuo ſum neceſſarius. ℟. O beatum virum martinum.

¶ In die ſancti Eugenii archiepiſcopi Toletani. ℟.

APoſtolatu gallie ſuſcepto. ℟. Ciuis vrbis Toletane. ℟. Ut ſolis radius noctem eliminat.

¶ In die ſancti clementis. ℟.

ORemus omnes ad dominuz. ℟. Ecce ſacerdos magnus. ℟. Ora pro nobis beate Clemens.

¶ In die ſancte Catherine virginis. ℟.

SAncta virgo Catherina. ℟. Cogit ceſar chriſti ſeruos libare demonibus. ℟. Uirgo prudens et electa.

¶ In die ſancti Andree. ℟.

DUm perambularet dominus iuxta mare. ℟. Mox vt vocem domini predicantis. ℟. Doctor bonus.

¶ In die ſancti Nicholai. ℟.

Confeſſor dei nicholaus. ℟. Operibus ſancti⁹ nicholaus. ℟.
Quodam die tempeſtate ſeuiſſima.

¶ In die ſancti Thome apoſtoli. ℟.

Apparuit thome dominus. ℟. Orabat ſanctus thomas. ℟.
Aduenientes milites qui percuſſerunt eum.

¶ In feſto viſitationis ſancte marie ad eliſabeth. ℟.

Exulta ſatis hodie ſyon. ℟. Nuntiu⁹ celſus Gabriel locutu⁹ eſt
Marie. ℟. Exurgens ecce maria chriſto grauida.

¶ Vnū notādū eſt: qḋ vſus et oṙo ſemꝑ ſunt dicēda ḋ dñica occur
rēti in dñicis dieb⁹. Et de feſtis occurrētib⁹ in ſuis ꝓceſſionib⁹.

¶ Ordo qui ſeruatur in proceſſionibus in Eccleſia Conchenſi:
per circulum anni per breues regulas digeſtus: vt melius intelligā
tur mandata ſuperius poſita.

¶ In primis in ꝓceſſione prīme dñice aduētus dñi incipit Succē
tor. añam. Aſperges me dñe. Cū ſuo verſu. ſ. Miſerere mei deus.
ſub miſſa voce. Et duplicata aña cū. Glia patri. Dicat etiā. añā.
Signū ſalutis. Et preſbyter dicat oṙonē. ſ. Exaudi nos dñe ſancte
pater. Et ſic fit per totū annū: preter quam in ſancta reſurrectione
domini: et pētheco ſte. vt ſ. notatū eſt: in qua dicitur. Vidi aquā.
Et hoc facto incipit Succētor. añam. Miſſus eſt gabriel angelus.
Cū qua eat proceſſio cātando vſq₃ ad ianuā chori. Qua aña can
tata dicat preſbyter oṙonē cōſuetā. Dñe ieſu chriſte qui i introitu
hieruſalē. Et oṙone finita incipiat Succētor. ℟. O venerāda mar
tyrū victoria. Et cātādo illā eat proceſſio vſq₃ ad ſecūdū pānū ſeu
ſtationem. Et ibi incipiat ſuccētor verſum: qui eſt. Deſpecta nāq₃.
Et cū hoc verſu eat ꝓceſſio vſq₃ ad tertiū pānū. Et ibi dict⁹ Suc
centor reuertatur ad ipſam: q̄ eſt. Et ideo. Et nota qḋ hoc. ℟m. eſt
pro oībus dñicis de vi totius anni: preter quā in reſurrectione dñi.
Et in oībus alijs dñicis erit. ℟. Lauerūt ſtollas ſuas. Quo di
cto preſbyter dicat oṙonē. ſ. Propiciare q̄s dñe. Et illa dicta: ſi
die lune ſe q̄nti fuerit feſt. i ſer. vl q̄ttuor capax: vl qḋ ſit octaua ſeu
octauariū: nō dicatur. ℟. defunctorū. Sed ſi tale feſtū nō fuerit: in
cipiat Succētor. ℟. defunctorū. ſ. Requiē eternā. Quo finito preſ

byter dicat orationem. Et illa finita: incipiat Succentor ipſe: nonum. Rm. talis hyſtorie dominicalis neceſſarie ſeu de vi. ¶ Verū tamen ſi feſtum fuerit in die lune: vt dictum eſt: ceſſat. Rm. defunctorum in dominica precedenti que eſt de vi. Et etiam ceſſat. Rm. de hyſtoria. Et tunc incipiat Succētor antiphonam. **Aue virgo.** Que ſeruit pro omnibus dominicis totius aduentus.

¶ Regula pro dominicis non de vi.

¶ Succentor incipiat Antiphonas vt ſ. notatas in Aſpſorio. Et dicta p presbyterū orone: Succētor ipſe icipiat añam. **Oms deus.** Et exeat proceſſio cū cruce: vt ſ. Et dicta orone. Succentor incipiat predictum. Rm. **Lauerunt ſtollas ſuas.** Cū ſuo verſu: et preſa. Et orone dicta: ſi die lune ſequenti nō fuerit feſtū ſex vel quatuor caparum: dicatur. Rm. defunctorum. ¶ Veruntamen ſi feſtum ſex vel quatuor caparum vel octauariū fuerit in die lune: ad introitum chori: icipiat. R. **Sancta et imaculata.** ¶ Et inſuper notandū eſt: quod ſi in ipſis dominicis tam de vi quam non de vi fuerit feſtū ſex caparū vel octauariū: vel dominica infra octauas: Proceſſio erit de feſto. ¶ Et hec regula eſt pro oībus dñicis nō de vi: et hec. añ. **Omnipotēs deus.** et. Rm. **Sancta et immaculata.** In tempore ḋ. **Domine ne in ira tua.** vſq3 ad Septuageſimam. et **Deus omnium.** vſq3 ad aduentū dñi: in omnibus dñicis: in quibus nō fuerit feſtū.

¶ Sunt alie proceſſiones per circulum anni in diebus dominicis: que ſunt ſex caparū: et non habēt proceſſionē ſolēnē: vel octauas ſolemnes: vel dñicā infra octauas venientem intra tales octauas. Et in huiuſmodi proceſſionibus non dicūtur niſi duo Reſpōſoria.

¶ Sed ſi fuerit in octaua ſeu octauario ſancte Marie candelarū in Februario: Reſponſoria ſunt hec duo que ſequūtur. Primū **Obtulerunt.** Secundū **Gaude Maria.** Et ſi fuerit in aſſumptione: Reſponſoria erunt. **Veni electa mea.** Et ſecundum. **Gaude Maria.** Item in natiuitate beate Marie: Reſponſoria erunt. **Beatiſſime virginis marie.** Secundum. **Corde et animo.** vel. **Felix namq3.**

¶ Omnes apoſtoli habēt proceſſionem ſolemnem. Et in octaua ſolemni apoſtolorum habentium octauarium: Reſponſoria ſunt hec. **Tollite iugum meum.** et. **Vos eſtis.** ¶ Et ſi feſtum fuerit ſex

caparũ alicuius martyris: vel octauariũ: Reſpõſoria erũt. **Dñe**
preueniſti. et. **Iſte ſanctus.** ¶ Si autẽ fuerit cõfeſſor: Reſpõſoria
erũt. **Ecce ſacerdos magnus.** et. **Sãcte.** R. **audi rogãtes ſeruulos.**
¶ Et ſi doctor fuerit. R. **In medio eccl'ie.** ¶ Et ſi fuerit abbas. R.
Sãctiſſime cõfeſſor. ¶ Et ſi fuerit virgo. R. **Ueni electa mea:** et.
Regnũ mundi. Et antiphona ad intrandũ chorum ſit illa q̃ currit
eo tpe: vt in tẽpore reſurrectionis. **Regina celi.** Et ſic de alio tpe.
¶ In proceſſione in Purificatione ſancte Marie: dũ dicitur tertia
exeat preſbyter cũ ſuis miniſtris ad altare: et benedicat candelas:
vt ĩ Miſſali. Quo facto: incipiat diſtribuere. Et ſuccẽtor ĩcipiat.
añam. **Uenite et aſcẽdite.** Et dicat ter. Et in q̃libet vice ſonet altius
ſolẽniter. Qua dicta: cereis aſcenſis: incipiat. añam. **Lumẽ ad re-**
uelationem. Et illa finita: dicant omnes pſalmu: **Nunc dimittis.**
Quilibet verſus per ſe dicatur: et reiteretur ad antiphonã ad quem
libet verſum. Quouſq; totus pſalmus finiatur cum **Gloria patri.**
Quo facto incipiat. añam. **Adorna thalamum.** Et cum hac exeat
Proceſſio quouſq; finiatur: et incipiat. R. **Reſpõſum acceperũt.**
Et deinde. **Gaude maria virgo:** Uſq; ad chorum.
¶ In Proceſſione Mercurij cineris: interim dum dicitur ſexta et
nona. Exeat preſbyter cũ miniſtris et cruce cũ veſtimentis nigris
ad altare: dum pulſatur ad proceſſionem: et benedicat cinerẽ. Et
diaconus accipiat cinerẽ in patena verſus ad chorũ. Et ſuccẽtor
incipiat Reſpõſoriũ. **Afflicti pro peccatis.** Cũ ſuo verſu exeũdo per
vnã portã: reuertũtur per alterã ſine mora. Et poſtq̃ fuerint ĩ cho
ro: eant Preſbyter et Diaconus ad altare: et domini exiſtentes in
choro eant ordinatim ad accipiẽdũ cinerẽ. Et interim Succentor
canat. añas. prout ſunt in **Officerio.** Quouſq; cinis ſit acceptus.
¶ Quo facto incipiat Succẽtor offitium miſſe: et quidã puer inci
piat Reſpõſum et dicat totũ verſuz. Et ſuccẽtor incipiat Tractũ. ſ.
Dñe non ſecundũ. Cum ſuis verſibus. Et in hac die cineris dicat
totus Tractus ſed in alijs ferijs puta in die iouis ſequẽti dicitur tan
tum primus verſus eiuſdẽ tractus. ſcilicet. **Domine non ſecundũ.**
Et in die veneris ſequẽti dicatur totus Tractus. Et in die ſabbati
vnus verſus. ſcilicet. **Dñe nõ memineris.** Deinde feria ſecũda quar-

ta ⁊ sexta in tota quadragesima dicatur totus Tractꝰ p̄dictus vſqꝫ ad dominicā in passione. ¶ Et a dominica in passione vſqꝫ ad diē mercurij hebdomade sancte est Tractus. **Per signum crucis.** Et omnes Tractus qui venerint a septuagesima ⁊ per totam quadragesimam incipiuntur a Succentore. Et statim ꝓsequitur chorꝰ: preter quam dominicis diebus. Nam tunc duo domini dicunt vini ac bini Tractus cum suis versibus.

¶ In vigilia Resurrectionis.

¶ Processio vigilie resurrectionis ad accēdendū lumē nouū creat presbyter cū ministris cum cruce et vestimentis ceruorū: velatis ad tēpus cōgruentibus: et presbyter cū capa rubea. Et succentor incipiat psalmum. **Deus in adiutoriū meū intende.** Totum: et accenso lumine reuertātur ad sacristiam seu vestiarium cum psalmo. **Deus misereatur nostri.** Deinde ordinatur processio ad fontes iuxta consuetudinem: vt in missalibus. Et habentes capas in missa comendant. **Alleluya.** Que pro Responso dicitur: et tractum duobus dominis. ¶ Et notandum quod omnes **Alleluya:** que dicuntur pro Responsorijs in quattuor temporibus sancte trinitatis et aliorum quattuor temporum: et per annum dicuntur a puero chori: preter Tractus: qui sunt duorum dominorum.

¶ In letanijs ordo processionum seruandus.

¶ In processionibus letaniarum sancti Marci: et aliarum letaniarum: que incipiunt die lune ante ascensionem domini dicta Missa diei et sexta in ecclesia maiori: Succētor incipiat offitium sauicet. **Exurge domine adiuua nos.** Cū suo versu et **Gloria patri.** Intono sub missa voce. Quo dicto: plane dicat ter. **Kyrieel.** Et dicant **Pater noster.** In silentio. Quo pacto: Succētor incipiat psalmū. **Deus misereatur nostri.** In cuiꝰ fine dicat capellanus orationē. s. **Mentem familie tue quesumus dn̄e intercedente beata dei genitrice Maria ⁊ munere compunctionis aperi: et largitate pietatis exaudi. Per christū.** Et oratione finita: Succentor incipiat. añā. **Exite sancti.** Cum qua eant vſqꝫ ad portaꝫ ecclesie. Et dicta añā. cantata: incipiat Respōsum sancte trinitatis. s. **Benedictus dn̄s.** In cuius fine incipiat Responsuꝫ scē crucis. s. **Hoc signū crucis.**

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

Et illico. R. ſctē marie. ſ. Gaude Maria virgo. vel Beata es vgo Maria. Et deinde. R. angelorū quod eſt. In cōſpectu angelorum. Et poſtea. R. patriarcharum. Inter natos mulierū. Poſt hec dicatur. R. Apoſtolorū. Uos eſtis. Deinde dicatur. R. Martyrum. Iſte ſanctus. Et poſt hec dicatur. R. plurimorū Martyrū. Lauerūt ſtollas ſuas. Et ſi opus fuerit dicatur. O veneranda martyrū. Et de cōfeſſorib⁹. Sanctiſſime. Et de virginib⁹. Ueni electa mea. et. Regnū mūdi. Et poſtq̄ȝ proceſſio fuerit iuxta locū: quo vadit: Succētor incipiat. añam. Aue virgo ſanctiſſima: Per totū annuȝ: cū qua ipſa proceſſio cātando ingreditur Eccleſiam. Sed p totū tēpus Reſurrectionis dicitur in ingreſſu eccl'ie. Regina celi. ¶ Et dicta miſſa beate Marie. ſ. Salue ſancta parēs. In qua pma oro ſit ipſius beate marie virginis. ſ. Cōcede nos. Secūda oro de vocatione eccl'ie ad quā vadit proceſſio. Tertia vero oro ſit pro re illa p qua fit proceſſio. ¶ Et finita miſſa: cōmēdat ſuccentor: duobus dñis duo ſceptra: ⁊ incipiāt letaniā. ſ. Rex angelorum. ¶ Alie pceſſiones q reſtāt. tā in Paſchalib⁹ diebus: quā aliarū feſtiuitatū ſolemniū: q proceſſionē habuerint: ordinabuntur: prout ſupra: ⁊ continetur in libellis proceſſionū dicte eccleſie Conchen. ¶ Unus nota qd vſus ⁊ oro ſemp ſunt dicēda de dñica occurrēti in dñicis. Et de feſtis occurētibus in fine Proceſſionis ſimiliter.

¶ Informationes et cautele obſeruāde p Preſbyterū volētem diuina celebrare: et ex multis pauce ſcribentur.

Sacerdos miſſam celebraturus in primiſ ſe mente ⁊ corpore pparet: mētē pparabit habēdo tria. ſ. Intētionis diſcuſſionē: ita q nō celebret propter vanā gloriā: nec ppter alicuius pſone fauorē: nec ppter lucrū tēporale: nec propter verecūdiā: ſed propter deum pricipaliter. Deinde contritionem generalem habeat de omnibus cōmiſſis ⁊ omiſſis: ⁊ doleat corde.

¶ Tertio puram confeſſionem de omnibus criminibus faciat: et ſatiſfactionem in quantum poteſt: et ſi nequit tā cito veraciter: ſaltem ſit cum propoſito ſatiſfaciendi et reſtituendi.

¶ Sacramētū vehemēter deſideret: q: quelibet Miſſa eo affectu

eſt habēda ⁊ dicēda a quocūqꝫ ſacerdote q̃ſi prima dicat: ⁊ tāq̃ꝫ ſi nūq̃ꝫ ampliꝰ ſit dicēda: tã magnū cm̄ donū ſemꝑ d̊bet eſſe nouū.

¶ Attēdat ꝙ accedit ad mēſam dñi: quē tenemur diligere ex toto corde et ex tota anima: et ex totis viribus noſtris; ideo ſe totū recolligat deuotiſſime; q̄ʒ miſſa ſic eſt celebrāda cōtēplationiꝰ paſſioniꝰ xp̄i cauſa: cuius memoriale eſt: tamen eſt habēdus modus: ne protractione nimia vel acceleratione nimia fiat ſacerdos notabilis: nã acceleratio ſignuꝫ eſt in curie. Protractio eſt occaſio diſtractionis quãdoqꝫ ſibi: et quãdoqꝫ auditoribus. Nimietatē ergo arguit Guillermus pariſiēſis ĩ libro rethorice diuine: ideo mediū teneat.

¶ Curabit ſacerdos habere diligētiã ad cōficiēdū cū intētiōe cōſecrãdi. Reuerētiã ad tãgēdū. Et deuotionē ad ſumēdum: q̄m ſic ſentiēdo ⁊ agēdo digne tractabit ſacramentū: rite paget officiū. atqꝫ pericula ⁊ ſcandala euitabūtur: ⁊ deū diligere ꝑ talē miniſtrū cōprobabitur. Nã alias ille deū diligere nō probatur: q̇ in mēſa altaris: vbi rex regū ⁊ dñs omniū tractatur et ſumitur: irreligioſus: indeuotus: ĩpudicus: diſtractus: vagus: aut d̊ſidioſus appariierit.

¶ Corpus ſacerdotis ſic opportet ſit preparatū ꝙ nō ſit ip̄e indiſpoſitus: nec nauſeabūdus: et q̊d ſit ieiunuꝰ: ita q̊d poſt mediã noctē nihil comederit nec biberit: q̊dqꝫ nō ſentiat g̃ues eructuatiōes: ſꝫ nihil refert vtrū dormierit vel nō: dū tamē ſtomacus ſit bene diſpoſitus quia ſolum quieꝰ: tēpus: et digeſtio requirūtur. ſecundū Ber. brix. gloſatorē Decretaliū: et archidiaconum in. c. Nihil. vij. q. j. et. Hoſ. in. c. Si conſtiterit. de acuſa. et de con. diſ. ij. Tribus. geſtus valde compoſitos ac deuotos habeat.

¶ Stabit ſacerdos rectus ⁊ nō iacens in altari. Cubitos iūgat lateribus. Manus mediocriter exaltet: vt extremitates digitorum modicū circa humeros videantur: nō tamē humeroꝝ excedãt. Intellectum ſignis et verbis coaptet: quoniã magna latent in ſignis: maiora ĩ verbis: maxima ĩ intentione. Tres digitos iungat: quibꝰ ſigna faciat: reliquos duos in manu componat. Signa faciat directe non obliqꝫ: alte ſatis: ne calicem euertat. Non circulos faciat pro crucibus. Cum vero inclinandum erit: non obliqꝫ ſed directe ante altare toto curuatus corpore ſe inclinet.

Matutine & prima dicant anteq̄ Sacerdos Miſſam celebret.

nota circa Momentis

Notulam de modo agendi officium memoriter et bene ſciat: q̄z deuotius dixerit: tamē ſemper habeat librū in quo ſit Canon: ſine quo nō celebret: vt ad ipſum reuertatur et recurrat. Canonē: q̄ incipit a Te igitur: legat in ſilentio et diſtincte non properando maxime ab illo loco. Qui pridie quam pateretur. In momentis nō fiat vocalis expreſſio: ſed mentalis: ſemper ſeruetur ordinarium miſſe tā in dicendis quam in agendis cerimonijs. nam nihil aliud debet a ſacerdote dici quā qđ cōtinetur in miſſali. ar. c. Uiſum. et. c. De nominib9. de cō. diſ. j. Cogitari tamē poſſunt quecunq3 deuota. ſecundum. S. Bonam venturam: ſed non exprimi.

Et cū dixerit. Qui pridie quā pateretur: totū ſe colligat ſingulis verbis attēdēs: ⁊ ꝓferēdo verba cōſecrationis ſemꝑ intēdat cōficere id quod xp̄s inſtituit ⁊ eccleſia catholica facit. Et ī dicendo. Accipite ⁊ mādūcate ex hoc oēs: reſpiret: ⁊ vno ſpū tractu dicat. Hoc eſt enim. etc̄. et ſic fugiet alias cogitatiōes. Illud idē faciat ī cōſecratiōe ſanguinis. Et caueat ne emittat anhelitū vehemētē: vt multi faciunt. Et ſciat qđ in ꝑſona chriſti conficit. Punctus nō eſt interponēd9 iter verba cōſecrationis: ſed vno tractu verba cōſecrationis dicātur attēte ⁊ cū intētione cōſecrādi: vt dictū eſt.

Nota circa renouatione Sacri.

Sit preterea ſacerdos caut9 q̄ ſi plures hoſtias habeat cōſecrare: debet harū vnā eleuare: quā ſibi ōputauerat a principio ad miſſam: et teneat illā penes alias: ita quod intentionē ad omnes ſimul dirigat: et ſignando et dicendo. Hoc eſt enim corpus meū. Oēs cogitet quas demoſtrat et ante ſe habet: et illas cōſecrare intendat.

Item caueat: vt dum ſumit: nūq̄3 vno hauſtu calicem ſumat: ne propter impetum tuſſis inopinate occurrat: ſed bis vł ter caute ſumat: vt impedimētum nō habeat. Si vero plures hoſtias debet ſumere: vt quādo hoſtia eſt renouanda. Primo ſumat eam quam cōfecit. Poſt hec alias hoſtias conſecratas: q̄ erant in reliquario. Deinde ſanguinem. Deinde deſuper ablutiones.

Collecte dicēde i miſſa ſemꝑ ſint ipares. Dicitur vna ꝓpter vnitatē deitatis. Tres propter trinitatem perſonarū. Quinq3 ꝓpter quinq3 partitā paſſionē chriſti ⁊ plagarū eius. Septē ꝓpter ſeptiformē grām ſpūs ſcti. Septenariū numerū excedere nō expedit.

Et orõ pro defunctis: cũ additur: penultimo loco orõnũ ponatur.

¶ In miſſis defunctorum nulla alia oratio quam de defunctis dicitur: excepta oratione. Omnipotẽs ſempiterne deus qui viuorũ dominaris ſimul et mortuorũ: eo ꝙ etiam pro mortuis mentionẽ facit equaliter. Et hoc in miſſa priuata.

¶ Etas requiſita cuilibet fideli chriſtiano ad confitendum: et corpus chriſti ſumendum.

Omnis fidelis xpianus cum ad annos diſcretionis puenerit: tenetur ſaltem ſemel in anno cõfiteri peccata ꝑ eũ cõmiſſa legitime proprio ſacerdoti: vel de eius vel ſuperioris eius licẽtia ꝑ. c. Omnis vtriuſqꝫ ſexus. de penitẽtijs et remiſſionibus. maxime qꝛ penitentia eſt de iure diuino. Unde etiam pueri doli iam capaces confiteri tenẽtur. quia tunc tales pueri doli capaces peccare poſſunt. vt patet extra. de delictis puerorum. c. Pueris.

Omnes tenent[ur] anno ad confeſſione.

¶ Tenetur etiã omnis fidelis xpianus in etate decem vel duodecim annoꝝ cõſtitutus Euchariſtie ſacramẽtũ ad minus in paſcha Reſurrectionis recipere: niſi forte de proprij ſacerdotis conſilio ob aliquã rationabilẽ cauſam ad tempus ꝛ illud breue duxerit abſtinẽdũ. Alioquin ꝛ viuẽs ab ingreſſu eccleſie arceatur: et moriẽs chriſtiana careat ſepultura: vt in. d. c. Omnis vtriuſqꝫ ſexus: Et cũ diximus quod in decimo vel in duodecimo anno poſſunt pueri ſiue adoleſcentes cõmunicare: illud eſt intelligẽdũ: quando poſſunt cõcipere deuotionem huius ſancti ſacramẽti: et diſcernere et diiudicare corpꝰ chriſti: ꝛ reuereri ab alio cibo vt decet ꝛ eſt neceſſe: ita tamẽ qđ ĩ eis appareãt tũc ſigna diſcretionis deuotionꝭ et reuerẽtie. Nã tales vt dicit ſctus Thomas in. iiij. diſ. ix. Poſſunt et debent ſaltẽ ſemel in anno ſumere: ad quod tenẽtur eos inducere: qui eorum curam habent: ꝛ curatus ipſe: quantum in ipſo eſt. Et ſciãt ſacerdotes quod omnes q̃ communicauerint a die lune ſeptimane ſancte incluſiue vſqꝫ ad dñicã in albis: cõmunicantes in quolibet dictorũ dierũ prefati termini: ſatiſfaciunt ꝓcepto eccl'ie: et cõmunicare dicũtur in Paſcha: et hoc ꝑ cõceſſionẽ Eugenij pape. iiij.

No. tempus in q̃ quilibet tenetur cõmunicare

Proprij ſacerdot[is]. quis dr̃ proprius ſacerdos. vt colligo ex Panor. in. d. c. omnis. et Car. in clemen. dudum de ſepul. Primo, Papa in toto mũdo. 2o. legatus in tota ſua prouincia. Tertio penitentiarius eiuſdem legati in prouincia. Quarto Archiepus dum viſitat eſt propꝰ ſacerdos ſuorum ſuffraganeorum. et eos abſoluere poteſt. c. Noſtro. de peni. et remiſ. Quinto epus in tota ſua dioceſi.

¶ Ad debitã ſuſceptionẽ huiꝰ ſacramẽti tria reqrũtur. ſ. Immunitas a pecc̃o mortali. Eleuatio mẽtꝭ ad deũ. Et mũditia corpalis.

Sexto Archipreſbyter eccl'ie Cathedralis. Septimo vicarius generalis epi. Iſti duo poſſunt audire oẽs de dioceſi. argu. l. Cum pretor. ff. de iudi. et. c. offitium. de offi. Archipreſbyteri. Octauo pbr̃ parrochialis in tota ſua parrochia. Nono vicarij prefatorum. Decimo omnes habentes licentiaꝫ ab aliquo predictorum.

¶ Eſt itaq; ſecundum Petrū aureolū ordinis minorū in. iiij. diſ.
ix. q. ij. Idoneus ſuſceptor huius ſancti ſacramēti hō viator: adul
tus: fidelis: mēte preditus: ieiunus: deuotus: apparitione miracu
loſa nō prohibitus: ſine cōſcientia peccati mortalis: legitime con
feſſus: in cōuerſatione criminine nō notatus: et cū recta intētione.

Quibus ſit miniſtrandum Sacramentum eucharistie: et quibus non.

¶ Amentibus ſiue furioſis a natiuitate qui nūq̄ habuerūt vſum
rationis iſtud Sacramētū nō eſt dādum: quia nō habēt actualem
deuotionē requiſitam. Sed ſi aliquādo habuerūt vſum rationis:
et illum amiſerunt: habēt tamē aliqua lucida interualla: et tali tē-
pore interuallorū petūt iſtud ſacramentū cū deuotione: dandū eſt
eis volentibus recipere reuerēter: ita tamen quod tēpore furie nul
lo modo eis detur. Non datur freneticis quibus vſus rationis li-
gatus eſt omnino: maxime ſi timeatur d̄ irreuerētia: ſicut de expui
tione. Minus datur demoniacis: niſi cū deuotione et reuerētia pe
terent dum tamen habeant vſum rationis: quia tunc taliter deuo-
te et reuerēter petentibus eucharistia non eſt deneganda ſecundū
thomā: niſi cōſteteos pro crimine torqueri: quia tunc pro excōmu
nicatis ſunt habēdi. Min9 dandū eſt cathecuminis: quia nō ſunt
de familia chriſti per baptiſmū. Videatur ſanctus thomas. di. ix.
in. iiij. ſententiarū circa hanc materiā. Nec datur leproſis nō po-
tētibus ſacramentum recipere et tractare in ore ſuo.

Freneticis. Demoniacis. Cathecuminis.

¶ Cōmunicaturus ieiunus debet eſſe: ſi tamē aliqd cōmeſtibile vł
potabile poſt mediā noctē ſumpſerit nullo modo poteſt cōmunica
re: ſiue digeſſerit ſiue nō. de cō. diſ. ij. c. Liqdo. vij. q. j. c. Nihil. de
celebratione miſſarū. c. Ex parte. Excipit̄ caſus infirmitat̄: q2 ſi
de infirmorū piculo mortis timet̄: etiā poſt cibū vł potū tales infir
mi ſunt cōmunicādi ne ſine cōmunione decedant. de con. diſ. ij. c.
Preſbyter. Nec obſtat. c. Sacramēta. d̄ cō. diſ. j. Q2 abrogatū ē.

Infirmi ſunt cōicandi poſt cibum.

¶ Hoc vnū ſacerdotib9 valde neccīū ānotādū ē ī receſſu mānualī.
¶ Illud eſt: ꝙ ſi aliquis in infirmitate loquelam amiſerit in articu
lo mortis vel ī freneſim duenerit: et ad pn̄iaz feſtinauerit: et pn̄iam
petiierit et ſacerdotē: qui cū venerit: iam infirmus extra ſe eſt et nō
compos ſui: tūc ſi dederint teſtimoniū q̄ eū audierūt: illū egrotū vo
luiſſe facere oīa q̄ vt xp̄ianus d̄buit: et piculū eſt ī mora: ſi cōtinuo

creditur morituruſ: tūc taliſ pſumitur cōtritus. Jdeo aliq̄s ꝺ circū Signa ɔtritiōis.
ſtātibus ꝓ eo pōt facere cōfeſſionē generalē: ꝛ ſacerdos abſoluat
eū ab oibus cēſuris caſibus ꝛ pccĩs: iniūgēs aliq̄d circūſtātibuſ:
vel cōſanguineis aut heredibus ꝓ aīa eiꝰ faciēdū: ſi voluerit acce
ptare. Deīde ſacerdos adminiſtret ei euchariſtiā ori eius īfundēſ:
licet nō ſit confeſſus eo ꝙ nō potuit. xxvj. q. vj. his q̇. Et ſi aliquiſ
ſcdm archidiaconū eadē. q. c. Si preſbyter: niſi timeatur de eius
expuitione vel vomitu. vide ꝺ hac re eadē. q. xxvj. c. Qui recedūt:
cū. vij. capitulis ſequētibus. s. Thomas. iij. parte. q. lxxx. ar. ix.

¶ Ordo ad ſanandos demoniacos.

Ed ante oia ē bene aduertēdū q̄ ꝺmoniaci ſunt
ī duplici differētia. Primi ſunt q̄ ex melācolia na
turali vel ex aliquo caſu fortuito facti ſunt mania
ci: ſtupefacti: pēſatiui: triſtes nimis accuſati atq̄
pplexi: q̄rēteſ ſolitudinē: ī abſcōdito: ī obſcurita
te: ī taciturnitate: gemēteſ: ſuſpirātes: flētēſ: timo
re pterriti: ꝛ neſciūt q̇d petāt: aut q̇d velit deſolati plurimū: quibꝰ
demō in inſidijs inſidiatur vt obſidat eos: et ī eos intret niſi eis ſub
ueniatur: aut a deo: aut ab angelis cuſtodibuſ: aut ab Eccleſie ſan
cte miniſtris. Et pro talibus erit hic ordo ſanationis.

AD partē ꝛ nō publice eiꝰ curatꝰ accipiat ꝺmoniacū ꝛ exhorte
tur eum vt dicat ei veritatem interrogando euꝫ ſi fecit falſum
iuramentum: aut falſum teſtimonium in iuditio vel extra iuditiuꝫ:
aut fecit facere mandando aut conſulēdo aut quomodocūq̄ con
ſentiēdo: vel ſi interfecit hominē: aut aborſuꝫ fecit: ſi mulier eſt: ꝛ in
terfecit ꝛ abcondit in ſabulo: aut cōſuluit: aut cōſenſit: aut adiuuit
ad faciēdū: vel ſi proditorie cōſenſit in furtū vel dānū ꝓximi: vł ſi
habet zelū ꝺ marito vel de vxore: vel ſi mortuus eſt ei aliq̄s parēs
vel amicus vel amaſius vel amaſia: quem vel quā plurimū dilige
bat: vel ſi perdidit aliquā rē ſibi charā: vt pote āulos aureos: vł
aliq̄d ornamētū: aut iocale pciosuꝫ: vel ſi aliq̄s ei iniurias aut blaſ
phemias aut cōuicia dixit: aut pcuſſit vł vapulauit: ꝛ ſic ꝺ alijs ca
ſibuſ plurimis q̄ cōtingere poſſunt: aut forte ex ſola naturali melā
colia hoc habet. Et cōperta cauſa ſcdm prudētiā et diſcretionē

et facultatē poſſibilē: curatus adhibeat remediū ſecreto ⁊ cū omni
ſolicitudie. Et faciat cū cōfiteri optime ⁊ generalit̄ ⁊ particulari-
ter dicēdo cauſam triſtitie. Et poſtea diſponat eū ad digne ſuſcipiē
dā eucħariſtiā: iniūcta ſibi penitentia ſalutari. Sūt q̄ttuoꝛ remedia
ſcdm doctrinā ſcti doctoꝛis ſufficētia ſine dubio ad curādū tales:
ſi adhibeantur cum diligentia.

PRimū eſt meditatio paſſionis ieſu chꝛiſti dñi noſtri. Unde cu
ratus debet exhoꝛtari talē demoniacū vt iugem habeat me-
moꝛiā eius: mādādo ei vt ſepe et ſepius ⁊ ſepiſſime adoꝛet crucē cū
crucifixo pedes. ſ. et manus et latus et faciat quod poꝛtet ſecū ali
quā imaginē crucifixi: et eā pluries aſpiciat in die et in nocte.

¶ Secundum remediū eſt: vt occupetur talis in oꝛatione deuota:
ſi forte neſcit: Credo in deū. et oꝛationē dñicam. Aue maria ꝙ adi-
ſcat bene: ⁊ aliquas oꝛationes deuotas virginis ⁊ ſancti Michae
lis ⁊ angeloꝝ: ⁊ alicui⁹ alteri⁹ ſancti vel ſcte ei grati. Et oꝛdinet cu
rat⁹ eius deuotionē: dicēdo ei qḋ mane dicat tale: meridie tale: veſ
pere tale: ſecūdū deuotionē perſone ⁊ ſufficientiā et diſpoſitionē.

¶ Tertiū remediū eſt: ſocietas amicoꝝ: ita vt nūq̄ ſit ſolus: do-
nec fuerit ſan⁹: dixi amicoꝝ: ita qḋ ſint tali demoniaco grati ⁊ pla-
cētes: q̄ adiuuēt eū ad pellēdā triſtitiā vl' imagiatiōnē ⁊ ad cōfoꝛ
tandū ⁊ letificādū eū: ſubueniēdo i ſua neceſſitate ⁊ ꝑplexitate ⁊
anguſtia: et hoc eſt pꝛecipuum remedium ſecundum ſanctū docto
rem: ſuppoſita gratia diuina.

¶ Quartū remediū eſt: ꝓcuratio ſanctarū delitiaꝝ coꝛpoꝛaliū. ſ. in
tret aliqḋ balneū odoꝛiferū ad cōſiliū medicoꝝ. Itē bonus cibus:
bonū vinū mediocriter limphatū: cōueniēs lectus: viſio viridariſ:
fluēta aquarū vidēre: ire ad licitā venationē: mutare patriā: ſume
re electuaria letificātia: iocari licite: et ad coꝛpoꝛales et manuales
opationes man⁹ apponere: vt diuertat mētē a melācolia naturali
⁊ a triſtitia aſſumpta in qua demō inſidiatur ei. Itē aliq̄ lapidarij
cōſulunt certos lapides talibus apponi: ſed quia timetur de ſuper
ſtitione aliqua in eis: nō eſt cōfidēdum in eis. Satis ſufficiūt ſine
dubio remedia ſupꝛadicta cū gratia diuina: pꝛo qua impetranda
in ſimilibus dicātur ea que ſequuntur. Pꝛimo. Tres miſſe de tri-

nitate. Cum. Gloria. et. Credo. et. Prefatione. Secundo. Una
miſſa de paſſione chriſti. Officium. Humiliauit. etc. Tertio. Una
miſſa d̓ aſſumptione beate virginis marie. Quarto. Una miſſa de
omnibus angelis. Quinto Una miſſa de omnibus ſanctis. Et in
qualibet miſſa incendatur vna candela corā corpore chriſti: vel plu
res ſi potuerit ad obſequiū ſancti ſacramenti. Et ꝓmittat ieiunare
tria ieiunia: et dare tres elemoſinas. Et finaliter dicantur ſuꝑ eum
quattuor euāgelia ſequētia ¶ Initiū ſancti euāgelij ſcdm Joānē.

In principio erat verbū: Et verbū erat apud deum: Et deus
erat verbum: Hoc erat in principio apud deū. Omnia ꝑ ipm
facta ſunt: et ſine ipſo factū eſt nichil. Quod factum eſt: in ipſo vita
erat: et vita erat lux hominū: et lux in tenebris lucet: et tenebre eaꝫ
nō cōprehēderūt. Fuit homo miſſus a deo: cui nomē erat Joānes.
Hic venit in teſtimoniū vt teſtimoniū perhiberet d̓ lumine: vt oēs
crederēt per illū. Non erat ille lux: ſed vt teſtimoniū perhiberet de
lumine. Erat lux vera: que illuminat omnem hominē venientem
in hunc mundum. In mundo erat: et mundus per ipſum factus eſt:
et mundus eum non cognouit. In propria venit: et ſui eum non re-
ceperunt. Quotquot autem receperunt eum: dedit eis poteſtatem
filios dei fieri: iis qui credunt in nomine eius. Qui non ex ſaguini
bus: neqꝫ ex voluntate carnis: neqꝫ ex voluntate viri: ſed ex deo na
ti ſunt. Et verbū caro factum eſt: et habitauit in nobis. Et vidimus
gloriam eius: gloriam quaſi vnigeniti a patre. Plenum gratie: et ve
ritatis. Deo grās. ¶ Sequentia ſancti euangelij ſcdm Lucā. c. i.

In illo tempore. Miſſus eſt angelus Gabriel a deo in ciuitatē
Galilee: cui nomē Nazareth ad virginem deſponſatam viro
cui nomē erat Joſeph de domo dauid: et nomen virginis Maria.
Et ingreſſus angelus ad eā dixit. Aue gratia plena dn̄s tecū: bene
dicta tu in mulieribus. Que cū audiſſet turbata eſt ī ſermone eius:
et cogitabat qualis eſſet iſta ſalutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas
Maria: inueniſti enim gratiam apud dominum. Ecce concipies
in vtero et paries filium: et vocabis nomen eius ieſum. Hic erit ma
gnus et filius altiſſimi vocabitur. Et dabit illi deus ſedē dd̓ patris
eius: et regnabit in domo iacob in eternū: et regni eius nō erit finis.

Dixit autem Maria ad angelum. Quomodo fiet istud: quoniã vi
rum non cognosco? Et respondens angelus dixit ei. Spiritus san
ctus superueniet in te: et virtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoq3 et
qđ nascetur ex te sanctũ: vocabitur filius dei. Et ecce helisabeth
cognata tua: et ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mẽsis
est sextꝰ illi que vocatur sterilis: quia nõ erit impossibile apud deũ
omne verbũ. Dixit autẽ Maria. Ecce ancilla dñi: fiat mihi secũdũ
verbũ tuũ. Deo grãs. ¶ Sequẽtia scti euãgelij: scdm Matheũ.

Cum natus esset iesus in bethleẽ iude i diebus herodis regꝰ:
ecce magi ab oriẽte venerunt hierosolymã dicentes. Ubi est
qui natus est rex iudeorum? Uidimus enim stellã eius in oriente: et
venimus adorare eum. Audiens autẽ herodes rex turbatus est: et
omnis hierosolima cum illo. Et congregans omnes principes sa
cerdotum et scribas populi sciscitabatur ab eis vbi christus nasce
tur. At illi dixerũt ei. In bethleẽ iude. Sic enim scriptũ est per pro
phetã. Et tu bethleẽ terra iuda nequaq3 minima es in principibꝰ
iuda. ex te enim exiet dux qui regat populum meũ israel. Tunc he
rodes rex clã vocatis magis diligenter didicit ab eis tẽpus stelle
que apparuit eis. Et mittens eos in bethleem dixit. Ite et interro
gate diligenter de puero: et cum inueneritis renũciate mihi: vt ego
veniens adorem eũ. Qui cum audissent regem: abierũt. Et ecce
stella quam viderant in oriente antecedebat eos vsq3 dum veniẽs
staret supra vbi erat puer. Uidẽtes autẽ stellam gauisi sunt gaudio
magno valde. Et intrantes domũ inuenerũt puerum cum Maria
matre eius: et procidẽtes adorauerunt eum. Et apertis thesauris
suis obtulerũt ei munera: aurũ: thus: ꝛ mirrhã. Et respõso accepto i
somnis ne redirẽt ad herodẽ: p aliã viã reuersi sunt in regionẽ suã.
Deo grãs. ¶ Sequẽtia sancti euangelij: scđm Marcũ. c. vltimo.

In illo tempore. Recumbentibus vndecim discipulis appa
ruit illis iesus: ꝛ exprobrauit incredulitatem illorum et duritiã
cordis: quia his qui viderant eum resurrexisse a mortuis non credi
derant: et dixit illis. Euntes in mundum vniuersum predicate euã
geliũ omni creature. Qui crediderit et baptizatus fuerit: saluus erit.
Qui vero non crediderit: cõdemnabitur. Signa autem eos qui cre

diderit hec ſequētur. In noīe meo demonia eijciēt: linguis loquētur nouis: ſerpētes tollent. Et ſi mortiferū quid biberint: nō eis nocebit. Super egros manꝰ imponent: ⁊ bene habebunt. Et dñs quidem ieſus poſtq̄ȝ locutus eſt eiꝰ aſſumptus eſt in celū: ⁊ ſedet a dextriꝰ dei. Illi autē profecti predicauerūt vbiqȝ dñō cooperāte: et ſermonē cōfirmāte ſequētibꝰ ſignis. Deo grās. ¶ Et abſqȝ dubio curabit exercitādo remedia ſup̄ dicta. Sepenumero iſtud ē expertū.

¶ Ordo ad expellendos demones a corporibus.

Sunt et alij dmoniaci formalit̄ ⁊ vere obſeſſi a demonibꝰ ſicut legitur d̄ demoniaco ſurdo ⁊ muto curato a xp̄o: et de multis alijs: et circa curationē taliū erit talis ordo.

¶ Sacerdos bonus et bene reconciliatus: dicta per cū miſſa de ſpiritu ſancto: cum ſuperpellitio et ſtolla ⁊ yſopo cū aqua benedicta et crucifixo accedat ad eum viriliter et fiducialiter: ⁊ cū omni ſerenitate vultus aſpiciat demoniacū: ⁊ aſpergendo cū aqua benedicta dicat.

Vidi aquā egredientē d̄ tēplo a latere chriſti: ⁊ oēs ad quoſ puenit aqua iſta ſalui facti ſunt. Miſericordiaſ dñi in eternū cantabo. Chriſtus vi✠uit. Chriſtꝰ vin✠cit. Chriſtꝰ reg✠nat. Xp̄s impe✠rat. Chriſtus ab omni malo nos defendat. Per ſignum cru✠cis de inimicis no✠tris libera nos domine deus noſ✠ter. Crucē ſanctam ſubijt qui infernum confregit: accinctꝰ eſt potentia: ſurrexit die tertia. Et ſtatim dicat demoniaco.

Maledicte ſathana et quare auſus es intrare in homine iſto: Nec te latet appoſitum ſignum crucis in fronte eius in baptiſmo: et preceptum tibi ne illud auderes violare ſub penis et cruciatibus gehennalibus: Quare ergo huc intraſti damnate atqȝ damnande: et quare intraſti templum hoc electum dei ſignatum ſignaculo crucis et ſancte trinitatis. Si reſpondet demoniacus ſic.

Domine et q̇d cruciariſ me et moleſtꝰ es mihi: Ego nō violaui ſignū crucis appoſitū in frōte et in alijs partibꝰ huiꝰ homīs. Reſpondeat ſacerdos.

O immunde et viliſſime maledicte non vereris ignominiā tuā et dedecꝰ tuū: Nec te latet iſtū hominē ſignatum in fronte pro toto corpore a ſurſum vſqȝ inferius: ⁊ ab ante vſqȝ retro ⁊ a dextris vſqȝ ad ſiniſtram. Quid vacillas: q̇d ſubter

fugis: Quid cauillas: Noſti eum totū cruce ſignatuȝ: totum crucifi
xum: totum electum: totum ſanctificatum: vt quid violaſti ſignum:
qđ tibi preceptū fuerat vt nō violares: Si reſpōdet demoniacꝰ ſic.
EGo nō violaui ſignū q: ſanū ⁊ integrū eſt: ſed ingreſſꝰ ſum hic
ſine violatione ſigni. Dimitte me dñe. Reſpōdeat ſacerdos.
OMaledicte ſathana mendax ⁊ pater mendacij no erubeſcis
mentiri coram me: Obſediſti hunc hominē cruce ſignatū: ⁊ di
cis te nō violaſſe ſignū cū iterior ſignatio eiꝰ ſit maior exteriori: Nō
potuiſti ī eo ītrare ſine violatiōe ſigni. Si dĭnōiacꝰ reſpōdeat ſic.
EGo ſi auſus ſuȝ violare ſignū: ipſe hō dedit mihi cauſaȝ ⁊ īgreſ
ſuȝ: nam reptꝰ eſt in noſtro opere ifernali ſepenumero et gra-
uiſſime: vnde data eſt mihi licētia ab altiſſimo vt intrareȝ ī eo: ⁊ ſic
ibi māerē: Quid ad te: Dimitte me dñe hic qeſcere modicū. Reſpō
OMaledicte damnate atqȝ damnande: ſi pec (deat ſacerdos:
cata hominis iſtius meruerūt hāc penam: tu tamē nō excuſa-
ris qui petijſti licentiā ex tua inuidia et malicia in odiū gratie et mi
ſericordie dei et ſaluatoris ieſu chriſti domini noſtri: qui neminem
vult perire: et vult omnes homines ſaluos fieri: et cui proprium eſt
miſereri ſemper et parcere: et qui omnipotentiā ſuam maxime mi-
ſerando manifeſtat: et cuius miſerationes ſuper omnia opera eius
qui benignus et miſericors eſt: patienꝰ et multe miſericordie preſta
bilis ſuper malicijs hominum: Qui miſericordiā vult magiꝰ qȝ ſa
crificium: qui peccatores venit ſaluos facere et pro peccatoribus
dignatus eſt exhibere ſuam preſentiam: incarnari et naſci: et cū pu
blicanis et peccatoribus commorari: baptizari: flagellari: ſpinis
coronari: colaphis cedi: ſputiꝰ conſpui: inclauari: crucifigi: lancea
ri: felle et aceto potari: mori et ſepeliri: ſed tu maledicte qui odio
habes ſtatum chriſtianitatis: ſtatū gratie et ſtatū penitentie cum
non poſſiꝰ penitere: atemetipſo inique et malitioſe accepiſti auda
tiam ⁊ temeritatem intrandi: licet ꝑmiſerit altiſſimus: nō tamē tibi
licentiam dedit: et tu mentiris ſicut pater mendacij tanqȝ hoſtis ⁊
inimicus generis humani non dormis: ſed ſemper circuis hinc et
inde querenꝰ quem deuores. Sed proculdubio nunc ſolues mihi
iſtā iniuriā quā feciſti toti chriſtianitati in iſto homine: violando

ſignum crucis et attemptādo vexare iſtum hominez. Nec te latet quomodo xp̄s ieſu dn̄s noſter dedit nob poteſtatē ſuper omnia demonia: et vt curarem⁹ omnē langorē ī hominib⁹: Memēto qualiter Michael archāgel⁹ et oēs Angeli te precipitē de celo proiecerunt in gehēnaz ignis propter tuā ſuperbiam et ſatellites tuos: Memēto de ſct̄o Bartholomeo apoſtolo qualiter te et tuos cū omni ydolatria proſtrauit: Memēto d ſancta Juliana vgine qualiter te in carcere grauiter cum cathenis flagellauit et per latrinaz immūdiſſimā te fugauit: Memēto de Thoma apoſtolo in indijs: et de multis alijs: qui quotidie te ſuperant et expellunt et gehēnalibus flāmis te cōdemnāt. Maledicte ergo ſathana recognoſce ſententiam tuam: et da honorem deo patri omnipotenti viuo et vero: et da honorem ieſu chriſto filio eius vnigenito: et da honorem ſpiritui ſancto paraclito: et da honorem ſanctiſſime trinitati in vnitate: et vnitati in trinitate: et recede ab hac plaſmatura dei: et effugare omnino ab ea in deſertum locum: ī quo nemini noceas: quia iſtū elegit ſibi dominus in hereditatem ſuam: et vocauit per gratiam baptiſmatis ad regnū ſuū eternū. Et hoc ſignū ſancte crucis quod nos iterū fronti eius da ✠ mus: tu maledicte diabole nūq̄z audeas violare per eum qui venturus eſt iudicare viuos et mortuos et ſeculuz per ignē. Amen. ¶ Tunc ſacerdos ante omnia precipiat ei cū cōminatione gehēnalis flāme: et ire et maledictionis dei q̄ taceat culpas omnium aſſiſtentium et nullo modo reuelet ſecreta peccata: Nec ceſſet ſacerdos cōminare donec taceat omnino talia. q̄z ſi aliqua dixerit: non eſt credendū ei. quia mēdax eſt et pater mendacij: et per inuidiam ſuam et maliciam cupit calūniare atq̄z aliorum culpas mentiendo reſerare potius: quam veritatē dicere. Poſt hec dicantur miſſe ſequentes cum. Gloria in excelſis. et Credo. Et prefationibus ſuis et cuz ieiunijs parentū et amicorum et elemoſinis.

¶ Prima De trinitate. Secunda De annūciatiōe. Tertia De natiuitate dn̄i illa. ſ. que dicitur in aurora cum prophetia. Quarta De circunciſione. Quinta De epiphania. Sexta De purificatione. Septima De reſurrectiōe. Octaua De aſcēſione. Nona De quinquageſima. Et redeat ſacerdos ad demoniacū dicta qualibet miſ-

ſa ꝑ vnū ſacerdotē vel ꝑ plures vt breuiꝰ dicantur: et dicat ſuper caput eius Euāgeliū et omnia vt ſequitur ꝓut in. S. Petro Rome.

¶ Coniuratio malignorum ſpirituū in corporibus hominū exiſtentiū prout in ſancto Petro.

¶ Secundum Mattheum.

Cum natus eſſet ieſus in Bethleem iude in diebus Herodis. etc̄ vt ſupra. fo. xlj. ¶ Secundum Lucam.

In illo tp̄e. Miſſus eſt angelus gabriel a deo ī ciuitatē vt s̄. fo. xlj.

In illo tempore. Recumbentibus ¶ Secundum Marcum. vndecim diſcipulis apparuit illis ieſus et exprobrauit incredulitatem illorum. etc̄ vt ſupra. fo. xlj. ¶ Secundum Joannem.

In principio erat verbum: et verbum erat apud deum: et deus erat verbum. etc̄ vt ſupra. fo. xlj. ¶ Secundum Lucam.

In illo tempore. Deſcendens ieſus Capharnaum ciuitatem Galilee ibiq̄ docebat illos ſabbatis: et ſtupebāt in doctrina eius: quia in poteſtate erat ſermo eius. Et in ſynagoga erat homo habens demonium immūdum et exclamauit voce magna dicens. Sine: Quid nobis et tibi ieſu nazarene veniſti ꝑdere nos? Scio te qui ſis dei ſanctus: et īcrepauit illū ieſus dicēs. Obmuteſce et exi ab illo: et cū proieciſſet illud demoniū in medio exit ab illo nihilq̄ illi nocuit: et factus eſt pauor in omnibus et colloquebātur ad inuicem dicentes: Quid eſt hoc verbum: q꞉ in poteſtate et virtute imperat immūdis ſpiritibus et exeunt? et diuulgabatur fama de illo ī omnē locū regiōis. Deo gr̄as. Ofo.

Omīe deus ꝓpitiꝰ eſto michi peccatori qui omnes homines vis ſaluandos fieri: ⁊ ad ymaginē et ſimilitudinē tue diuinitatis nos feciſti: ſuſcipe orōnem quā pono ante cōſpectū clemētie tue ꝓ famulo tuo N. q̇ a demonio vexatus eſt: ipſum ad tuā miām ꝑuenire cōcede. Per dominū.

Alia Oratio.

Obſecro te dn̄e ieſu chriſte: vt extrahas omnes lāgores ab omnibus membris huius hominis: a capite: ⁊ a capillis: a cerebro: a fronte: ab oculis: ab auribus: a naribus: ab ore. a lingua. a dentibus. a faucibus. a gutture. a collo. a dorſo. a pectore. ab vberibus. a corde. a ſtomacho. a lateribꝰ. a carne. a ſanguie. ab oſſibus. a tibiis. a pedibꝰ. a digitis. a planta et medulla. a ner-

nis. a cute. et ab omni compagine membrorum eius. Exaudi do-
mine ieſu chriſte me miſerrimum peccatorem tibi ſit virtus et pote
ſtas et imperium in ſecula ſeculorum. Amen. Exorʒiſmus.

Exorʒiʒo te immũde ſpũs ĩ noĩe dei pa✠tris omnipotentis et
in noĩe ieſu chriſti fi✠lij eius: ⁊ in virtute ſpiritus ſan✠cti: vt
recedas ab hoc famulo dei. R. ipſe tibi imperat maledicte diabole
q̇ ſiccis pedibus ſup mare ambulauit et Petro mergenti dexteraʒ
porrexit: q̇ ceco nato oculos aperuit: et quatriduanuʒ Lazarũ a
Ergo maledicte diebole (monumento ſuſcitauit. Adiuratio.
recognoſce ſententiam tuã et da honorem deo viuo et vero: da
honorẽ ieſu chriſto filio eius et ſpiritui ſancto paraclyto: et recede
ab hoc famulo dei. R. Per hoc ſignum ſancte crucis qḋ nos fron
✠ti eius damus: tu maledicte diabole nunq̃ʒ audeas violare neqʒ
in eo preſumas amplius ſtare. Exi foras ab eo ſathana: et da locũ
ſpũi ſc̃to paraclyto. Exi foras ſpũs immũde ab hac creatura dei.

Deus angelorꝫ: deꝰ archãgelorꝫ: deꝰ apoſtolorꝫ: deꝰ mar Oro.
tyrum: deus confeſſorũ: deus virginũ: deus pater dñi noſtri ie
ſu xp̃i inuoco nomẽ ſanctũ tuũ ac preclare maieſtatiꝰ tue clemẽtiã
humiliter poſco: vt mihi auxilium preſtare digneriꝰ aduerſus hũc
nequiſſimũ ſpũm: vt vbicũqʒ latet audito noĩe tuo velociter exeat
vel recedat: Ipſe tibi imperat maledicte diabole q̇ vẽtis ⁊ mari ac
tẽpeſtatibus imperauit. Ipſe tibi imperat maledicte diabole q̇ te
de ſupnis celorũ ĩ interiora terre demergi precepit. Ipſe tibi impe
rat maledicte diabole q̇ te retrorſũ redire p̃cepit. Audi ergo ſatha
na ⁊ time: victꝰ et pſtratus recede adiuratꝰ in noĩe dñi nr̃i ieſu xp̃i.
Tu ergo neq̃ſſime ſpũs inimicus humani generis: mortis raptor iu
ſticie declinator: malorũ radix: fonꝰ vitiorũ: ſeductor hoĩm: ꝑſecu-
tor gẽtiũ: incitator inuidie: cauſa diſcordie: origo auaritie: excitatio
dolorũ: magiſter demonum: q̇ ſtas et reſiſtis cũ ſcis eũ pdere vires
tuas: mẽdax es et ſcis illũ q̇ in Iſaac eſt ĩmolatus: in Ioſeph venũ
datus: imagine eſt occiſus: ⁊ ĩ noĩe eſt crucifixus. Deinde ſcis ab eo
ſeparatꝰ: recede ĩ noĩe pa✠tris: ⁊ fi✠lij: ⁊ ſpũs ſan✠cti: ⁊ da locũ
ſpũi ſc̃to. Per hoc ſignũ ſc̃te cru✠cis dñi nr̃i ieſu chriſti. Qui vẽ
turus eſt iudicare viuos et mortuos et ſeculum per ignem. Amen.

Incipit officium ſuper his qui a demoniis vexantur. In primis dicitur. ℣. Dñs vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Initiū ſancti euā gelij: ſecūdū Joannē. ℟. Gloria tibi dñe. In principio erat verbū. etc. Totū vt s. fo. xlj. Item aliud euangeliū ſecundum Marcū. c. vltimo. In illo tēpore. Recūbētib⁹ vndeci diſcipulis. Vt s. fo. xlj. Quo finito: dicit. Pr nr et. Aue maria. Et ſtatim dicitur abſolute

Domine ſancte pater deus oṗs qui conſubſtantialem et Orō. coeternum tibi ante omnia ſecula filium ineffabilem genuiſti: cum quo atq; cum ſancto ſpiritu ex te eodemq; filio procedente: celū terrā omnia quecunq; exiſtunt viſibilia et inuiſibilia creaſti. Hic flectuntur genua dicēdo. Te adoro: te laudo: te glorifico: teq; benedico: eſto queſo propitius iſti miſerrimo peccatori: et ne deſpicias eum opus manuū tuarū: ſed ſalua et adiuua eū propter nomē ſanctū tuū. Deinde ſtando dicitur Glīa in excelſis deo. Qua finita

Domīe ieſu chriſte fili dei viui: qui es verus ⁊ Dicatur Oratio. omnipotēs ſplendor et imago patris ⁊ vita eterna cui vna eſt cum patre ſanctoq; ſpiritu equalis honor eadem gloria: coeterna maieſtas. Hic flectuntur genua dicendo. Te adoro: te laudo: te benedico: teq; glorifico: ne hunc obſecro famulū tuū perire patiaris: ſed ſalua ⁊ adiuua eū gratia miſericordie tue quē precioſo ſanguine tuo redimere dignat⁹ es. Amē. Hic dicatur. Credo in deū. totū.

Domine ſancte pater deus oṁps Quo finito dicatur. Orō. qui conſubſtantialis coeternus et coequalis patri filioq; exiſtens et ab eis inenarrabiliter procedens et ſuper eundē dñm nrm ieſum chriſtū in colūbe ſpecie: et ſuper apoſtolos in linguis igneis deſcendiſti. Hic flectūtur genua dicendo. Te adoro: te laudo: te benedico: teq; glorifico: repelle q̄ſo ab hoc famulo tuo tenebras totius noctis iniquitatis et perfidie: et accēde in eum lumen tue miſericordie et ignē ſuauiſſimi et ſcīſſimi amoris tui. Dñe ieſu xp̄e fili glorioſiſſime virginis ſemper Marie precor te per ſanctam natiuitatem tuam. Domine ieſu chriſte parce iſti per preſepium in quo iacuiſti. Domine ieſu chriſte parce iſti per baptiſmum et ſanctum ieiunium tuū. Domine ieſu chriſte parce iſti per ſanctam crucem ⁊ paſſionē tuā. Domīe ieſu chriſte parce iſti ꝑ ſanctos electos tuos.

Domine ieſu chꝛiſte: parce iſti per ſpinas coꝛone tue. Domine ieſu
chꝛiſte: parce iſti per quinqꝫ plagas tuas. Domine ieſu chꝛiſte: par
ce iſti per alapas et acetum felle mixtum. Domine ieſu chꝛiſte: par
ce iſti per ſanctum ſanguinē et aquā qui de tuo latere emanauerūt.
Domine ieſu chꝛiſte: parce iſti per ſanctam reſurrectionem tuam.
Domine ieſu chꝛiſte: parce iſti per ſanctam aſcenſionem tuam. Do
mine ieſu chꝛiſte: parce iſti per ſpiritum ſanctum paraclytum. Do
mine ieſu chꝛiſte: parce iſti per venturū iudicium tuum. Domine ie
ſu chꝛiſte: parce iſti per maieſtatem tuaꝫ. Domine ieſu chꝛiſte: par
ce iſti per gloꝛiam regni tui. Domine ieſu chꝛiſte: parce iſti et libe-
ra eum a peccatis ſuis et inimicis ſuis viſibilibus et inuiſibilibus:
ꝛ da illi partem cum ſanctis tuis in vitam eternam. Amen. In no-
mine pa ✠ tris: et fi ✠ lij: et ſpiritus ſan ✠ cti. Amen. Pſalmus.

Iudica dn̄e nocentes me: expugna impugnantes me. Appꝛe
hende arma et ſcutū: exurge in adiutoꝛiū mihi. Effunde frā-
meā et conclude aduerſus eos qui tribulant me: dic anime mee ſa-
lus tua ego ſum. Gloꝛia pr̄i et filio ꝛ ſpiritui ſct̄o. Sicut erat. Oꝛo.

Deus qui per vnigenitū tuū excluſa damnatione diaboli popu
lum tibi fidelē aptaſti: expelle q̄s a famulo tuo. N. cūctas dia-
bolicas illuſiones et inſidias: et eū illibatū ab omni eius impugna
tione conſerua. Per eundem chꝛiſtum dominū noſtrum. Oꝛatio.

Deus celi: deus terre: deus angeloꝛum: deus archangeloꝛum:
deus pꝛophetarū: deus virginuꝫ: deus qui poteſtatem habes
donare vitā poſt moꝛtē: requiē poſt laboꝛē: quia non eſt alius pꝛe-
ter te dn̄e: nec poteſt eſſe creatoꝛ celi et terre: qui es rex: et regni tui
non erit finis: humiliter maieſtati et gloꝛie tue ſupplico: vt hunc fa-
mulū tuū de immundis ſpiritibus liberare digneris. Per dn̄ꝫ nr̄m.

Memēto lucifer quomodo cecidiſti de celo: qui mane oꝛiebaris
coꝛruiſti in terram qui gētes vulnerabas: qui dicebas ī coꝛde
tuo. Sedebo in monte teſtimonij in lateribus aquilonis: aſcendam
ſuper altitudinē hymbꝛiū et ſimilis ero altiſſimo. Verum ad infer-
num traheris ad in pꝛofundum laci: qui te viderunt ad te inclinabū
tur teqꝫ pꝛoſpicientes. Nunquid iſti qui cōturbant terram qui cō
cuſſit regna: qui poſuit oꝛbeꝫ deſertum: ꝛ vrbes eius deſtruxit: vin

ctis eius nō aperuit carcerem? Omnes reges gētium dormierunt
vniuerſi in gloria: viri in domo ſua. Tu autē proiectus es de ſepul-
chro tanq̄ȝ inutilis pollutus inuolutus: qui interfecti ſunt gladio et
deſcenderunt ad fundamēta laci. Tu ſepulchrum in terram diſper
ſiſti. Tu populum occidiſti: ſed cōſurgam ego ſuper te: et omnes te
videntes dicit dominus exercituum: vt in nomine meo tu cum an-
gelis tuis apoſtaticis in profundū inferni demergaris. Alia Orō.

DEſcendens ieſus de monte: ſtetit in loco campeſtri: ꝛ turba diſ
cipulorū eius: et multitudo copioſa plebis: ab oī iudea et hie-
ruſalē: ꝛ maritima: ꝛ tyri: et ſidonis: q̇ venerāt vt audirēt eū: ꝛ ſana
rētur a lāgoribꝰ ſuis: ꝛ q̇ vexabātur a ſpiritibꝰ imūdꝭ curabātur: et
oīs turba q̄rebat eū tāgere: qꝛ virtus de illo exibat ꝛ ſanabat oēs.

ERipe me de inimicis meis domine: ad te confugi doce Orō.
me facere voluntatem tuā: qꝛ deus meꝰ es tu. Munus noſtre
humilitatis ꝓ petitione famuli tui oblatum petimus domine gra-
tanter accipe: et ab eius oppreſſione maligni inſidias omnemqȝ
poteſtatem benignus exclude. Per dominum nr̄m. Alia Oratio.

DOmine deus virtutuȝ: ſuſcipe preces quas tibi offerimus pro
famulo tuo et proijce inimicos et aduerſarios tuos Sathan
ꝛ omnes ſubiectos demones: vt amplius non habeant poteſta-
tem in hoc famulo tuo. N. moleſtandi: fatigandi ſeu vexandi eum:
neqȝ durandi in eo: quia in te domine ſperauit non confundat in
eternum: ſed tua iuſtitia et fortitudine libera eum. Alia Oratio.

ETerne deus qui es deus Abrahā: deus Iſaac: deus Iacob:
deus Moyſi et Aaron: deus Thobie et Helie: te ſempiternū
deum deprecamur vt famulum tuum. N. iubeas de tēptationibus
et vexationibus demonum liberari: quia ſpiritus immundi fuerūt
ab initio ſemper fallaces: et nunq̄ȝ ſteterunt in veritate: ſed ſem-
per in malicia iniquitatis et ſuperbie vanitatis: inuidie et cupidi-
tatis perſteterunt qui famulum tuum varijs perturbationibus fa-
tigant: Iube igitur angelis tuis benignis: vt deſtruāt iſtos inimi-
cos malignos: vt iſti ſerpentes crudeliſſimi antiqui langueſcant et
omnes ſocij eorum: eoſqȝ percuti facias ſicuti percuſſiſti ira et fu
rore tuo Sodomam et Gomorram: ſic ipſos inimicos et aduerſa-

nios tuos ad nihilum redigi et in perditionem aſcendere iubeas:
quia preſentem famulum tuum miſerabiliter fatigant et de corpo-
re conantur: vt non amplius in eiꝰ corpore poſſint latitare quod
non fecerunt: nec in eius anima quam tu diuinitas infudiſti: pote-
ſtatem habeant: neqꝫ in vllo veſtimento eius vel indumento ſeu in
compaginationibus membrorum ſeu corporum malignitas eorũ
vim aliquã obtinere valeãt: quoniã tu dñe eum feciſti d̃ limo terre:
oſſa et neruos eiꝰ formaſti: ſpũꝫ dediſti: ꝛ ideo ꝓpter honorẽ nomi
nis tui dñe et filij tui dñi nr̃i ieſu chriſti et in virtuteꝫ ſpũs ſcti atqꝫ
ſanctiſſime Crucis diſſipẽtur demones a corpore ꝛ aĩa famuli tui:
ꝛ pergãt ad penaꝝ loca ipſis a te ꝑparata: quia tu dñe nõ auro nec
argento nec gemmis precioſis cõparaſti: ſed ſacratiſſimo corpo-
re et ſanguiẽ tuo: per paſſionem tuam nos redemiſti. Jeſu chriſte
ſaluator mundi quam maieſtatem tuam laudant angeli. Oratio.
Multitudo lãguẽtiũ et qui vexabãtur a ſpiritibꝰ ĩmũdis veni
ebant ad eum quia virtus de illo exibat et ſanabat oẽs. Oro.
Celeſtis hic panis quẽ ſumpſimus dñe: et nobis indulgentiã
tribuat: ꝛ famulũ tuũ ab hoſti antiq̇ irriſiõe defẽdat. Per dñꝫ.
Op̃s deus ſalus eterna medicina: exaudi nos pro Alia Oro.
famulo tuo deprecãtes et da ei veram humilitatẽ: veram peni
tentiã et virtutẽ: et fac eũ relinquere vanas põpas diaboli et ange
lorũ eius apoſtaticoꝝ ꝛ ipſuꝫ famulũ tuũ. N. ab eoꝝ poteſtate libe
rare digneris: ſicut liberaſti Adã de inferno. Petrũ d̃ carcere. Pau
lũ de vinculis. Suſannã de falſo crimine. Luciã de lupanari: q̇ iuſſi
ſti paralitico tollere grabatũ ſuum ꝛ ambulare. Lazarũ de monu-
mẽto ſurgere. Iſraeliticũ populũ per mediũ mariꝰ trãſire. Jonã d̃
vẽtre ceti: Loth d̃ ſodomis: treꝰ pueros de camino ignis ardẽtis li
beraſti. Danielemqꝫ d̃ lacu leonũ. Dauid de gladio maligno. Ma
riã magdalenã d̃ ſeptẽ demonijꝰ eripuiſti: ita dñe liberare digneris
famulũ tuũ. N. ab antiq̇s ꝑſecutionibus. Oramus te dñe q̃s op̃s
deus: vt ſpũs iniq̃tatꝭ nõ habeãt ãpliꝰ poteſtatẽ in famulo tuo: et
pax dñi nr̃i ieſu xp̃i ſit nobiſcũ ꝑ quẽ redẽpti ſumuꝰ: vt nulla mala
timeamus: quia ipſe nobiſcum eſt. Per eundem. Poſtea dicetur.
¶ Initium ſancti euangelij: ſecundum Joãnem. In principio erat

verbum. Totum vt ſupra. fo. xlj. Quo finito dicatur. ps. Deus in nomine tuo. ps. Domine deus in adiutorium meũ intende. Psal. In domino confido. ps. Quid gloriaris in malicia. Cũ letanijs et orõnibus: videlꝫ. Deus cui ꝓpriũ eſt. Poſtea dicit̃ hec cõiuratio.

Coniuro te diabole per pa✠trem: et fi✠lium: et ſpiritum ſan✠ctũ: et per patriarchas et prophetas: Apoſtolos et euangeliſtas: Martyres et cõfeſſores: et virgines: et omnes ſanctos et ſantas dei q̃ quotidie et ſemper Regẽ dominorum laudãt et glorificãt ipſum in throno ſedentem. Et per dominum noſtrum ieſum chriſtum te con✠iuro: vt recedas ab hoc famulo dei. R. Cõ✠iuro te diabole: per paſſionem domini noſtri ieſu chriſti: quam recepit ꝓ humana generatione: vt recedas ab hoc famulo dei. R. Con✠iuro te diabole per ſanctã crucem: in qua dominus noſter ieſus chriſtus fuit ſuſpenſus: vt recedas ab hoc famulo dei. R. vt te non poſſis celare in corpore ſuo nec in membris ſuis nec in capite ſuo. Con✠iuro te diabole per clauos domini noſtri ieſu chriſti quibus manus etiam et pedes eius in cruce cõfixi fuerunt: vt recedas ab hoc famulo dei. R. vt non poſſis te celare in ore ſuo: nec in capite. Con✠iuro te diabole per lanceam quam habebat Longinus cũ qua latus domini noſtri ieſu chriſti perforauit et inde exiuit ſanguis et aqua: vt nõ te poſſis celare in gutture ſuo: nec in lingua: nec ſub lingua: nec in aliquibus membris eius. Cõ✠iuro te diabole per mortem et ſepulchrum chriſti: a quo tertia die reſurrexit a mortuis: vt nõ te poſſis celare in viſceribꝰ ſuis nec ĩ interioribus. Con✠iuro te diabole per reſurrectionẽ domini noſtri ieſu chriſti: in qua apparuit diſcipulis ſuis dicens. Ego ſum nolite timere: et precepit eis dicens. Ite in mundum vniuerſum et predicate euangelium omni creature: qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit: ſaluus erit: qui vero nõ crediderit: condemnabitur. Per hec verba ſupradicta con✠iuro te et ammoneo: vt recedas ab hoc famulo dei. R. Con✠iuro te diabole per aſcenſionem domini noſtri ieſu chriſti: vt recedas ab hoc famulo dei. R. Con✠iuro te diabole per ſpirituꝫ ſanctum altiſſimum paraclitum quem dominus noſter ieſus chriſtus mandauit diſcipulis ſuis in linguis igneis: vt recedas ab hoc famulo

dei. R. et amplius nō reuertaris nec reuerti facias aliquem ſuper
eum: et ſicut deus ſeparauit celum a terra: veritatem a mendatio:
bonum a malo: dulce ab amaro: ſic tu ſis ſeparatus ab hoc famulo
dei et amplius nō poſſis appropinquare ei nec eū ſuccumbere: nec
te dirigere de die nec de nocte: nec fornicare: nec ſpumare: nec do
lum facere in nulla hora: nec in momēto dū ſteterit: nec dum ambu
lauerit: nec dum dormierit: nec duꝫ vigilauerit: nec aliqua ratione:
nec dū māducabit: nec dū bibet: nec dū aliqđ opꝰ faciet: nec poſſis
cōtra hunc famulū dei aliquod malum facere: nec per aliquam re
uelationem ad aliquam perſonam viuenteꝫ in terra dare nec offen
dere: nec facias ſibi offendi: nec aliquod maluꝫ poſſis contra eum
exequi: nec alicui perſone moleſtiā dare poſſis: nec aliquē immūdū
ſpūm in tuo adiutorio conuocare poſſis: nec ſup hūc famulū dei ſta
re poſſis: nec ipꝫ diſſipare: nec violare. Cō✠iuro te diabole ⁊ ſpūs
īmūde ꝑ deū pa✠trem oīpotentē: ⁊ ꝑ ieſum chriſtū fi✠liū eiꝰ: vni-
cū dn̄m nr̄m: ⁊ ꝑ ſpūꝫ ſan✠ctū: paraclitū altiſſimū ⁊ ꝑ duodecim
apoſtolos: et ꝑ q̄tuor euangeliſtas: et per duodecim prophetas:
et per viginti quattuor ſeniores te con✠iuro: et per omnes inuoca
tiones ſanctorū te con✠iuro: qui quotidie ⁊ ſemper diebus et no-
ctibus Regem deum ſunt laudantes glorificātes in ſecula ſeculo-
rum. Amē. Cō✠iuro te diabole per quattuor partes mūdi: vt per
das et dimittas locuꝫ iſtum vbi manes: et vadas nec iterum poſſis
reuerti ad ipſum nec ad aliquā aliā perſonā: ſed recedas cum alijs
immundis ſpiritibꝰ: et dimittas iſtum locum: ⁊ vade vbi tibi dixi: et
ſicut fluit cera a facie ignis et pereūt peccatores a facie dei: ⁊ ſicut
ſal in aqua ſic fugias: et ad nihilum ſis deductus. Alia coniuratio.

COn✠iuro te diabole per ſanctū Michaelē: ꝑ ſanctū Gabrie
lem: per ſanctum Raphaelem: per ſanctum Urielem: et per
omnes angelos et archangelos: et per nouem choros Angelorū:
et per omnes virtutes celorum: principatus et poteſtates: thronos
et dn̄ationes: cherubin et ſeraphin deo patri obediētes: et ipm̄
ſemp laudantes glorificātes in ſecula ſclorū. Amē. Alia cōiuratio.

COn✠iuro te diabole per omnes ſanctos veteris teſtamēti q̄
ſunt in paradiſo et in gloria dei patris omnipotētis: et per glo

rioſam virginem mariã que fuit virgo ante partum et in partu atqȝ poſt partum: et concepit dominum noſtrum ieſum chriſtum ſaluatorem ꝛ redemptorem mũdi: ꝛ per omnes ſanctos patriarchas: et prophetas: Apoſtolos et euangeliſtas: Martyres et cõfeſſores: Doctores et virgines: ꝛ per omnes virtutes dei. Te con✠iuro: vt non habeas poteſtatem neqȝ licentiã ſtandi in corpore famuli dei. N. quia deus fecit eum ad ſimilitudinem ſuam. Nec te latet ſathana ꝛ Belzebuch imminere penas et tormenta ſubueniẽt tibi in diẽ iudicij et in diem ſempiternum quando deus venturus eſt iudicare viuos et mortuos velut clibanus ardẽs in terra vt vniuerſis ſocijs tuis et angelis malignis in ſignum vadas et proinde intus damnatus per infinita ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Finis.

¶ Explicit Manuale ſeu practica
Sacramenta miniſtrandi ſecundum vſum et veram conſue
tudinem Alme eccleſie Conchenſis: correctum et caſti-
gatũ mandato Reuerẽdiſſimi ac ꝓinde illuſtriſſimi
dñi. D. Didaci Ramirez eiuſdem eccleſie Con-
chenſis Epiſcopi: cuȝ multis alijs Sacramẽ
talibus. Finitum fuit in dicta ciuitate Con
chenſi in torculari Chriſtofori Gallici
et Franciſci de Alpharo impreſ-
ſorum. Anno Domini Mille
ſimo. Quingenteſimo.
Viceſimo octauo.
Die vero quarta
Menſis De-
cembris.

✠

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

¶ Tabula ſecunde partis Manualis.

¶ De quattuor temporibus ieiunandis fo. j.
¶ De iis que tempore interdicti poſſunt fieri. fo. j.
¶ De iis que prohibentur et fieri non poſſunt tempore interdicti. fo. ij.
¶ De interdicto generali ſpeciali et particulari. fo. iij.
¶ De ceſſatione a diuinis. fo. iiij.
¶ Caſus papales. fo. iiij.
¶ Caſus epiſcopales. fo vj.
¶ Ordo ad recipiendum proceſſionaliter prelatum vel legatum. fo. vij.
¶ Ordo ad recipiendum Imperatorem. fo. viij.
¶ Modus ad recipiendum Imperatricem ſeu Reginam. fo. ix.
¶ Modus ad recipiendum Regem. fo. ix.
¶ Ordo ad recipiendum principem. fo. ix.
¶ Ordo ad recipiendum principiſſam. fo. ix. (fo. x.
¶ Modus ad benedicendum femios.
¶ Modus contra tempeſtates. fo. xij.
¶ Alia adiuratio contra tempeſtates. fo. xv.
¶ Suffragia tempore tempeſtatum. xvj
¶ Modus ad benedicendum et exorziſandum fructus contra locuſtas. fo. xvj.
¶ Preces ſeu orationes contra hoſtes fidei: et pro pace: cum multis aliis. fo. xvij.
¶ Benedictio menſe per totum annum. fo. xxij.
¶ Benedictiones multarum rerum: et in primis de agno paſchali. fo. xxiij.
¶ Ordo proceſſionum faciendarum per totum annum. fo. xxix.
¶ Ordo proceſſionum in letaniis. fo. xxxvij.
¶ Informationes et cautele obſeruande per preſbyterum volentem celebrare. fo. xxxvij.
¶ Etas requiſita in quolibet fideli chriſtiano ad confitendum: et corpus chriſti ſumendum. fo. xxxix.
¶ Ordo ad ſanandos demoniacos. fo. xl

¶ Finitur tabula Secunde partis Manualis.

¶ Caſtigationes ſeu correctorium errorum: qui vel anguſtia temporum vel inaduertentia impreſſorum contigerunt. Et hoc indice quicunque poterit ſuum librum corrigere.

¶ Carta. j. facie. j. linea. xj. lege. ne illius. ablato. c. Et in eadem carta et facie linea. xij. lege. prima. ablato. t. Et in eadem carta. et facie. linea. xxix. lege. rogationes. ¶ Carta. ij. facie. ij. linea. xiiij. lege. conferri. Et in eadem carta et facie linea. xv. lege. tempe. ¶ Carta. iij. facie. j. linea. j. lege. qui. ablato. s. ¶ Carta. iiij. facie. j. linea. ij. lege. de penis. Et in eadem car. et facie. linea. xvij. lege. excommunicati. Et in eadem car. et facie. linea. xviij. lege. abſoluunt. ¶ Car. vij. facie. ij. linea. xij. lege. induit. Et in eadem car. et fa. linea. xiij. lege. induti. Et in eadem car. et fa. linea. xiiij. lege. cereis. Et in eadem car. et fa. linea. xxij. lege. flectere. ¶ Car. viij. fa. j. linea. iiij. lege. cardinales. ¶ Carta. ix. fa. j. linea. xiiij. lege. famulos.

Caſtigationes ſecunde partis Manualis.

¶ Carta.x.facie.j.linea.ix.lege.trinitas. Et in eadē car. fa.ij.linea.ix.lege.iube ſerenitatē. ¶ Car.xij.fa.ij.linea.xxix.lege.adiuua nos. ¶ Carta.xiij.facie.ij.linea.xxvij.lege.dauid. ¶ Carta.xiiij.facie.j.linea.vij.lege.alſa.z in eadē carta facie.ij.linea.xxix.lege a tui dñio vſurpatus. ¶ Car.xv.facie.ij.li.viij.lege.ſacrariū apertū. ¶ Car.xvj.fa.ij.linea.xix.lege.vt ꝙ peccator. ¶ Car.xvij.facie.j.linea.xxj.lege.agris vel. ¶ Carta.xxiij.facie.ij.linea.xvj.lege.quicꝙ. ¶ Carta.xxiiij.facie.ij.linea.xxij.lege.recipiāt ſanitatē. ¶ Carta.xxv.facie.ij.linea.xvj.lege.eos liberares. ¶ Car.xxvj.fa.ij.linea.iiij.lege.viſceribꝰ eorꝫ. ¶ Car.xxviij.fa.ij.linea.vj.lege.flagrātiſſimo. ¶ Carta.xxxj.fa.j.linea.xviij.lege.z cū eo vadūt. ¶ Carta.xxxviij.facie.ij.linea.vj.lege.ſemp ſeruetur. ¶ Carta.xlj.fa.ij.linea.xxxiiij.lege.nō crediderit. ¶ Car.xliiij.facie.j.linea.iiij.lege exorziʒo te. ¶ Car.xlvj.facie.j.linea.xiij.lege.z ſanguine tuo.

¶ Qualis preparatio eſt neceſſaria ad ſumēdū corpꝰ xpi.

Si quis ad altare digne cupis celebrare:
Cor prius abſterge: ſic mundior ad ſacra perge.
In domini mēſa quid tractes ſedule penſa.
Viuere ſiue mori confert quod porrigis ori.
Egris et ſanis bona eſt refectio panis.
Sed chriſti panis non eſt ſanus niſi ſanis.
Indigne ſumis: ſi non ſumis reuerenter.
Vel non catholice aut habens mortale ſcienter.

¶ Contemplatio eorū que pro nobis chriſtus paſſꝰ eſt: qui ſe ſe nobis oſtendit ob ꝓbria z mortē: vt nos redimeret paſſum:

Ecce homo ꝗ duris lacerantur membra flagellis.
  En videas vultus triſtia fata mei.
Ecce homo: que cerebrum tranſfigunt vulnera meſtum.
  Ecce homo: que eſt capiti ſpina retorta meo.
Sum pro te paſſus: patienter opprobria mille.
  Et tua ſunt membris crimina ſculpta meis.
Sum pro te ceſus: colaphis fune ligatus.
  Et crinibus dura ſepe reiectus humo.
Sum pro te feda coſputus ſepe ſaliua.
  Eſt pro peccatis: paſſio tanta tuis.
Heu vides ſparſus: vt ſanguis corpore toto
  Decidat in penis ob malefacta tua.

Laus deo.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

La orden q̃ se tiene enel dezir delas orationes por todo el año es esta.

¶ las fiestas de .vj. y .iiij. capas: debaxo de vn fin. y las .ij. y .iij. cap. debaxo de dos fin.

Mißas de feria se dizen desta manera.

¶ lunes: delos Angeles. ——— ¶ Martes: delos Apostolos.
¶ Miercoles: de ferial. ——— ¶ Jueues: de sanctispus.
¶ viernes: dela cruz ——— ¶ Sabbado: de nra señora.

Sabbo. Cum dicitur in Sabbato de beata virgine in mißa dicit' vnica oro secundum huius eccle Conchen consuetudinem. Et tpe Resurrectiõis dicitur Gloria in excelsis. de vna capa. et Profatio de ipa resurrectione. s. sequidem omni tempore.

In festis duplicibus et sex capar: dicitur vnica oro: nisi occurrat commemoratio fienda. et tunc ambe due concluduntur sub vno fine.

In festis .iiij. capar. dicitur vna oro de festo et alia de btã virgine sub vno fine.

In festis .j. et .ij. arum capar dicuntur tres orones sub duobus finibus: et nõ dicuntur plures. neq dicitur aliq oro pro defunctis in maiori Mißa.

Todas las missas de finados enel altar mayor sub vno fine debent fieri oes orones. y las q̃ en otros altares se dixeren: sub duobus finibus terminetur.

Iten otro dia despues de todos sanctos se dize mißa de Requien despues de dicha la Prima: y despues de acabada anda la Procession: en la qual ny enla mißa ny en algun Responso no dizen mas de vna oron. s. fideliũ deus omnium. como la dixeron enlas Bisperas. y lo mismo enel .viij. dia.

Otro dia siguiente hazen desta misma manera. saluo q̃ a las bisperas y missa dizen dos orones. s. Deus venie largitor. et. Fideliũ deus. et ambe sub vno fine. y en todos los paños dizen no mas dela oron. Deus venie largitor: excepto enel vltimo en q̃ se acaba la Procession q̃ dizen las mismas dos orones sub vno fine.

Enel ochauo delos finados: hazen el officio segun q̃ lo hiziero enel segundo dia despues delos finados. y cõ aquella sola oracion. s. Fideliũ deus.

De Inueniendo Biſſextili anno.

Tunc biſſextus erit partes per quattuor equas
Annus partiri cum poteris domini.
Biſſextum ſexto martis tenuere calendæ
Poſteriori die celebrentur feſta Matthiæ
Sabbata ſi fuerint: ibi nõ alibi celebrentur.

In anno Biſſexti in quacunq; die euenerit feſtum Sancti Matthiæ: in tali ieiunetur vigilia eius: et ſequenti die celebretur et ſeruet° feſtũ.

Et ſi Sabbato euenerit: ipõ Sabbato celebretur: et ieiunetur vigilia eius: et ſeruetur in ſequenti die Dñica. Et ſi Dñica die euenerit feſtum eiꝰ: ipã die ſeruetur feſtum: et Sabbõ ante ieiunetur vigilia: et feria .2ª. ſequenti celebretur feſtum. Et hoc tenent Hoſtiẽ et Joannes Andree. in .c. queſiuit. de verborum ſignificatione.

De paſcha inueniendo.

Poſt martis decimam lucem perquirito lunã
Biſq; dies ſeptem numera dnĩ. tũ luce ſequenti
Paſcha celebratur. dien cetera feſta ſequuntur.

Sententia horũ triũ verſuum eſt hec. Poſt ſeptimam diem Martij vſq; ad quintam diẽ Aplis require Aureũ numerũ illius anni: et ab illa die vbi inueneris aureũ numerũ computa quattuordecim dies; et poſt illos dies proximiori Dñica que occurrerit celebra Paſcha.

Regula velationum.

A Dñica prima Aduentus vſq; in octauũ diem Epiphanie incluſiue nuptie prohibentur. Et poſt octauã epiphanie conceduntur vſq; ad Septuageſimam excluſiue. Deinde vſq; ad Dñicam in Albis incluſiue nuptie prohibentur. Et a die lune ſequenti vſq; ad Dñicam in Rogationibus incluſiue conceduntur. In ſequenti die lune in Rogationibus vſq; ad Dñicam ſancte Trinitatis incluſiue prohibentur fieri nuptie. Deinde totum aliud tempus anni poſſunt fieri nuptie.

Et famulos tuos Papam Reginam et Regem et Principem nros cum prole regia: et exercitu suo: et Pontificem nrm: et populum istu et nos; ab omni aduersitate custodi: et ab ecclia tua cunctam repelle nequiciam: et pacem tuam nris concede temporibus atq fructus terre dare et conseruare digneris. Per dnm nrm.

Orones posite in plegaria pro Impatore hispano karolo dimicante contra Turcum in Vngaria.

Adesto dne supplicationibus nris & viam famuli tui Impatoris et regis nri eiusq comitum in salutis tue prosperitate dispone: vt inter omnes vie & vite huius varietates: tuo semper protegatur auxilio. Per Dnm. Secreta.

Propitiare dne supplicationibus nris: et has oblationes quas tibi offerimus pro famulo tuo Impatore & Rege nro et comitibus benignus assumme vt viam illorum et precedente gra tua dirigas: et subsequente comitare digneris: vt de actu atq incolumitate eius et comitum secundum misericordie tue presidia gaudeamq. Per.

Post communio.

Tua nos dne famulos tuos sperantes in te que sumpsimus sacramenta custodiant: et Impatorem Regem nrm et comites contra omnes tueantur incursus. Per Dominu nrm.

Illi clici qui portauerunt ligna causa indulgentiarum ad hereticos comburendos irregulares sunt. nec cum eis dispensat^{ur} nisi per Papam.

Clicus ministrans arma pugnantibus si aliquis interficit^{ur} irregularis est. ar. xxiij. q. i. Nisi bella. c. fi. noie aut armorum intelliguntur fustes: lapides: ligna. et cetera.

Si quis in rixa mortuus est: ne scit^{ur} tamen quis illum interfecit. licet secundum quosdam s. Johannem. omnes irregulares sunt quo ad promotionem ad ordines. propter incertitudinem. vt. xxiij. q. vlti. c. fi. et Hostien. in Suma. de homi. §. qua pena.

Si amici mei occidunt aliquem me iniuriantem me inuito et contra meam prohibitionem: mihi non nocet. vt de homicidio. Petrus. iij. q. iij. qui a Presulatus. Idem est si me ignorante. de Simonia. nobis. et. c. de regularibus.

Nº Caja
C-22

48

MANVAL